חניון מעין
נוסעים לצפון? עוצרים בחניון.
אבובים וקייקים
מדשאות לפיקניק • שמורות טבע.
חניון מעין ברוך
ד"נ גליל עליון 06-954601

יום ה', 19.5.1994, ט' בסיון תשנ"ד ■ שנה 51, גליון 15477 ■ 2.90 ש"ח

• המרכז לאמנויות גבעת חביבה
נפתחה ההרשמה ללימודי כל האמנויות הפלסטיות לכיתות י', יא', יב'
פרטים: 06-309262

ליקויים חמורים וחשדות למעשים פליליים בדו"ח מבקרת המדינה

הדו"ח קובע כי נמשכו המינויים הפוליטיים □ הליקויים העיקריים התגלו במשרד השיכון □ ביקורת נוקבת על מינהל מקרקעי ישראל □ בדו"ח נקבע בין השאר כי מוסדות ללומדי תורה ש"תורתם אומנותם" הגישו דו"חות לא נכונים, כי צה"ל לא הפיק מסקנות מפרשה דותן וכי איכות מי השתייה בארץ ירודה □ עמודים 9־14

□ יצחק שור, פאר־לי שחר, בצלאל עמיקם

מבקרת המדינה, השופטת מרים בן פורת, העבירה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה בקשה לבדוק אם יש מקום לפתוח בחקירה בחשדות למעשים פליליים בכמה ממשרדי הממשלה. החשדות עולים מהדו"ח השנתי של המבקרת שהונח אתמול על שולחן הכנסת. ככל הנראה מדובר בין השאר בממצאים בנוגע למשרד השיכון ובנוגע לשיפוץ שגרירות ישראל במוסקווה, שהחריגה בתקציב שיועד לה נאמדת בכ־5 מיליון דולר.

ב־91', כשהוחלט לשפץ את בניין השגרירות, הוערכה עלות הבניה ב־4 מיליון דולר, וכשהסתיים השיפוץ הגיעה ההוצאה לכ־8.4 מיליון דולר.

המשך בעמוד 4

מבקרת המדינה, מרים בן פורת, מגישה ליו"ר הכנסת, שבח וייס, את הדו"ח השנתי ה־44 (צילום: יצחק הררי)

11 חודשי מאסר וקנס של 900 אלף ש"ח לארנסט יפת

(עי). שופטת בית המשפט המחוזי, מרים נאור, גזרה אתמול על ארנסט יפת 11 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 900 אלף שקל, בגין אחריותו לוויסות מניות הבנקים בעת שהיה יו"ר מועצת המנהלים בבנק לאומי ויו"ר איגוד הבנקים. ביצוע פסק הדין יידחה עד למתן פסק הדין בערעור שיוגש לביהמ"ש העליון בתוך 45 יום.

ראו עמוד 5

עונשו של יפת הוא הכבד בעונשים שהוטלו על הבנקאים, והשופטת נאור קבעה בעניין זה כי "כגודל האחריות כן גודל החומרה". עוד קבעה השופטת, כי יפת לא עשה למען הפסקת הוויסות ולא היתה בו הכוונה לשתף פעולה על מנת להקטין את נזקי הוויסות.

בשיקוליה למתן העונש, זקפה השופטת לחובתו של יפת את העובדה ששהה בחו"ל בעת משפט הבנקאים, אולם זקפה לזכותו את תרומתו למדינה, את העובדה שהבנקאות היתה לו לדרך חיים ואת הגינותו בניהול משפט "קומפקטי", שארך רק כמה שעות. עם צאתו מבית המשפט, סירב יפת להגיב.

ערפאת: התכוונתי לג'יהאד בדרכי שלום. אני מחויב להסכם העקרונות

פרס יצא לפגישה עם ראש אש"ף באוסלו רק לאחר שהאמריקאים דאגו לכך שיסתייג מהפרשנות שניתנה לדבריו ויתנער מכל פעולה אלימה

□ פאר־לי שחר, עלי כהן (קופנהגן)

שר החוץ, שמעון פרס, יצא לאוסלו רק לאחר שהאמריקאים מסרו לו כי ערפאת יביע הסתייגות ברורה מהפרשנות שניתנה לקריאתו להמשיך בג'יהאד עד להשגת ירושלים. מיד לאחר ש"קול ישראל" שידר את דברי ערפאת בדרום אפריקה נפגש פרס עם כריסטופר וביקש ממנו לבדוק את האפשרות להתערב בעניין כדי לאפשר את המשך המו"מ, מאחר שדברי ערפאת מציבים בסכנה את המשך התהליך.

צוותו של כריסטופר נרתם למשימה ולצורך כך גויס גם ג'ימי קרטר שבטקס לזכויות האדם הקרוי על שמו אמורים היו פרס וערפאת להשתתף. אנשי צוותו של כריסטופר הבהירו בשיחות טלפון לערפאת כי עליו לא רק להסביר את הדברים ולהסתייג מהפרשנות שניתנה להם אלא להתנער מכל פעילות אלימה ולחזור ולהדגיש את מחוייבותו להצהרת העקרונות, וכך היה.

ערפאת אמר אתמול באוסלו, כי קריאתו לג'יהאד היתה במסגרת נאום דתי בלבד. ערפאת, שדיבר במסיבת

המשך בעמוד 4

הושלמה נסיגת צה"ל מעזה; תושב נצרים נפצע בפיגוע ירי

□ אהרן קליין

חיילי צה"ל האחרונים עזבו אתמול לפנות בוקר את שטחי האוטונומיה הפלסטינית. צה"ל העביר לידי המשטרה הפלסטינית את שבעת המתקנים האחרונים שנותרו בעיר עזה, בהם מפקדת החטיבה הצפונית ברחוב עומר אל מוכתר וכסיס מג"ב בבית המושל. בטקס צנוע אך חגיגי מסר תא"ל יום טוב סמיה, ראש יחידת הקישור והתיאום הישראלית, לידי הגנרל נאסר יוסף את מפתחות שבעת המתקנים ואת מפתח העיר עזה. תא"ל דורון אלמוג מפקד כוחות צה"ל ברצועה הגיש לידי הגנרל נרגילה גדולה וברך אותו בהצלחה.

בשעה חמש יצא האלוף מתן וילנאי את שטחי האוטונומיה, ובכך הסתיימו 27 שנות שלטון ישראלי ברצועת עזה. העברת מתקן מפקדת החטיבה הצפונית היתה חריגה ובמהלכה מתחו עשרות שוטרי המשטרה הפלסטינית באש באוויר על מנת לפזר את ההמון שפרץ למתקן. צה"ל יצא מהמתקן במהירות מבלי שהספיק לערוך סיור עם מפקדי המשטרה הפלסטינית במקום ולהראות להם את המתקן הנמסר לידם. הכוחות הגיעו למובלעת נצרים ומשם התפזרו לאתרי היערכותם החדשה.

האירוע יוצא הדופן, אשר בנס לא הסתיים בנפגעים, החל אתמול סמוך לשעה 02:30 כאשר הגיעו למפקדת החטיבה הצפונית שני אוטובוסים

המשך בעמוד 4

סוריה חזרה בה מדרישתה לנסיגה מהגולן בתוך חצי שנה

מוכנה לדון בהקמת ועדה צבאית משותפת □ כריסטופר: הפערים גדולים □ בירושלים מעריכים שפריצת דרך תושג רק בפגישה בין רבין ואסד

□ פנחס ענברי, פאר־לי שחר

סוריה מוכנה לדון עם ישראל בהקמת ועדה צבאית משותפת והסמיכה את שר החוץ האמריקאי, וורן כריסטופר, להודיע לישראל כי היא מסתלקת מדרישתה המקורית, שישראל תשלים נסיגתה מרמת הגולן בתוך חצי שנה, והיא מוכנה לדון בלוח הזמנים לנסיגה. בכל מקרה אין סוריה מוכנה לדון בשום הסדר שהוא "פחות ממה שקיבלה מצרים בקמפ דייוויד" – כך מסרו מקורות ישראליים ודיפלומטיים.

המקורות ציינו, כי אין התקדמות בנושאים אחרים החשובים לישראל כמו פתיחת ערוץ סורי והעלאת דרג הנושאים ונותנים. לפיכך, לא נקבע מועד לחידוש השיחות בוושינגטון, וכריסטופר אמור לחזור לאיזור ב־12 ביוני.

אתמול שב כריסטופר לדמשק על מנת לברר עם ראשי השלטון כמה שאלות שבהן מבקשת ישראל הבהרות מסוריה, ובעיקר האם סוריה מוכנה לציין בהסדר הביטחון כי נסיגת כוחות הצבא של סוריה ושל ישראל יהיו "הדדיים" כגרסת ישראל, או "סימטריים והדדיים", כגרסת סוריה. היה נרמז בסבבים קודמים שסוריה כבר קיבלה את נוסחת ישראל, אבל כעת התברר שאין הדברים כך. ישראל דורשת שבמסגרת הסדרי הביטחון ייסוג צבא סוריה עד מבואות דמשק.

אתמול בתום שיחותיו של כריסטופר בדמשק אמר שר החוץ של סוריה, פארוק א־שרע, כי ההבדלים בגישות סוריה וישראל עדיין גדולים.

בתום השיחות בדמשק יצא כריסטופר לקהיר על מנת לדווח לנשיא מובארק על סבב שיחותיו ופוערו. כריסטופר אמר בקהיר: "סוריה שוקלת עתה את הרעיונות שהבאתי מישראל, הבאתי לסוריה את התשובות והרעיונות מישראל. אני בטוח כי שני הצדדים שוקלים היטב את הרעיונות השונים שהועברו הלוך וחזור בשיחות האינטנסיביות למדי שניהלנו".

עם זאת ציין כריסטופר, כי ברור שהסכם לא יושג בקלות. כריסטופר אמר: "השאלות קשות ביותר, שאלות המישנה קשות ביותר וצפויה לנו דרך ארוכה. לכן לא הייתי רוצה להתנבא כי אנו מתקרבים להסכם או מגיעים לנקודה שבה תינקט פעולה מכרעת בעתיד הקרוב".

התקרבות מהותית במו"מ בין ישראל וסוריה תוכל להיות רק אם יתקיים מפגש בין ראש

המשך בעמוד 4

20 מהפך בחינוך המיוחד
כשליש מהתלמידים יעברו לכיתות רגילות ויקבלו תוספת שעות

18 גביע האלופות האירופי למילאן
ואן באסטן לא חסר לאלופת איטליה – 4:0 על ברצלונה

14־9 דו"ח המבקרת
חושף ליקויים חדשים לבקרים במשרדי הממשלה. מתי הם ילמדו

7 ממשלת איטליה זכתה באמון
רוב דחוק בסנאט הזניק את הקואליציה של ברלוסקוני לדרך

התחזית

עדיין חם ויבש, בעיקר בפנים הארץ ובהרים.
ירושלים: 19 עד 32, גולן: 16 עד 32, גליל: 18 עד 31, חיפה: 19 עד 28, דגניה א': 19 עד 38, עפולה: 17 עד 35, תל אביב: 19 עד 28, נתב"ג: 16 עד 34, עין גדי: 22 עד 37, באר שבע: 17 עד 33, אילת: 23 עד 38, סדום: 25 עד 38.

מרכז השלטון המקומי יתמוך בשביתת העובדים הסוציאליים

השובתים קראו לראש הממשלה להתערב בשביתה □ האוצר מוכן לנהל מו"מ במסגרת האפשרי ולא במסגרת הרצוי, אומר גרניט

□ בצלאל עמיקם, יהודה צור ועתי"ם

מרכז השלטון המקומי החליט, על דעת כל ראשי הערים והרשויות המקומיות, לתמוך בשביתת העובדים הסוציאליים. מחר יפגינו ראשי ערים מול משרד ראש הממשלה בתל־אביב בהפגנת תמיכה במאבק העובדים הסוציאליים.

יו"ר מרכז השלטון המקומי עדי אלדר אמר: "אני קורא לממשלה, בשם כל ראשי הרשויות בארץ, לשבת לאלתר עם העובדים הסוציאליים ולפתוח איתם במו"מ, כדי לשים קץ לשביתה. שביתתם פוגעת באוכלוסיה אשר אינה יוצאת לרחובות כדי להכריז על מצוקתה, ולכן עלינו, ראשי הרשויות, להביא את הממשלה להדבר עם נציגי העובדים הסוציאליים, אשר חלקם הגדול עובדים ברשויות המקומיות ועושים עבודה מסורה וקשה".

בגן הזכרון בחיפה נערכה אתמול "הפגנת עובדים סוציאליים בשחור." ראש עיריית חיפה, עמרם מצנע, הביע הזדהות עם העובדים הסוציאליים במאבקם המקצועי. הוא אמר, שהעובדים הסוציאליים עושים עבודת קודש, בהיותם מוצבים בקו העימות ובחזית הקדמית לסיוע לחברה ואינם זוכים לתגמול הולם. הוא אמר, כי יפעל בקרב השלטון המרכזי להחשת המו"מ.

יו"ר ארגון עובדי עיריית חיפה, קובי עורא, אמר כי הממשלה אינה מודעת לכאב ולסבל שנגרם לציבור עקב שביתת העובדים הסוציאליים. הוא הוסיף, כי האיגוד המקצועי תובע ממרכז השלטון המקומי להשבית את הרשויות המקומיות, לאות הזדהות.

מזכיר איגוד העובדים הסוציאליים במחוז חיפה והצפון, יצחק פרי אמר, כי השביתה תימשך עד להיענות לתביעותיהם של השובתים. השובתים קראו לראש הממשלה, יצחק רבין, להתערב בשביתה תחת הסיסמה: "היום לא זקוקים לנו, מחר תחפשו אותנו".

אמש נפגשו נציגי הממונה על השכר במשרד האוצר עם ראשי איגוד העובדים הסוציאליים בניסיון לגשר על הפערים ולהקדים את החזרה למו"מ, תוך הפסקת השביתה, מסר דובר האוצר.

במהלך המגעים שנוהלו בשבוע האחרון עם נציגי העובדים הסוציאליים, הוחלפו בין הצדדים הצעות בנושא טבלאות שכר ורמות התיפקוד של העובדים, בהתייחס לשינויים בעומס עבודתם, תוקים חדשים וצרכים נוספים.

בפגישות אלה, שהתקיימו גם בהשתתפות שר העבודה והרווחה, הובהר לאיגוד העובדים הסוציאליים כי הממשלה לא תוכל להיענות לדרישות הנוכחיות של העובדים, המבקשים תוספות מעבר לאלה שניתנו בהסכמי השכר האחרונים עם האיגודים הגדולים. הממונה על השכר, שלום גרניט, אומר כי הוא מצפה שהעובדים הסוציאליים יתכנסו לתוך מסגרת עלות הדומה לעלות ההסכם עם האיגודים המקצועיים. גרניט הבהיר, כי האוצר מוכן לנהל מו"מ במסגרת האפשרי ולא במסגרת הרצוי: "אנו מכירים בעבודתם החיונית והתמודדותם בחזית המצוקה, אך עם זאת – בגלל מעגלי ההצמדה במערכת השכר, אי אפשר לתת לקבוצה מסויימת יותר מאשר לאחרות. אנו מנסים למצוא נוסחה שתתקן את שכרם ותיתן להם יותר. אם הדרישות ייכנסו לתחום האפשרי – ניתן להגיע מהירה להסכם שכר" – אמר גרניט.

סיעת מרצ בכנסת פנתה אתמול לשר האוצר ותבעה ממנו לקיים מו"מ רצוף עם נציגי העובדים הסוציאליים עד להשגת הסכם שכר חדש המקובל על שני הצדדים. מרצ דורשת מהאוצר לדאוג שהסכם השכר החדש עם העובדים הסוציאליים יקדם באופן משמעותי את תנאי ציבור זה. עם זאת, פנתה סיעת מרצ לעובדים עצמם בבקשה לטפל במקרי חירום הגובלים בפיקוח נפש.

גם תנועת מימד, בראשות הרב יהודה עמיטל, יצאה אתמול בקריאה לממשלה להכנס למו"מ מיידי ורצוף עם איגוד העובדים הסוציאליים, כדי להביא לסיום השביתה ולמנוע סבל נוסף. לדברי תנועת מימד, המשך שביתת 9,000 העובדים הסוציאליים כבר אינו עניינם של אנשי האוצר והאיגודים המקצועיים אלא של הציבור כולו. יש לתבוע מהם להכנס למשא ומתן עד שיושלם ההסכם.

עלייה של 15 אחוזים באבטלה נרשמה באפריל

מספר דורשי העבודה – 117.5 אלף □ חלקן של הנשים מבין המובטלים עלה ל־56 אחוז □ חשש כי עם התפוררות הסגר יעלה שיעור האבטלה עוד יותר

□ יאיר מידן

בחודש אפריל נרשמה עלייה של 15 אחוז במספר דורשי העבודה במשק (בניכוי השפעות עונתיות), שהסתכם ב־117.5 אלף – לעומת 102 אלף בחודש קודם. בכך נבלמה הירידה הרצופה שהיתה במספרם של דורשי העבודה ברביע הראשון של השנה והרמה חזרה לזו שהיתה בסוף דצמבר אשתקד.

בשרות התעסוקה הסבירו את העליה החריגה והלא צפויה במספרם של דורשי העבודה כשובם של הבלתי מועסקים ללשכות התעסוקה כדי לזכות בדמי אבטלה ובהחלשות ההשפעה הממתנת של הסגר שהוטל בשטחים. קיים חשש, כי בחודשים הקרובים, ככל שיתפורר הסגר, יגדל מספרם של דורשי העבודה במשק, תהליך העשוי להחריף עם בואם של העובדים הזרים מחו"ל.

למרות העלייה במספר דורשי העבודה, חלה בחודש שעבר ירידה בעומק האבטלה ומספרם של דורשי העבודה המובטלים ששה ימים ויותר ירד ל־70 אלף לעומת 74 אלף בחודש הקודם. גם במספרם של תובעי הבטחת הכנסה חלה ירידה של 2 אחוז ל־26 אלף.

בחלקן של הנשים מכלל דורשי העבודה חלה עלייה ל־56 אחוז מ־54 אחוז. בחודש שעבר היתה עלייה של 15 אחוז במספרם של דורשי העבודה מבין העולים החדשים ל־12 אלף וזו אחת הסיבות לגידול במספר כלל דורשי העבודה במשק. בחודש שעבר היוו המובטלים החדשים 12 אחוז מכלל דורשי העבודה במשק, לעומת 9 אחוז בחודשי הקודם. מתוך המובטלים החדשים 16 אחוז הם חיילים משוחררים, שסיימו זה עתה את שרותם הצבאי.

בנגב היה שיעור האבטלה הגבוה ביותר – כפליים ויותר מהממוצע הארצי. בסך הכל נימנו 14 ישובים כמוקדי אבטלה בהם שיעור האבטלה גבוה מ־9 אחוז. ביניהם בלט מספרם הרב של ישובים ערבים.

בחודש שעבר חלה עליה של 60 אחוז במספרם של סרבני עבודה ל־7,000. כמו כן חלה עלייה של 30 אחוז במספר ההזמנות של עובדים על ידי מעסיקים ל־21 אלף, לעומת 16 אלף בחודש קודם. שיעור ההצלחה באיוש משרות ירד ברביע הראשון השנה ל־23 אחוז מ־26 אחוז ברביע האחרון אשתקד. עיקר ההזמנות לעובדים היו לפי החלוקה הבאה: 26 אחוז לתעשייה, 17 אחוז לבנייה, 15 אחוז לחקלאות ו־15 אחוז לשירותים אישיים, פיננסיים ושירותים ציבוריים.

הוקמה ועדה לשינוי מבנה ההסתדרות הציונית והסוכנות

המבנה הנוכחי של ההסתדרות הציונית איננו תואם עוד את רוח הזמן והתקופה ויש צורך דחוף לבצע שינויים מרחיקי לכת בה ובסוכנות היהודית, הן במבנה והן במהות. למסקנה זו הגיע יו"ר הנהלת הסוכנות בפועל, יחיאל לקט. אתמול אושרה הקמת ועדה לעיצוב ואירגון מחדש של הגוף היהודי הוותיק הזה. על הוועדה הוטל להמליץ על ארגון מחדש ולכתוב את דרכי ומטרות ההסתדרות הציונית. לקט הדגיש, כי מזה זמן רב יש הסכמה כללית בדבר הצורך בשינויים, אך בפועל הם לא בוצעו. משמעות השינויים תהיה, לדעת ראשי הסוכנות – הרחבת בסיס השותפות בין ישראל לגולה וכן דמוקרטיזציה של המוסדות, שתאפשר כניסת כוחות חדשים שאינם מיוצגים כיום.

בצלאל עמיקם

הצעת פשרה למחלוקת ב"מולדת"

יו"ר ועדת הכנסת, חגי מירום, העלה אתמול הצעת פשרה למחלוקת המפלגת את מולדת, כדי שלא יווצר מצב בו תאלץ ועדת הכנסת להכריע בסוגיה. מירום הציע לגוטמן להכריז על התפלגות בהסכמה, ואז לאפשר לו לקבל יחידת מימון מהכנסת. לעומת זאת, אם ועדת הכנסת היא שתפסוק, צפויה החלטה לפיה הקים גוטמן תנועה חדשה במולדת ולכן אין הוא זכאי לקבל מימון. חלק ניכר מחברי ועדת הכנסת הצטרפו לתומכים בעמדה, שאין לה לועדת הכנסת להתערב בסכסוך פנימי בתנועה. היועץ המשפטי של הכנסת, צבי ענבר, סיכם באומרו כי לוועדת הכנסת סמכות לפסוק שהתפלגות כזו מהווה למעשה פרישה מסיעה.

בצלאל עמיקם

בית הנשיא היה פתוח אתמול לאלפי מבקרים, לכבוד חג השבועות (צילום: אבי הזאב)

אין התקדמות במו"מ בין המורים לאוצר

□ יצחק שור

חילוקי דיעות חריפים נתגלעו בין ארגוני המורים לאוצר בשל סירוב האוצר לתרגם את תוספת השכר הריאלית, שניתנה למהנדסים, לתוספת שכר למורים. ראשי הארגונים, אברהם בן שבת ושושנה אורן דרשו מן האוצר להעביר אליהם ללא דיחוי נתונים על התוספות שקיבלו המהנדסים, שאם לא כן יבקשו המורים את סיועו של בית הדין לעבודה.

המורים מסרבים לחתום על הסכם עבודה, שלדבריהם מפלה אותם לרעה. הסכם העבודה ממאי אשתקד קובע, כי המורים יקבלו תוספות כמו מהנדסים בשירות המדינה. המו"מ בין המורים לאוצר מתנהל זה 3 חודשים ללא התקדמות. לדברי המורים, מוכן האוצר לשלם להם תוספת שכר קטנה במידה ניכרת מזו שהוא נתן למהנדסים.

פרקליטות המדינה השיבה אתמול לעתירות עורך הדין מוחמד דחלה ו־11 אחרים, המבקשים כי ממשלת ישראל וכוחות צה"ל יפעלו מיידית לפינוים של המתנחלים מהעיר חברון וכי עד לפינויים יפורקו מנשקם.

בתשובה נטען, כי אין מקום לנטילת נשק צה"לי מן המתנחלים בחברון. רשויות צה"ל סבורות, כי המתנחלים בחברון עלולים להיחשף לסכנת חיים, וכי מידת החשיפה מצריכה ככלל, הפקדת נשק בידיהם לצרכי הגנה עצמית. עם זאת נטען, כי במקרים של חשד לשימוש בנשק צה"לי שלא כדין, פעל צה"ל וימשיך לפעול לנטילת הנשק מידי המשתמשים בו ולנקיטת האמצעים הנדרשים נגדם.

השר שטרית יופקד על הרדיו האיזורי

ראש הממשלה, יצחק רבין, החליט להפקיד את השר שמעון שטרית על הרדיו האזורי. ראש הממשלה יביא את הצעתו לישיבת הממשלה ביום ראשון הקרוב.

נציין, כי מאבק ניטש בין שר הכלכלה שטרית לבין שרת התקשורת, שולמית אלוני, על קבלת האחריות לנושא זה. כידוע, ממונה שטרית גם על הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו.

השר שטרית אמר אתמול, כי הוא מקווה שההחלטה תביא לתנופה ראויה, בעיקר לנוכח העובדה כי מדי יום צצות תחנות פיראטיות חדשות.

פאר־לי שחר

דגלי אש"ף יוצרו במפעל "המשקם"

דגלי אש"ף יוצרו במפעל "המשקם" בנהריה. מפעל זה מייצר מוצרי נייר חד פעמיים מגוונים ולאחרונה הגיעה אליו הזמנה להורקת חומר ריחני לעשרים ושמונה דגלים שונים. מנהל המפעל והעובדים לא ידעו כי בין הדגלים נמצא גם דגל אש"ף, וסברו לתומם כי מדובר "בעוד דגל" של מדינה אירופית כלשהי. גזבר הסוכנות, חנן בן יהודה, שהמשקם היא חברת בת שלה, הורה להפסיק לאלתר את ייצור דגל אש"ף.

בצלאל עמיקם

להלן המספרים שעלו בגורל: 48, 38, 17, 11, 8, 2
והמספר הנוסף: 38

צ'אנס
הגרלה מיום 17.5.94

♠	♥	♦	♣
K	9	10	K

שני הרוגים בתאונת דרכים שלא פוענחה

□ יגאל וילפנד

צרצור וודיע בן סעיד ואבו נאג'י סלים בן אסאר, שניהם בני 23 מנצרת נהרגו אתמול לפנות בוקר בתאונת דרכים קטלנית שארעה בכניסה הצפונית לעפולה.

שני ההרוגים נמצאו ללא רוח חיים אתמול בבוקר ליד רכבם שהיה הפוך. למשטרה לא ברור עד כה מה קרה לשני הצעירים וההשערה היא שהרכב סטה ממסלולו בעת שנסע מצפון לדרום בכניסה לעפולה, התנגש בעץ, עקר אותו והתהפך. לקח כמה שעות עד שגופות שני הצעירים זוהו.

משטרת התנועה פונה לציבור בבקשת סיוע בפיענוח התאונה, וכל מי שראה את התאונה מתבקש לפנות למחלקת התנועה במשטרת עפולה או לתחנת משטרה קרובה למקום מגוריו על מנת לסייע בחקירת האסון.

מפגינים למען הגולן חסמו כבישים בירושלים ועוכבו לחקירה

□ נחמן גלבוע

שלושה מפגינים מאנשי הוועד למען הגולן עוכבו אתמול בערב לחקירה לאחר שחסמו את הכבישים ליד בית ראש הממשלה בירושלים. המפגינים התאספו בכיכר מנורה, הסמוך למגדל העיר, להפגנה שקיבלה את אישור המשטרה. בהפגנה זו, שהחלה בסביבות השעה 19.00, נשמר הסדר ולאחר זמן מה פתחו המפגינים בתהלוכה ברשיון לכיוון כיכר פריס, הסמוכה לבית ראש הממשלה. בסביבות השעה 20.30 החלו המפגינים לעבור את גדרות המשטרה בכיכר פריס ולחסום את רחוב המלך ג'ורג'.

בשלב זה הוכרזה ההפגנה כבלתי חוקית והשוטרים החלו להרחיק את המפגינים בכוח מהמקום. לאחר ששלושה מהמפגינים עוכבו לחקירה התפזרה ההפגנה והתנועה במקום שבה לזרום כסדרה.

עורכי דין בעלי ותק יורשו לאמן שני מתמחים

□ בצלאל עמיקם

הלחץ על הסטודנטים למשפטים שרוצים להתמחות במשרד עורך דין יוקל במידה ניכרת. אתמול הסכימה ועדת החוקה של הכנסת לאמץ הצעת חוק של ח"כ סילוון שלום (ליכוד), לפיה עורך דין בעל ותק של חמש שנים יוכל לאמן שני מתמחים במקום מתמחה אחד כיום. ועדת השרים לענייני חקיקה, שקיבלה את היוזמה, החליטה לקבוע, כי עורך דין בעל ותק של פחות מחמש שנים לא יוכל לאמן מתמחים.

ארה"ב העבירה לערפאת מחאה תקיפה בשל התבטאותו

תגובות קשות במערכת הפוליטית לקריאתו של ערפאת לג'יהאד על ירושלים

יאסר ערפאת מגיע לאוסלו, להשתתף בחגיגת אנדרטה לכבוד האנשים שמאחורי מהלך אוסלו (צילום: איי. פי.)

□ יהודה צור, נתן גוטמן (וושינגטון)

הממשל האמריקני הביע אתמול שביעות רצון מסויגת מדברי ההסבר של ראש אש"ף, יאסר ערפאת, בעקבות התבטאויותיו ברדא"פ, ובהם הקריאה לג'יהאד.

דובר מחלקת המדינה של ארצות הברית, מייקל מק'קארי, אמר אתמול: "אני חושב שאנחנו שבעי רצון (מהסברי ערפאת) אבל, עלי להדגיש כי אין אנו בוחנים רק חילופי מילים. קנה המידה שלנו הוא מה שהצדדים יעשו כדי לעמוד בהתחייבויותיהם זה כלפי זה".

הדובר הדגיש, כי ערפאת סיפק לארצות הברית הסברים הדומים לאלו שסיפק לישראל ומכיוון שההסבר מקובל על שר החוץ, שמעון פרס, הוא מקובל גם על הממשל האמריקני.

מזכיר המדינה האמריקני, וורן כריסטופר פעל בתקיפות לבירור ההתבטאות של ערפאת וקריאתו לג'יהאד, מיד עם היוודע הידיעה. כריסטופר הנחה את הממונה על שגרירות ארצות-הברית באוסלו להיפגש עם ראש אש"ף, יאסר ערפאת ולבקש ממנו הסברים לדבריו.

הממונה, וויליאם מקהיל, העביר לערפאת מה שהוגדר ע"י דובר מחלקת המדינה כ"מחאה תקיפה למדי" בשל אופי התבטאויותיו. ערפאת אמר לנציג האמריקני, כי השימוש שעשה במונח "ג'יהאד" הובן שלא כהלכה.

הסבריו של ערפאת הועברו לוושינגטון ומחלקת המדינה קיבלה אותם, תוך הבעת הסתייגות המציינת את החשיבות של המעשים בשטח ולא של המילים הנאמרות. עם זאת, יש להדגיש כי ארצות-הברית לא חזרה בה מהמחאה שהוגשה לראש אש"ף.

השרה שולמית אלוני אמרה אתמול שדברי ערפאת על מלחמת קודש מעוררים גיחוך. לדעתה, אלה דברי רהב שנובעים מתיסכול עמוק על כך שקיבל פחות ממה שרצה ואולי מפחד להתמודד עם המציאות שעה שהוא חי בפנטזיה. השרה אמרה, כי תהליך השלום ימשך וגם ערפאת לא יצליח לסכל אותו משום שהעם הפלסטיני רוצה בשלום.

ח"כ בני בגין אמר, שראש אש"ף איננו אלא מפקד הג'יהאד האיסלמי שקורא לג'יהאד מוסלמי לשחרור ירושלים ולשחרור פלסטין כולה.

ח"כ דראוושה ציין, שלא הבינו היטב את דברי ערפאת, שכן ישנם כמה סוגי ג'יהאד. הוא ציין, שצריך להבין שיש עם פלסטיני ששואף להקים מדינה בגדה ובעזה וירושלים המזרחית בירתה.

(ע). סגן שר הביטחון, מרדכי גור, אמר במהלך ביקור בישובי גוש קטיף, כי דברי יאסר ערפאת בנוגע לג'יהאד על ירושלים, אינם מקובלים מכל נקודת ראות, מדינית ואנושית, ואם יסתבר שהפלסטינים לא יעמדו במימוש ההסכם, אזי יש לנו חופש פעולה מלא להחליט ולנהוג כפי הבנתנו.

נשיא המדינה עזר ויצמן אמר, כי חובה על ישראל והפלסטינים לכבד הסכמים ולשמור עליהם. הנשיא הזהיר, כי בקלות המצב יכול להידרדר למה שהיה לפני חתימת ההסכם.

סיעת העבודה בהסתדרות בחרה צוות לניהול המו"מ עם רם

הברפלד יעמוד בראש הצוות □ לאף אחד אין זכות לפסול את הרכב הצוות, אמר הברפלד □ הכחיש שאנשי העבודה מבקשים להשמיד מסמכים

□ יהודה צור

סיעת העבודה בהסתדרות, שהתכנסה אתמול אחר הצהריים בבית הוועד הפועל של ההסתדרות, בחרה בצוות לניהול משא ומתן עם רשימת רם להקמת קואליציה בהסתדרות.

בראש הצוות יעמוד חיים הברפלד, וחברים בו עופרה פרידמן, צבי אלדרוטי, מאיר גת, ליאורה לנגר, שלמה אביטן, יורם ארקוביץ', משה בית רגן, יצחק רז, מזכיר מועצת פועלי נצרת מוחמד אבו אחמאר, ומזכיר מועצת פועלי בית שאן פיני קבלו.

בהסתדרות הרגישו, כי המרוכב בצוות מגוון, ובו מיוצגים האיגודים המקצועיים הגדולים, נעמ"ת, הערבים ומזכירי מועצות הפועלים.

הברפלד אמר, כי לאף אחד אין זכות לפסול את הרכב הצוות שנבחר. הוא ציין, כי במקביל לצוות יוקם צוות משפטי, שיסייע למשא ומתן, ובו עורכי הדין עודד קלמרו ובני כהן.

הברפלד אמר, כי אין לו שום בעיה להעביר את השלטון בצורה מסודרת. לדבריו, אם תתבקש חפיפה, זו תבוצע ואין לו שום בעיות עם זה.

הברפלד דחה בתוקף את הטענות שהושמעו ברשימת רמון, כאילו מבקשים אנשי העבודה בהסתדרות להשמיד מסמכים. הוא אמר, כי הוא דמוקרט ומקבל את דין הבוחר, וציין כי ב־2 ביוני יכונס הוועד הפועל ושם יוחלט אם לקבל את תביעת רשימת רם לכנס עד מחצית יוני את ועידת ההסתדרות. בתום הישיבה אמר הברפלד, כי ישנם קווים אדומים שלא יסכים לעבור עליהם, אך סירב לפרטם.

מקור בכיר בסיעת העבודה אמר, כי ככל הנראה כוונת הברפלד לכך שהוא עומד על כך שיהיה מספר 2 בהסתדרות ושאיש מפלגת העבודה יעמוד בראש האגף לאיגוד מקצועי.

במהלך הישיבה אמר הברפלד, כי למעשה ראשים מזכירי מועצת הפועלים לכרות הסכמים בהתאם לצרכי המקום.

אמש אמור היה להיפגש הברפלד עם מספר 2 ברשימת רם, ח"כ חיים אורון, הרכבו את צוות המשא ומתן מטעם רשימתו לקבוע נהלים להמשך המו"מ.

חברי רמון בעבודה חוששים שרמון וחבריו לא ימהרו לחזור

□ יהודה צור

חברי־כנסת, חברים של חיים רמון, שנותרו במפלגת העבודה, חוששים שרמון ושני החה"כים שפרשו לא ימהרו לקבל את "החנינה" שמציעים להם כדי לשוב ולהצטרף למפלגה. חבריו של רמון בעבודה סבורים, שככל שיעבור הזמן תלך ותתגבש קבוצתו של רמון כגוף נפרד, אשר יצטרך לקבל החלטות והדבר יקשה על שובם למפלגה.

הם ציינו, שהמצב הקיים, בו שלושת החה"כים רמון, פרץ ואביטל אינם חברי המפלגה אבל הם חלק מסיעתה בכנסת, לא יוכל להחזיק מעמד לאורך זמן. חבריו של רמון טוענים, שלמרות זאת ימשיכו להיפגש ולעשות מאמצים כדי להשיבו למפלגת העבודה. אתמול אמורה היתה להתקיים פגישה כזאת.

גובש הסכם עקרוני בין רם לרשימה המשותפת

□ יהודה צור

רשימת רם הגיעה אתמול להסכם עקרוני על הקמת קואליציה עם הרשימה המשותפת היהודית־ערבית, שבראשה עומד בנימין גונן מחד"ש.

במהלך המו"מ סיכם נציג רם עם בנימין גונן על קווי יסוד עקרוניים להקמת הקואליציה.

השניים לא שוחחו על חלוקת התיקים וסוכם על המשך המו"מ בעניין זה. יש לציין, שמאז הקמתה של ההסתדרות, זו הפעם הראשונה שמפלגה קומוניסטית משתתפת בקואליציה.

חד"ש היא המרכיב העיקרי ברשימה המשותפת היהודית ערבית.

ב"רם" מכחישים קיום הסכם רוטציה בין רמון לפרץ

ברשימת רמון הכחישו שיש אמת בידיעה ששודרה בטלוויזיה, כאילו קיים הסכם סודי בין המזכ"ל המיועד רמון לבין עמיר פרץ, על פיו יחליף פרץ את רמון לאחר שנתיים.

גורמים במרצ ציינו, כי להערכתם אין שום יסוד בידיעה זו. במרצ אכן הודו אמש, כי לא חשבו לקבוע בהסכם להקמת רשימת רם במדוייק מה יקרה אם מסיבות כלשהם רמון לא יוכל להמשיך בתפקידו, אולם בכל מקרה ברור כי מ"מ רמון ומספר 2 ברשימה הוא ח"כ חיים אורון.

יהודה צור

90 מחברי מפ"ם בחיפה מבקשים להקים סניף נפרד

□ יגאל וילפנד

90 מחברי מפ"ם בחיפה הודיעו ליו"ר המפלגה, חנן ארז, על רצונם להקים סניף חדש בחיפה, על רקע אי שביעות רצונם מדרך הנהגת ראשי המפלגה בחיפה, אשר ליבלינג ושרה דורון – כך מסר אריה הרן, העומד בראש הקבוצה. מזכיר הסניף – אם יוקם – יהיה נמרוד הרן. לטענת אריה הרן, מתעלמים ליבלינג ודורון ממצוקת בעלי ההכנסות הנמוכות והבינוניות ומובילים את מפ"ם לדרך ליברלית שלא תשרת את צרכי הפועלים.

מזכיר הסניף בחיפה, אשר ליבלינג אמר, שבטענותיו של הרן אין ממש והוא נשאר במיעוט בישיבת מזכירות המפלגה האחרונה בחיפה, שקבעה את דרך ניהול המו"מ על הקואליציה במועצת הפועלים ואת הרכב הצוות למו"מ.

לטעמי, אומר ליבלינג, אם יצליח הרן להרחיב את פעילות מפ"ם ולהקים סניף משנה פעיל, יבורך.

על־פי חוקת המפלגה רשאים כל 75 איש במפלגה להקים סניף.

יו"ר המפלגה חנן ארז אמר שהוא שומע את העניין לראשונה, ואם יש ממש ברצון החברים מחיפה, הוא יועבר לוועדה הארגונית של המפלגה. עם זאת, הביע ארז אמון מלא בהנהגת מפ"ם בחיפה.

חוק ביטוח בריאות יובא בקרוב לקריאה שנייה ושלישית

□ בצלאל עמיקם

הצעת חוק ביטוח הבריאות הממלכתי, שהתעכבה בשל מערכת הבחירות להסתדרות, תובא בקרוב להצבעה בקריאה שנייה ושלישית.

צעד ראשון בכיוון זה יעשה בשבוע הבא בוועדה המשותפת לוועדת הכספים וועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

יו"ר הוועדה המשותפת, ח"כ עמיר פרץ, עומד לזמן לישיבה מיוחדת את נציגי קופות החולים, ההסתדרות ובאי כח משרדי הממשלה, כדי לשמוע את השגותיהם בטרם יגובש החוק.

נעשה כל מאמץ להגיע להסכם עם סוריה עוד במהלך 1994, אמר ביילין

□ בצלאל עמיקם

"נעשה כל מאמץ להגיע לחוזה שלום עם סוריה על בסיס נסיגה קטנה ככל האפשר בגולן בתוך חודשיים, עוד במהלך 1994 ובעזרת האמריקאים. את תוצאות ההסכם לא נסתיר מפני איש והם יובאו אל העם. ואם העם יחליט שהמחיר עבור שלום עם סוריה גבוה מדי – הוא יכריע בין שלום לבין הגולן". כך אמר סגן שר החוץ, יוסי ביילין, בדיון שנערך במליאה בנושא ביקור שר החוץ האמריקאי במזרח התיכון והתהליך המדיני. סגן השר ביילין דחה את טענתו של ח"כ בני בגין (ליכוד), יוזם הדיון, בדבר קיומה של החלטה על ויתור על כל רמת הגולן תמורת שלום עם סוריה ואמר, כי הוויתור הטריטוריאלי נעשה, משום שלהערכת הממשלה שלום עם סוריה הוא יותר בטוח לישראל מאשר רמת הגולן כולה ללא שלום. עוד הוסיף סגן השר, כי ישראל תעשה כל שביכולתה כדי להגיע לשלום כולל במזרח התיכון, כולל יחסים דיפלומטיים עם רוב מדינות המפרץ וצפון אפריקה. הוא העריך, כי השלום יושג "לא בעוד 10 שנים או 5 שנים, אלא הרבה לפני".

ח"כ בני בגין, בנאום נמרץ, האשים את רוה"מ בהפקרת במחנות המדינה ובנסיגה מעמדותיו המדיניות. בגין חלק על המונופול של ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, בענייני ביטחון וציטט חלק ממאמר שכתב רבין במעריב לפני פרוץ מלחמת יום הכיפורים, בו רבין אומר כי "אין צורך בגיוס מילואים גם כאשר מושמעים איומים ומבוצעת פריסת כוחות אוייב לאורך קווי האש, כל עוד קו ההגנה של ישראל מוצב לאורך תעלת סואץ". ח"כ בגין אמר, כי הקו היחיד ברמת הגולן היכול להחשב כקו בר הגנה הוא קו הגבעות, היורד מהחרמון לתל הדידה. "הקו האדום שלנו הוא הקו הסגול", אמר בגין.

ביתנו שרוי באבל
חברנו היקר
יחזקאל קמחי איננו
משתתפים בצערם של
בוקי, רותי והמשפחה
ההלוויה תתקיים בקיבוץ, היום, יום חמישי, 19.5.94 בשעה 18.30
בית יקום

דרעי לא שכנע את מרצ להוציא את מגילת העצמאות מחוק יסוד: חופש העיסוק

□ יהודה צור

אתמול לא הושגה התקדמות בפגישה שקיים השר דרעי עם אנשי סיעת מרצ בכנסת, לתיקון סעיף מגילת העצמאות בחוק חופש העיסוק.

כזכור, טוענת ש"ס שברגע האחרון הכניס ח"כ דדי צוקר, יו"ר ועדת החוקה בכנסת, את סעיף מגילת העצמאות לתוך חוק חופש העיסוק.

בש"ס טוענים, שהדבר עלול לפגוע בחקיקה דתית והדיונים על כך מעכבים את שובה של ש"ס לקואליציה.

אתמול סרבו אנשי מרצ לקבל את הצעת דרעי להכניס סעיף שיאמר בו, שעקרונות מגילת העצמאות לא יחולו על חקיקה דתית. סוכם לשוב ולהפגש בלווית משפטנים משני הצדדים, כדי למצוא נוסחת פשרה.

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור
עורך משנה: ישראל זמיר
מנכ"ל: יוסף הולנברג
מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה: תל אביב, 67771 רח' חומת המגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145 ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבזנר 17 טל' 04-673673, פקס 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily)
Tel-Aviv P.O.B. 61999
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.

* כל הזכויות שמורות
מודפס ביהודפוס החדש בע"מ, טל. 03-6388510

תרועמת בצה"ל על ראשי המתנחלים עקב ביטול טקס הפינוי מהרצועה

לאחר שראש מועצת חבל עזה איים לארגן הפגנה של מאות מתנחלים בטקס החגיגי, החליט אלוף הפיקוד לבטלו – כדי לא להכניס את הצבא לוויכוח פוליטי □ גורמים בכירים בפיקוד סבורים שההחלטה מוטעית

□ אהרן קליין

כעס רב שורר בצה"ל על ראשי המתנחלים בגוש קטיף, לאחר שגרמו לביטול טקס סיום הפינוי מהרצועה וההיערכות מחדש.

אלוף פיקוד הדרום, מתן וילנאי, ביטל אתמול לפנות בוקר את הטקס החגיגי המתוכנן, כדי למנוע מגורמים פוליטיים לנצל אותו למטרותיהם.

בהודעה שפרסם אמש דובר צה"ל נמסר, כי "אלוף פיקוד הדרום החליט לא לקיים את הטקס, שנועד לציין את ראשית ההיערכות החדשה של כוחות צה"ל בחבל עזה. החלטת האלוף נועדה למנוע מצב, שבו ינסו גופים פוליטיים לנצל את האירוע לקידום עניינם. זאת, מתוך רצון לשמור את צה"ל מחוץ לוויכוח פוליטי."

לאחר שהחליט לבטל את הטקס, מסר אלוף וילנאי את הערכתו למפקד האוגדה, למפקדי החטיבות, לקציני המטה וליתר הקצינים, החיילים והאזרחים שעסקו ועוסקים בהכנות להיערכות החדשה.

בימים האחרונים הפעילו ראשי המתנחלים בגוש קטיף לחץ כבד על מפקד כוחות צה"ל ברצועה, תא"ל דורון אלמוג, כדי שיבטל את הטקס החגיגי. כשהודיע מפקד האוגדה שהטקס ייערך בכל מקרה, הודיע לו ראש המועצה האזורית צבי הנדל, כי תושבי הגוש יבואו לטקס כדי להפגין בו.

הנדל גם איים, כי מאות מתנחלים מהגדה יוזעקו להפגנה הזו. בעקבות האיום, החליט אלוף הפיקוד לבטל את האירוע.

גורמי צבא בכירים בפיקוד הדרום סבורים, כי ביטול הטקס היה משגה. לדבריהם, הטקס היה חשוב כדי להעביר לחיילים את הערכת מפקדיהם, על תרומתם הרבה להיערכות מחדש.

"אין תושבים בעולם שמוגנים בצורה כזו"

– אומר אלוף מתן וילנאי, דקות אחדות לאחר פינוי הרצועה, על המתנחלים בגוש קטיף

□ אהרן קליין

"אנו עושים את מה שהממשלה החליטה לעשות לאחר 27 שנה, ומשתדלים לעשות זאת הכי טוב שאפשר" – כך אמר אתמול אלוף מתן וילנאי, דקות אחדות לאחר שצה"ל פינה את אחרון בסיסיו משטחי האוטונומיה ברצועה.

וילנאי ציין, כי המשימה שהוטלה על צה"ל מורכבת בהרבה מכפי שנראה בשטח. לדבריו, הבעיה המרכזית של הרצועה היא נתוניה הבסיסיים, ומצבה הסוציו־אקונומי החמור.

"אני נתתשה שרק עכשיו הממשל הפלסטיני החדש מתחיל להבין את זה, ולכן אני חושב שקשה מאוד להיות כאן אופטימי," אמר.

וילנאי הוסיף, כי כעת נכנס צה"ל לשגרת ביטחון שוטף, להגנה על היישוב היהודי. "אין ספק שהיציאה מהחיכוך הקבוע במרכזי האוכלוסייה תקל מאוד את פעילות החיילים המבצעיים, אבל הבט"ש ייצור בעיות של שגרה – וכל מה שנובע מכך," הדגיש, "אך נדמה לי שבראייה של רוב הדרגים אכן ערוך כך, מאשר להתמודד יום־יום בתוך המרכזים הצפופים."

בהתייחסו להתנחלויות ברצועה ציין אלוף הפיקוד, כי תושביהן מקבלים את ההגנה הטובה ביותר שצה"ל יכול להעניק בתנאים הקיימים.

"אני מניח שאין תושבים בעולם שמוגנים בצורה הזו, לא רק במדינת ישראל", סיכם וילנאי. "אני האחרון שאומר לכם שזה ביטחון של 100 אחוז, אבל זה ביטחון מקסימלי – אין ספק."

רק בערב הסכים פורת לצאת מבית הכנסת העתיק ביריחו

שוטרים פלסטיניים פגעו בקדושת המקום

(ע). ח"כ חנן פורת (מפד"ל) ותלמידי ישיבת יריחו, עזבו בשעות הערב המאוחרות את בית הכנסת "שלום על ישראל" לאחר כמה שעות במקום.

המתנחלים גילו, כי השוטרים הפלסטיניים חיללו את אחד מחדרי בית הכנסת. מזוזה נעקרה, פריטי אוכל הושארו במבנה והשוטרים לנו על הפרוכת של ארון הקודש.

פורת וכמה מראשי מועצת יש"ע הגיעו לבית הכנסת אחר הצהריים, והבהירו שלא יעזבו אותו עד שיובטחו שלמות המבנה וקדושתו. קצינים בכירים של צה"ל הצליחו להרגיע את פורת, ובשעה עשר בערב עזב.

היום יסוכמו הפרטים סופית, במטרה לקבל גם את הסכמת הפלסטינים. נראה שהאחריות על בית הכנסת תועבר לתלמידי הישיבה בלבד, בעוד שהשוטרים לא יורשו להיכנס אליו.

אמש התנצל סגן מפקד חטיבת "אל אקצה", סעדי נאג'י, בפני ראשי הישיבה על הנזקים שנגרמו. מחקירה משותפת התברר, כי שוטרים פרצו לחדר ללא אישור. נאג'י הבטיח לפעול כדי שהמקרה לא יישנה.

גור ביריחו

סגן שר הביטחון, מרדכי גור, סייר באזור יריחו ועמד על יישום ההסדרים. הוא שמע סקירות מפי קצינים בכירים במחסום ה־D.C.O ליד ודי יריחו, ביקר ביריחו ושוחח עם התושבים היהודיים. לאחר ביקור בבית הכנסת העתיק נסע גור למושב נעמה, שם שוחח עם החברים על הבעיות שצצו עם החלת הסכם האוטונומיה. (עש"ת; צילום: יובל עדר)

חפץ צופה הידוק הקשרים עם המשטרה הפלסטינית

□ יגאל וילפנד

מפכ"ל המשטרה, רב ניצב אסף חפץ, מצפה להידוק שיתוף הפעולה עם המשטרה הפלסטינית – שהחל בימים האחרונים.

חפץ, שביקר במחוז הצפוני של המשטרה ובחיפה, אינו צופה בעיות עם "המעבר הבטוח" של הפלסטינים ברצועת עזה, בגדה וביריחו. לדבריו, המעבר הבטוח כולל ארבעה צירי תנועה, החל ממחסום ארז ועד לוודי יריחו. את הצירים יאבטח כוח של משמר הגבול, הן בתחום הקו הירוק והן בשטחים.

המפכ"ל אמר על שיתוף הפעולה הנרקם עם המשטרה הפלסטינית, כי כבר פועלות ועדות משותפות ויש גם סיורים משותפים. "אני מעריך שבמשך הזמן ייווצרו קשרים אמיצים בין שתי המשטרות, ואני חושב שהמפתח להצלחה הוא שיתוף פעולה," אמר חפץ.

לדברי ארגוני הסירוב, המתנגדים להסכם עם ישראל, הודיעו כי חבריהם לא ימסרו את נשקם למשטרה הפלסטינית.

נציג חמאס בדמשק, אבו מוחמד מוסטפה, טען שהמשטרה צריכה לפרוק תחילה את הנשק ממתנחלים ומחיילים ישראלים. "אנשינו יהרגו כל מי שימנע מאיתנו את זכותנו ללחום בכיבוש," הזהיר. דובר החזית הדמוקרטית (נאיף חוואתמה) אמר, כי כל מתנחל או חייל ישראלי שיימצא בעזה ויריחו, יותקף.

ערפאת יבקר ביריחו בתחילת יוני

קהיר (ע"ד). יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, יבקר באזור יריחו בשבוע הראשון של יוני – כך הודיע נביל שעת'.

לדבריו, בביקורו יכונן ערפאת את עבודת הרשות הפלסטינית בשטחי הממשל העצמי.

שביתה למען שחרור שייח' יאסין

דמשק (ע"ד). פלסטינים קיצוניים ערכו שביתת שבת במשרדי הצלב האדום בדמשק, בדרישה לשחרר את מנהיג החמאס, שייח' אחמד יאסין, ממאסרו בישראל.

כ־35 נציגים של ארגוני הסירוב ביקשו מגופים בינלאומיים למען זכויות האדם, כי ילחצו על ישראל לשחרר את יאסין. הם התפזרו בשקט לאחר כשעה.

בקבוקי תבערה על ביתו של אליאס פריג'

□ פנחס עוברי

שני בקבוקי תבערה הושלכו אמש לעבר ביתו של ראש עיריית בית לחם, אליאס פריג'.

הבקבוקים התלקחו בתוך הדירה, ופגעו קלות בשני ילדים. פריג' לא נפגע, ולא נגרם נזק ממשי.

אליאס פריג' הסכים בשבוע שעבר למינויו של ערפאת, ומונה לאחד מחברי הממשלה הפלסטינית באוטונומיה. אמש אמר, כי לעמדתו, אין כל קשר לתקרית. "למי שהשליך את בקבוקי התבערה אין כל רגש ללאומיות הפלסטינית," קבע.

דנמרק מחתה על הפרעה למשקיפים

קופנהגן (ע"צ). דנמרק הביעה בפני ישראל מורת רוח, בטענה ששיבשה ביום שלישי את משימת המשקיפים הבינלאומיים בחברון.

שר החוץ הדני, ניילס הלווג פטרסן, הודיע שבנסיבות האירוע ייחקרו לפני שתוגש תלונה לממשלת ישראל. דנמרק טוענת, כי צה"ל הורה למשקיפים להישאר במטה שלהם בזמן הסגר לאחר הפיגוע הרצחני ליד בית חגי.

איך לוקחים צ'אנס?

הוראות מילוי כרטיס צ'אנס - המשחק היומי החדש של מפעל הפיס:

1. בוחרים את סוג הצ'אנס - צ'אנס 1, או צ'אנס 2, או צ'אנס 3, או צ'אנס 4, או רב צ'אנס ומסמנים בטבלה.

אופן ההשתתפות				
רב צ'אנס	צ'אנס 1	צ'אנס 2	צ'אנס 3	צ'אנס 4
♣ ♦ ♠ ♥	1	2	3	4

2. בהתאם לצ'אנס שבחרתם מנחשים את הקלפים ומסמנים קו אחד בכל שורה אופקית. (לדוגמא, בצ'אנס 1 יש לסמן קו אחד, בשורה אחת מתוך 4 שורות). זכור, לא יותר מארבעה קווים בכל הטבלה.

♠	7	8	9	10	J	Q	K	A	♠
♥	7	8	9	10	J	Q	K	A	♥
♦	7	8	9	10	J	Q	K	A	♦
♣	7	8	9	10	J	Q	K	A	♣

רב צ'אנס - מנחשים 4 קלפים ומסמנים קו אחד בכל שורה אופקית, בכל אחד מארבעת הקלפים (מתחת לסימן אותו תבחרו).
★ ניחשתם את כל הארבעה - זכיתם בסכום ההשקעה כפול 1,000.
★ ניחשתם 3 קלפים מהארבעה - זכיתם בסכום ההשקעה כפול 30.
★ ניחשתם 2 קלפים מהארבעה - זכיתם בסכום ההשקעה כפול 2.

צ'אנס 4 - מנחשים 4 קלפים ומסמנים קו אחד בכל שורה אופקית, בכל אחת מארבעת הקלפים שניחשתם.
ניחשתם את כל הארבעה - זכיתם בסכום ההשקעה כפול 2,000.
לא ניחשתם את כל הארבעה - קחו צ'אנס חדש.

צ'אנס 3 - מנחשים 3 קלפים ומסמנים קו אחד בכל שורה אופקית, בכל אחת משלושת הקלפים שניחשתם.
ניחשתם את כל השלושה - זכיתם בסכום ההשקעה כפול 300.
לא ניחשתם את כל השלושה - קחו צ'אנס חדש.

צ'אנס 2 - מנחשים 2 קלפים ומסמנים קו אחד בכל שורה אופקית, בכל אחת משני הקלפים שניחשתם.
ניחשתם את שניהם - זכיתם בסכום ההשקעה כפול 30.
לא ניחשתם את שניהם - קחו צ'אנס חדש.

צ'אנס 1 - מנחשים קלף 1 ומסמנים קו אחד בלבד בשורה אופקית אחת.
ניחשתם אותו - זכיתם בסכום ההשקעה כפול 4.
לא ניחשתם - קחו צ'אנס חדש.

3. מחליטים כמה להשקיע, לרשותכם 7 אפשרויות לבחירה.

מחיר ההשתתפות בשקלים						
200 ש"ח	100 ש"ח	50 ש"ח	30 ש"ח	10 ש"ח	5 ש"ח	2 ש"ח

קח צ'אנס

המשחק החדש של מפעל הפיס
יום יום הגרלה

המשכים

השלמה

המשך מעמוד ראשון

ובהם אנשי המשטרה הפלסטינית שאמורים היו להתמקם במתקן. הבריגדיר ג'נרל זיאד אל אטרש, מפקד משטרת עזה נכנס בראש אנשיו דרך השער המערבי של המתקן אולם במקביל פרץ המון של אלפי פלסטינים שהמתינו במשך למעלה משבע שעות דרך השער המזרחי לתוך המתקן ואלה החלו פתאום ליידות אבנים וחפצים בחיילי צה"ל שעמדו לצאת מהמתקן.

הבריגדיר ג'נרל אל אטרש שנראה נסער כולו הורה לאנשיו לנסות ולחצוץ בין ההמון לחיילי צה"ל אולם ללא הצלחה ואבנים רבות פגעו בחיילים שנעו במהירות לעבר השער המערבי מתוך מטרה למהר ולצאת כמה.

בשלב זה של המהומה פתחו עשרות השוטרים הפלסטינים שכבר היו במתקן באש כשהם יורים באוויר במטרה להדוף את ההמון המסתער. השוטרים ירו אלפי כדורים במשך יותר מעשר דקות. בזמן זה החלו כוחות צה"ל שהיו במקום בפיקודו של אל"מ שאול, מפקד החטיבה הצפונית, בהתארגנות לפינוי מהיר של המתקן והאיזור תוך בדיקה חוזרת ונשנית שכל החיילים ואנשי התקשורת הרבים יצאו אף הם את האיזור. חלק מהכוחות נעו רגלית עד להתנחלות נצרים, מרחק של כמה קילומטרים וחלק אחר עשה דרכו על גבי ג'יפים.

יש לציין כי במהלך ההמתנה הארוכה עד להגעת אנשי המשטרה הפלסטינית התקהלו אלפי פלסטינים בכניסה המזרחית למתקן. ההמונים שרו והשמיעו קריאות שמחה. אולם סמוך לחצות איבדו הסדרנים המקומיים את השליטה על הקהל העצום וצעירים החלו מיידים אבנים ובקבוקים ריקים לעבר אנשי משמר הגבול וחיילי פלוגת גבעתי שאיבטחו את השער. חייל גבעתי נפצע באורח קל מאבן בפניו. ההמון המשולהב פוזר באמצעות גז מדמיע.

שאר ששת המתקנים של צה"ל בעיר הועברו ללא תקלות לידי כוחות קטנים של המשטרה הפלסטינית שקיבלו אותם לידם לאחר סיור קצר שערכו מפקדי צה"ל עמם במתקן.

בשעה 0430 נערך באחד המתקנים על חוף הים בעיר עזה טקס קצר וסמלי של פרידה והעברת סמכויות לידי הפלסטינים. בטקס נטלו חלק אלוף פיקוד הדרום האלוף מתן וילנאי וקצינים בכירים נוספים ובצד הפלסטיני הגנרל נאסר יוסף מפקד כוחות הביטחון הפלסטיניים וקצינים בכירים נוספים מאנשי צוותו. במהלך הטקס החליפו הגנרלים וילנאי ויוסף ברכות ולחצו ידיים. מיד לאחר הטקס יצאו האלוף וקציניו את העיר עזה בפעם האחרונה.

● רמי שריד, בן 34, מהיישוב נצרים ברצועת עזה, נפצע בערב באורח בינוני ברגלו, מאש שמחבל ידה לעברו בצומת הגישה לציר קרני ברצועה, שפונה רק לפנות בוקר.

הוא טופל ופונה לבית החולים סורוקה בבאר שבע.

בעקבות הפיגוע חסמו עשרות תושבים מנצרים את כביש עוקף עזה סמוך למקום הפיגוע. התושבים דרשו את הגעת אלוף פיקוד דרום מתן וילנאי למקום, מאחר שהתבטא לפני הפיגוע כי "תושבי גוש קטיף זוכים להגנה הטובה ביותר בעולם".

ליקויים

המשך מעמוד ראשון

במשרד המבקרת סבורים כי חריגה בשיעור כזה בארץ כמו רוסיה, הנמצאת במשבר כלכלי וכוח העבודה בה זול יחסית, יש בה כדי לעורר תהיות.

דו"ח המבקרת מעלה ליקויים חמורים בכמה משרדים, בראשם משרד הבינוי והשיכון. הדו"ח קובע, כי נמשכו המינויים הפוליטיים והיו העברות כספים משיקולים פוליטיים ולא ענייניים.

בדו"ח קובעת המבקרת, כי עובדים רבים בשירות המדינה מונו לתפקידיהם משיקולים פוליטיים ולא מקצועיים וכי העסקתם נגדה את החוק והתקנות. במשרד החינוך מצאה המבקרת, כי שלושה עובדים בכירים שהועסקו במשרד, היו חברי מועצות רצ ושינוי, בניגוד לחוק הסיוג, אשר על פיו היה על העובדים לחדול מחברותם בגופים הבוחרים של מפלגותיהם עם מינויים לתפקידיהם במשרד. גם במשרד לאיכות הסביבה הועסקו עובדים בכירים שהיו חברים במועצת רצ בניגוד לחוק, וכדומה גם במשרדי המדע והקליטה.

מבקרת המדינה מצאה גם, כי אנשים שהתמנו ליועצים מיוחדים של שרי הממשלה נמצאו בעלי אינטרסים מנוגדים וכיהנו גם בגופים המקורבים לשר, ללא כל קשר למקצועם כגון במרכז מפלגת העבודה או במועצת המפלגות. אדם כזה מונה ליועץ לשר התעשייה והמסחר ולמרות הערת היועץ המשפטי לממשלה, המשיך למלא את תפקידו במשרד. גם במשרד הבינוי והשיכון הועסקו יועצים בשכר בניגוד לנוהל התקין.

"בחודשים מאי עד אוקטובר 1993" כותבת המבקרת "הועסקו במשרד השיכון 12 יועצים בתחומים שונים, כשעלות העסקתם עד דצמבר 1993 הגיעה ל־780,000. העסקת עובדים אלה נעשתה ללא מיכרז וללא בדיקת אלטרנטיבות נוספות, כמתחייב על פי התקנות.

גם במשרד ראש הממשלה הועסק עובד בניגוד לתקנות על ידי מנכ"ל המשרד, וזאת בניגוד לחוות דעתו של היועץ המשפטי במשרד.

דגש מיוחד שמה המבקרת על מינויים של עובדים בכירים בגופים ציבוריים, אשר בניגוד לחוק הועסקו בשירותים שונים בשירות המדינה. עובדים בכירים, מנכ"לים, יושבי ראש דירקטוריונים ואגודות הועסקו על סמך מינויים פוליטיים ולא מקצועיים ולעתים מינוייהם נגעו בניגוד אינטרסים בולט.

משרד השיכון, עולה מהדו"ח, הפלה בהעברת כספים בין יישובים שראשיהם הם אנשי מפלגת העבודה ליישובים אחרים. משרד השיכון הגיב על הטענה בדבר אפליה כביכול בין יישובים באומרו, כי לא היתה אפליה כלשהי ובחינה לעומק תוכיח זאת.

מבקרת המדינה מתחה ביקורת נוקבת כנגד מינהל מקרקעי ישראל, שהפשיר קרקעות חקלאיות לבנייה, אך לא הבטיח את האינטרס הציבורי על ידי חיוב קבלנים ויזמים להתחיל ולסיים את בנייתן של דירות חדשות במועדים סבירים.

במסיבת עיתונאים שקיימה בבית אגרון בירושלים לרגל הנחת הדו"ח השנתי ה־44 על שולחן הכנסת אמרה בן־פורת, כי הגדלת היצע קרקעות וזמינות לבנייה איננה מטרה בפני עצמה. ויתור המדינה על נכסיה, הקרקעות, לא הועיל. זה קרה משום שהמינהל לא הבטיח בחוזה מתי יתחילו ומתי יסיימו הבונים. דרוש גם תיאום בין הבנייה והפיתוח, אמרה, התייקרות הדירות הקיפה לא רק דירות פאר, אלא גם דירות עממיות. בכך נפגעה רווחתן של שכבות רחבות. לדעת המבקרת חלה על מינהל מקרקעי ישראל החובה לעקוב אחר ניצול הקרקעות שהקצה ליזמים ולנקוט נגדם בצעדים אם לא עמדו בלוח הזמנים שנקבע בחוזי הפיתוח. בין היתר עליהם להחזיר לחזקתו של המינהל את הקרקעות שלא נוצלו. היא קראה לממשלה לדאוג לכך שתיפסק הפגיעה בנכסי המדינה, קרי – הקרקעות.

אשר לטוהר המידות הזכירה המבקרת מוסדות ללומדי תורה, שתורתם אומנותם, אשר הגישו דו"חות בלתי נכונים על מספר הלומדים בהם. נמצאו אלפי לומדים, שכביכול תורתם אומנותם, אך לאמיתו של דבר הם עבדו לפרנסתם. בשני מקרים הרוויחו "לומדים" אלה 300,000 שקלים בשנה, ובו בזמן קיבלו כספים מן המדינה, כאילו למדו תורה. כספים אלה יכלו לשמש נזקקים.

היא ציינה שמספר דו"חות התנועה לנהגים, שמגישה המשטרה, איננו מתאים לשעות העומס. דרוש מיתאם בין השעות שבהן מתרחשות תאונות בהיקף רב, לבין פעילותה של המשטרה בהגשת דו"חות לנהגים. באירוניה הזכירה את רכבת ישראל שתכננה קו חדש בין חיפה לקריית מוצקין, אך שכחה לבנות תחנות באמצע הדרך. לכן הקו איננו מופעל. מחדל זה עלה 75 מיליון שקלים. את משרד השיכון האשימה בכניעה לאנשים שתפסו דירות, אך אינם נזקקים. דבר זה בא על חשבון נזקקים.

המבקרת שיבחה, שמית, שלושה אישים: את מנהל המכס, שעשה סדר במסלולים ולא נכנע לאנשים אלימים שניסו להבריח סחורות, את שר המשפטים, ששיפר בעקבות הביקורת את רישום המשכונות, ואת שר החינוך ששינה את מדיניותו ביחס לחינוך המיוחד וביחס להקצאת "שעות אחרות" למגזר הערבי.

באורח כללי אמרה שאם יש לה חשש לעבירה פלילית מצד עובד מדינה הרי שבמקרים מסוימים הועברו ויועברו הממצאים על חשד לכאורה לידי פרקליטות המדינה. המבקרת אמרה, שתשמח להנהיג ביקורת גם בלשכות המס של קופת החולים הכללית, אם המשימה תוטל עליה.

בנוגע לקופת־חולים קבעה המבקרת, כי היו חריגות מהסכם ההבראה.

באשר למשרד החינוך – ההורים נאלצו לשלם סכומים גבוהים של כסף בבתי־הספר העל־יסודיים, ואולם חלק גדול מהם לא נוצל, למרות כן נדרשו ההורים לשלם תמורת שירותים המסומנים בעיקר על־ידי השלטון המקומי והרשויות המקומיות. כמו־כן קבעה, כי האבטחה של מוסדות החינוך אינה מספקת.

המבקרת מצאה ליקויים חמורים גם בהתקפורה של נציבות המים ובאיכות מי השתייה בישראל.

היא קובעת כי התמיכות במוסדות ציבור באמצעות העברת כספים ייחודיים נמשכת אף שהועברה מהכנסת לטיפול הממשלה.

באשר לצה"ל – המבקרת קובעת כי בהיערכות העורף לשעת חירום יש עדיין כמה בעיות אם כי חל שיפור מאז נערכה הביקורת הקודמת בנושא. היא קובעת כי צה"ל טרם הפיק לקחים מפרשת רותן ואינו מיישם את הלקחים מתאונות האימונים.

בצלאל עמיקם

"אם ישום דו"ח מבקר המדינה יהיה טוב, יהפוך הדו"ח לכלי מצוין. אם חלילה היישום יהיה כושל יהיה זה ספר יפה שיונח על המדף סתם. אני מקווה שהביקורת תתקבל ברצינות וכובד ראש", אמרה מבקרת המדינה מרים בן פורת כשהציגה את הדו"ח השנתי החדש בפני יו"ר הכנסת וחברי הוועדה לביקורת המדינה. בתשובה לשאלה אמרה מרים בן פורת כי תוך חודש יגיע הצוות שלה למסקנות בעניין הפלוגתא בין שר המשטרה לבין המפכ"ל לשעבר טרנר. כזכור נאלץ טרנר לפרוש מתפקידו בשל פגישה שקיים בהיותו במדים בשאלת מועמדותו לבחירות לעיריית תל אביב. טרנר אמר כי עשה זאת בידיעתו של שחל ואילו שר המשטרה טוען שלא היה בסוד העניין.

נושא אחר בו מטפלת המבקרת הוא בחינת פירסום ספריהם של שר החוץ וסגנו על תהליך השלום. השניים לא הגישו את ספריהם לפני שראו אור לוועדה מיוחדת כפי שמחייב החוק.

סוריה

המשך מעמוד ראשון

הממשלה יצחק רבין לנשיא סוריה חאפז אסד – הבהירו מקורות מדיניים בירושלים בעקבות הידיעות על התקדמות מסוימת במו"מ עם סוריה.

אותם מקורות ציינו כי חל שינוי אומנם בניואנס זה או אחר, אך במהות הפערים עדיין גדולים, וכדי ליצור פריצת דרך על המנהיגות הפוליטית להידבר.

ערפאת

המשך מעמוד ראשון

עתונאים משותפת עם פרס, אמר כי המשמעות של ג'יהאד איננה רק מאבק מזוין אלא גם מאבק בדרכי שלום. ערפאת הוסיף כי התכוון למילה ג'יהאד "במובנה הדתי, האיסלאמי". הוא הוסיף כי "העם הפלשתיני ואני בעצמי מחוייבים להמשך תהליך השלום".

שר החוץ פרס אמר באותה מסיבת עתונאים, כי הוא שמח שערפאת חזר ואישר את מחוייבותו לשלום וכי הסתלק מהטרור ומהאלימות.

ערפאת טען במסיבת העיתונאים, כי הוא יכול להשתמש במילה "ג'יהאד" במובן דתי שוחר שלום, כגון במשפטים: "אני אמשיך בג'יהאד שלי למען שלום" או "אני אמשיך בג'יהאד שלי כדי שנוצרים ומוסלמים ויהודים יתפללו יחדיו בירושלים".

נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קרטר, שהסיר את הלוט מעל פסל שחור ושמו "נישואין" בלב אוסלו, לאות הוקרה למאמצי השלום של נורווגיה, אמר כי ערפאת הבהיר כי "ג'יהאד" פירושו מסע־צלב או מחוייבות עמוקה בעת ובעונה אחת".

פרס אמר אחר כך בטלוויזיה באוסלו, כי מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, "עשה את המינימום" בהכריזו כי קריאתו לג'יהאד הובנה שלא כהלכה. "מלים אלה היו המינימום לו ציפיתי", אמר פרס, "הוא עשה שגיאה וניסה לתקנה, ואני יכול רק לקוות כי יכבד את הצהרת העקרונות על האוטונומיה ואת התחייבויותיו לא לנהוג עוד באלימות ובטרור".

בראיון ישיר לטלוויזיה הנורווגית שנערך הלילה מיד לאחר הארוחה החגיגית מטעם ממשלת נורווגיה לערפאת, פרס וקרטר, חזר ערפאת על טענתו כי דבריו הוצאו מהקשרם ואין הכוונה לשום אקט תוקפני. ערפאת אמר בתשובה לשאלה כי "עם הישראלים 'בני דודינו' נהיה לא רק בני דודים כי אם גם חברים ושכנים טובים. חיינו יחד מאות שנים בלי בעיות וכך זה יהיה בעתיד".

על ירושלים, אמר ערפאת כי הוא דיבר על ירושלים פעמים רבות וגם בסיכומיו עם ראש הממשלה רבין יש סיכום כי השיחות על עתיד ירושלים יחלו לא מאוחר מ־3 שנים לאחר חתימת ההסכם. "הבינו את דברי ביוהנסבורג בדרך שגויה והוציאו דברים מהקשרם".

פרס הביע תקווה ואמונה כי במזה"ת יתחולל תהליך דומה לזה שעבר על אירופה לאחר מאבקים רבי־השנים.

תוכנית אב לחיזוק הגליל, הנגב וי"ם

□ בצלאל עמיקם

הסוכנות הציגה תוכנית אב לחיזוק הגליל, הנגב וירושלים. התוכנית מעודדת תהליכי קליטה ועיבוי תעסוקה, פיתוח כלכלי ויצירת מקומות עבודה. כמו כן כלולים בה ייעוץ והנחיות לפיתוח עסקים קטנים, והקמת תשתית לקידום משיכת הון פרטי.

אתמול נפגשו ראשי המחלקה לפיתוח והתיישבות בסוכנות עם חברי כנסת וראשי ערי פיתוח מהגליל, לדיון ביישום התוכנית, שתקציבה מסתכם כעת במליון דולר. בניגוד לעבר, התוכניות הן אזוריות ולא נקודתיות.

נבחר ועד עובדים ל"דפוס החדש"

בבחירות שנערכו ב"דפוס החדש" נבחרו יעקב בן ארצי, עליזה זינו ועזרא לניאדו כחברי ועד העובדים של הדפוס.

כתב על המשמר

תן טרמפ לחייל

המוסד לביטוח לאומי

הודעה בדבר תגמולים לאלמנות של מי שנפגעו בפעולת איבה בתש"ח

על־פי הסכם שנחתם באחרונה בין המוסד לביטוח לאומי לבין משרד האוצר, תהיינה זכאיות לתגמולים אלמנות של מי שנספו בפעולת איבה בתש"ח או של מי שנפגעו בפעולת איבה בתש"ח ונפטרו עקב הפגיעה לאחר מכן. תחילת הזכאות לתגמולים – לא לפני 1 באפריל 1994.

הזכויות האמורות יינתנו בגין פגיעת איבה שאירעה בתקופה שמיום 29 בנובמבר 1947 עד 13 במאי 1948, והיקפן יהיה בדומה לתגמולים הניתנים לאלמנות על־פי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.

הגשת התביעה

את התביעה יש להגיש בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים של התובעת, על גבי טופס מיוחד שאפשר לקבלו בכל סניפי המוסד.

המועד האחרון להגשת התביעה: אם הנפגע נפטר לפני 1 באפריל 1994 – 1 באפריל 1995, אם הנפגע נפטר לאחר 1 באפריל 1994 – בתוך 12 חודשים מיום הפטירה.

הסברה ויחסי ציבור

ארגון הציירים והפסלים של הקבה"א
אבל
על מותו של הצייר
יחזקאל קמחי

על מות
יחזקאל קמחי
אבל
בית ספרית פועלים

1,150 שוטרים יאבטחו מעבר המתנחלים ברצועה

מולה שר המשטרה □ "אם יפגעו אזרחים ישראלים, האחריות תהיה על צה"ל," מוסיף השר □ גדר המערכת שתמנע הסתננויות מוקמת בימים אלה

(ע). 1,150 שוטרים, מתוכם 700 אנשי מג"ב, יועברו לרצועת עזה, כדי לאבטח את מעבר המתנחלים. כך אמר אתמול שר המשטרה, משה שחל, בנקודת המשטרה במחסום ארז, לאחר שביקר ברצועה, כדי לעמוד על התנאים החדשים של המעבר הבטוח למתנחלים ברצועה, לאחר הסכם השלום ופינוי עזה.

לגבי שיתוף הפעולה בין השוטרים הישראלים לשוטרים הפלסטינים אמר השר, כי ישנה נכונות רבה מצידם של הפלסטינים לשמור ולחדד הסכמים. על כך דיווחו השוטרים הישראלים בפגישות הראשונות עם השוטרים הפלסטינים.

"האחריות תהיה על צה"ל אם יפגעו אזרחים ישראלים. המשטרה תסייע ככל שניתן לה. קו התפר יועבר מצה"ל למשטרה".

על כל נקודות המשטרה ברצועה יפקד משמר הגבול, הסביר השר. בכל רכב משטרתי שיסייר בכבישים יהיו ארבעה שוטרים, שלושה מהם אנשי מג"ב ואחד שוטר במדים כחולים, הסביר.

לדברי השר, המחוז השישי של המשטרה בישראל הולך ומוקם בימים אלה ברצועה.

הוא הוסיף, כי בימים אלה מוקמת גדר מערכת שתמנע הסתננויות.

"המשטרה במעברים הבינלאומיים תהיה מעורבת", אמר השר, "אם הם ישתפו פעולה, ייטב להם. זוהי הזדמנות היסטורית עבורם לנהל בעצמם בפעם הראשונה בתולדותיהם מדינה משלהם."

שר המשטרה מסייר עם מפקד מג"ב ברצועה, ניצב משנה פארס

11 חודשי מאסר בפועל ו־900 אלף שקל קנס לארנסט יפת

"כגודל האחריות כן גודל החומרה", קבעה השופטת מרים נאור, בעת שגזרה על יפת את הכבד בעונשים שהוטלו על הבנקאים בעקבות הוויסות ב־1983

ארנסט יפת יוצא מבית המשפט (צילום: יצחק הררי)

(ע). 11 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 900 אלף שקל הוטלו אתמול על ארנסט יפת על ידי שופטת בית המשפט המחוזי בירושלים, מרים נאור. יפת, לשעבר יו"ר מועצת המנהלים בבנק לאומי ויו"ר איגוד הבנקים הורשע לפני כשבוע באחריות פלילית לוויסות מניות הבנקים, שהסתיים במפולת המניות ב־1983. בנוסף לעונש המאסר בפועל נגזרו על יפת שתי שנות מאסר על תנאי למשך שלוש שנים. את הקנס יוכל יפת להמיר ב־9 חודשי מאסר. לבקשת בא כוחו של יפת ובהסכמת פרקליטות המדינה, החליטה השופטת נאור לעכב את ביצוע גזר הדין עד למתן פסק הדין בערעור, שיוגש תוך 45 יום לבית המשפט העליון. כן הוחלט לפרוס את תשלום הקנס, שישולם החל מחודש זה, לתשלומים חודשיים של 50 אלף שקל.

יפת הורשע בעבירות מנהלים בתאגיד בנקאי, קבלת דבר במירמה בנסיבות מחמירות, תרמית בקשר לניירות ערך, הטעיית לקוח ורישום כוזב במסמכי תאגיד.

עונשו של יפת הוא הכבד בעונשים שהוטלו על הבנקאים. השופטת נאור קובעת בענין זה, כי "כגודל האחריות כן גודל החומרה", בהתכוונה למעמדו של יפת כבכיר בנקאי ישראל באותה תקופה, ומי שעמד בראש הבנק הגדול במדינה.

בהתייחסה לטענת סניגורו של יפת, עו"ד יגאל ארנון, קבעה השופטת, כי אולי זכה יפת, בשל מעמדו הבכיר, לביקורת רבה יותר מאשר שאר חבריו הבנקאים, אולם גורם זה עומד על כף המאזניים עם העובדה שיפת היה בחו"ל, בעוד שהבנקאים האחרים עמדו בצילו הישיר של המשפט משך תקופה של למעלה משלוש שנים. השופטת מטעימה בעניין זה: "ראיתי במהלך המשפט הראשון את הסבל שנגרם לנאשמים האחרים מעצם קיומו של המשפט על כל הכרוך בו, וזאת עוד בטרם הוכרע ונקבעה אשמתם. הבאתי עניין זה בחשבון כשגזרתי את דינם. אינני מזלזלת בצלו של משפט המעיב על אדם גם מרחוק. עם זאת אינו דומה מי שנמצא ימים ארוכים בבית המשפט, ושומע חדשות לבקרים את ההאשמות המוטחות בו על ידי התביעה או על ידי עדים, למי שצופה בדברים מרחוק".

השופטת נאור זוקפת עוד לזכותו של יפת את תרומתו למדינה, שקיבלה את בטויה בתצהיריהם של בכירי המשק, את העובדה שהבנקאות היתה לו לדרך חיים ואת הגינתו בניהול המשפט ה"קומפקטי", שערך לא יותר מכמה שעות. יחד עם זאת קובעת השופטת כי יפת לא עשה למען הפסקת הוויסות ולא היתה בו הכוונות לשתף פעולה על מנת להקטין את נזקי הוויסות.

עם מתן גזר הדין סירב יפת להגיב, ויצא את אולם בית המשפט מלווה בבנותיו.

הצעת חוק להכריז על רובה אוויר ככלי נשק

□ בצלאל עמיקם

לאור ריבוי המקרים בעת האחרונה, בהם נעשה שימוש פרוע ובלתי אחראי ברובה אוויר, הניח ח"כ גונן שגב מ"יעוד" על שולחן הכנסת הצעת חוק הקובעת, כי רובה אוויר יחשב ככלי נשק וכי הקריטריונים לאחזקתו יהיו שווים לאלה של כל כלי נשק חם.

רובה האוויר אמור מיסודו לשמש כלי נשק ספורטיבי.

שני שוטרי מג"ב הורשעו בתקיפת ערבי בטול־כרם

(ע). שופט השלום בנתניה, יורם גלין, הרשיע שני שוטרי משמר הגבול שתקפו והיכו תושב טול־כרם בינואר השנה, במהלך בדיקת רשיונות של בעלי דוכנים בשוק.

השוטר סאמר דאגר (22) מכפר ראמה נקנס ב־2,500 שקל. השוטר זכריה פנחס (22) מנתניה חוייב לפצות את המתלונן בסכום של 3,000 שקל ונדון ל־7 חודשי מאסר על תנאי.

התביעה טענה, כי השניים היו בסיור ממונע בשוק של טול־כרם. הצוות עסק בבדיקת רשיונות של בעלי הדוכנים בשוק ורישום דו"חות. אחד הרוכלים, עדנאן דיאת, עלה על אופניו והסתלק מהמקום. השוטרים פתחו במרדף אחריו, עצרו אותו ודרשו תעודת זהות.

השוטרים שאלו מדוע ברח וזכריה פנחס סטר לו, תפס בשערותיו ובעט בחזהו. המתלונן נפל, זכריה אחז בראשו בשתי ידיו ובעט עם ברכו בפניו. המתלונן נלקח על ידי אחיו לבית חולים, טופל ואושפז.

הנאשם השני, סאמר דאגר, סייע בידיו של זכריה בכך שנכח במקום ואיבטח את זכריה, נטען. השניים הואשמו בתקיפה בנסיבות מחמירות ובחבלה.

הסניגור, עו"ד אבי רייג, טען כי הנאשם זכריה פנחס נמצא בשוק הומה אדם, בסביבה עויינת ופעל תחת לחץ. הוא חשש לשלומו ולשלום חברו.

"אם רואה הנאשם את מעשהו כחלק מן הקושי שבשטחים המוחזקים, הרי דבר מה נתעוות בעולם מושגיו" – כתב השופט בגזר הדין של זכריה פנחס. "רבים וכבדים הקשיים הכרוכים בשהות זה, אך הסברה כי התעללות באוכלוסיה מהווה חלק מן ההתמודדות עמם, חייבת להעקר מיד. קשה של ענישה, זהו מעשה ברוטלי, מקיש תוך ניצול חוסר האונים של הקרבן, שלא זו בלבד שלא סיכן את הנאשם, לא פגע בו פיזית ולא ניסה לפגוע בו, אלא אף אין לראות במה פגע בכבודו," נכתב בגזר הדין.

3 אקדחים גנובים נתגלו בטייבה

במבצע שהתקיים אתמול בטייבה, נתפסו בשני בתים שלושה אקדחים ללא רישיון, החשודים כגנובים. נוסף לאקדחים נתפסו כדורים ותחמושת. המבצע נערך בעקבות מידע שהגיע למשטרה על אחזקות לשימוש בנשק חם מצד בני שתי משפחות המסוכסכות ביניהן. אחד האקדחים נמצא בבית של אחת המשפחות ושני אקדחים בבית של המשפחה היריבה. מדובר במשפחות המוכרות היטב למשטרת מרחב השרון. המשטרה עצרה 4 חשודים לחקירה לבדיקת מקור הנשק הגנוב.

נחמן גלבוע

לוידס נתבעת לשלם פיצויים בשל שוד תכשיטים בניו־יורק

(ע). החברה הציבורית לתכשיטים "תכשיטי טוניאס" תובעת מתאגיד הביטוח חתמי לוידס, לפצותה בסכום של 801,504 שקל בשל שוד שבוצע בניו יורק בספטמבר '93.

התביעה הוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב. נאמר בה, כי בספטמבר '93 נסעו עובדי החברה; עמוס ליברמן ודרור גרין, לנסיעה עסקית בניו־יורק, ונטלו עמם תכשיטים בשווי של למעלה מ־350 אלף דולרים, שבוטחו על ידי חתמי לוידס. השניים הותקפו בניו־יורק והתכשיטים נשדדו.

לטענת התובעת, נדחו פניותיה לנתבעת בבקשה לקבלת תגמולי הביטוח, אף שלטענתה, הפוליסה מזכה אותה בפיצוי מלא.

צילם את הפריצה לרכבו והגיש ראיות לשוטרים

□ נחמן גלבוע

תושב כפר סבא שהבחין בנסיון פריצה לרכבו, גילה תושיה שתסייע למשטרה בגיבוש כתב האישום כנגד הפורץ. בעל הרכב התקשר לתחנת המשטרה והודיע על נסיון הפריצה, ובמקביל ירד עם מצלמה מביתו לכיוון הרכב. הוא צילם את הפורץ, תושב קלקיליה בן 24, בשעת מעשה בתוך הרכב. כאשר הגיעו השוטרים ועצרו את החשוד בפריצה, מסר להם בעל הרכב, כי התמונות המרשיעות יישלחו אליהם בזמן הקרוב.

במקרה נוסף של גניבת רכב באיזור השרון, הבחין תושב טייבה שרכבו נגנב ממקום חנייה בנתניה. האיש מיהר לדווח על כך למשטרת נתניה. צוות של המשטרה המקומית הבחין ברכב ועצר אותו. לאחר בדיקה ראשונית הסתבר שאת הרכב גנבו שלושה תושבי טייבה.

נפגעי לב במלחמת המפרץ הוכרו כנפגעי פעולות איבה

(ע). ביהמ"ש המחוזי בת"א החליט להכיר בנפגעי לב במהלך מלחמת המפרץ כנפגעי פעולת איבה. בתיה הרישמן, שלקתה בליבה במהלך המלחמה, ומרים פריד, שבעלה מת מהתקף לב, זכו בערעור על החלטת הרשות המאשרת, לדחות את תביעתן להוכרה כנפגעים כתוצאה מפעולת איבה.

בתיה הרשמן טענה, כי לקתה באוטם שריר הלב ב־20 בינואר '91 במהלך אזעקה מפני התקפת טילים. מומחה רפואי קבע, כי העובדה שהתפתחות התעוקתית ולאחר מכן אוטם שריר הלב, הופיעו סמוך מאוד לנפילת הטיל הראשון, מחזקים את ההנחה שאירוע המלחמה "שיחק תפקיד מסוים" בהופעת אוטם שריר הלב אצל המערערת.

מרים פריד טענה, כי בעלה נלחץ מאוד ממלחמת המפרץ. בעקבות אזעקה שנשמעה ב־3 בפברואר '91, לקה בעלה בהתקף לב ומת כעבור שלושה ימים. השופטים השתכנעו, כי הגורם המיידי להתקף הלב היה האזעקה.

רוקחת שהסתייעה בחולי נפש ומפגרים הורשעה בגרימת מוות ברשלנות

(ע). שלושה חודשי מאסר בפועל ושישה חודשי מאסר על תנאי נגזרו אתמול בבית משפט השלום בפ"ת על הרוקחת שרה קוסקס (35) מפתח תקוה, שהורשעה בגרימת מותם ברשלנות של צבי שיצר ושושנה גולדבלט, לאחר שרקחה להם תמיסת רעל בשוגג.

התביעה טענה, כי הנאשמת היתה רוקחת מוסמכת בבית המרקחת שליד בית החולים בילינסון בפתח תקוה. השופטת שרה פריש ציינה, כי בבית המרקחת שבו עבדה הנאשמת – סייעו לה חולי נפש ומפגרים. לטענת התביעה, קיבלה הרוקחת הזמנה להכנת תמיסה משלשלת במקום סודיום סולפט, כללה הנאשמת בתמיסה סודיום ניטרט, שהוא חומר רעיל. בתאריך 23.7.89 קיבלו שושנה גולדבלט וצבי שיצר ז"ל את התמיסה, ולאחר ששתו מהבקבוק הרעיל – מתו. "נפלא מבינתי להבין, הכיצד בבית מרקחת, שבו מכינים תרופות וכל טעות עלולה להיות הרת אסון, חלק גדול מן העובדים הינם אנשים חולי־נפש או מפגרים בשכלם, המועסקים במסגרת 'המשקם'," ציינה השופטת.

השכר הריאלי במשק עלה ב־93' בחצי אחוז

העלייה הגדולה ביותר היא בענף הבנייה ובמגזר הציבורי □ עם זאת, מאז 89' ירד השכר ב־6.2 אחוז

□ יאיר מידן

השכר הריאלי למשרת שכיר ב־1993 עלה בממוצע במחצית האחוז במשק כולו ו־0.3 אחוז במגזר העסקי. במגזר הציבורי עלה השכר בשנה שעברה ב־1.1 אחוז. זו עלייה נומינלית של 11.6 אחוז במשק כולו, ב־11.4 אחוז במגזר העסקי ו־12.2 אחוז במגזר הציבורי.

בענף הבנייה עלה השכר ב־4.7 אחוז. בשאר ענפי המשק היו השינויים בשכר קטנים יחסית. עליית השכר בענפי הבנייה והחקלאות משקפת את ירידת משקלם של עובדי השטחים בענפים אלו עקב הסגר ואת עודף הביקוש לעובדים ישראלים שנוצר עקב הסגר. ללא עובדי שטחים, עלה השכר בענף הבנייה ב־0.3 אחוז בלבד. בחקלאות הוא נשאר כמעט ללא שינוי.

עם זאת, על פי הנתונים, ירד השכר הריאלי במשק מאז 1989 ב־6.2 אחוז. ללא עובדי שטחים, מדובר בירידה של 11 אחוז בשכר הריאלי למשרת שכיר במשק. ירידת השכר משקפת את ירידת השכר בקרב המועסקים בגלל האבטלה הגבוהה במשק וגם את הגידול הרב של משקל העובדים החדשים, בעיקר עולים מחבר העמים ששכרם נמוך יחסית. ב־1993 פעלו כמה גורמים להרחבת הביקוש לעובדים ישראלים: צמיחת המשק, סיבסוד התעסוקה והסגר. גורמים אלה תרמו ללחץ כלפי מעלה על השכר.

בבנק ישראל מזהירים, עם זאת, כי בשנים הבאות צפויות עליות שכר ראליות גדולות בעקבות הסכמי השכר שנחתמו עם ארגוני עובדים שונים במגזר הציבורי. הסכמי השכר שנחתמו עם העובדים בדירוג האחיד מבטיחים עליות שכר של 4.5 אחוז בכל שנה במשך 4 שנים. מדובר בעליית שכר ריאלית של 2 אחוז לשנה.

הסכמי השכר שנחתמו עם הסתדרות המהנדסים האקדמאים, והנדסאים והטכנאים מעניקים תוספות שכר ניכרות בשלוש השנים עד 96', כאשר מדובר בעליות שכר ריאליות בהיקף של 6 אחוז לשנה. הסכם השכר עם הרופאים כולל תוספות שכר משמעותיות יותר, והן שמבטיחות עליות שכר ריאליות גבוהות עוד לעובדים במגזר זה.

בבנק ישראל חוששים, כי עליות השכר במגזר הציבורי יתרמו ללחצי שכר גם על המגזר העסקי בגלל הצמדות השכר השונות במשק. לחצים אלה מותנו בשנים האחרונות בגלל האבטלה הגבוהה, אולם עכשיו יש סבירות שלחצי השכר יתעצמו ככל שתימשך מגמת ירידתה של האבטלה במשק.

הירידות נמשכות

[redacted]

□ כתבנו הכלכלי

הירידות במניות בת"א נמשכו אתמול, זה היום ה־11 ברציפות. בסיכומו של יום ירד מדד המשתנים ב־2.5 אחוז לרמה של 204.1 נקודות (התרחקה ב־10 נקודות בלבד ממדד השפל שהיה בפברואר) ומדד המעו"ף ירד אתמול ב־2.3 אחוז לרמה של 201.8 נקודות.

המסחר נפתח עם עודף היצע של כ־250 מיליון שקל והתאפיין במחזורי עיסקאות נמוכים. במספר מניות משתנים אף לא בוצעה עיסקה אחת. בין ההסברים הנפוצים לאווירה העכורה: חששות מהעלאה נוספת בריבית בעקבות מדד אפריל, העדר פריצה משמעותית בתחום הצמיחה ואכזבה מדו"חות רבעוניים רבים המתפרסמים בימים אלה.

בין הירידות שבלטו אתמול: טבע 2.5 אחוז במחזור של כ־6.5 מיליון שקל, כור, בזק וריסקונט השקעות, כ־2 אחוז כ"א וישראמקו, 8 אחוז. רק בודדות במשתנים עלו, בהן פטרוכימיים, לאחר שחיקה רצינית בשערה.

מזלן של מניות הכר"מ לא שפר, וגם שם שלטו הירידות. יחידת ההשתתפות של לפידות, בה נפתח אתמול המסחר, ירדה ב־10 אחוז. אורליינס, שזכתה לביקוש גדול, עלתה ב־5 אחוז. באג"ח המדדיות והמטח"יות היו עליות קלות. במק"מ היו תנודות קלות לשני הכיוונים.

השוק הבינלאומי

השערים נכונים לאתמול שעה 20:00 שעון ישראל.

שער הדולר לעומת המטבעות העיקריים

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי
ליש"ט*	1.4985	1.5115	1.5090	-0.0055
מרק	1.6565	1.6785	1.6580	-0.0132
פרנק שווייצרי	1.4088	1.4255	1.4105	-0.0105
פרנק צרפתי	5.6700	5.7475	5.6745	-0.0600
ין יפני	103.40	104.73	103.52	-1.0000

* השער בדולרים.

מחירי סחורות

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי	
סוכר מזוקק (ליברה)	11.25	11.57	11.47	–	(סנטים)
קפה (ליברה)	124.00	126.00	124.00	+3.00	(סנטים)
קקאו (טונה)	898.00	899.00	898.00	-13.00	(דולר)
כותנה (ליברה)	84.55	86.00	84.47	-0.53	(סנט)
מיץ תפוזים (ליברה)	90.65	92.50	90.55	-1.60	(סנט)
חיטה (בושל)	322.00	322.50	322.50	+1.00	(סנט)
תירס (בושל)	267.25	273.50	270.25	+0.40	(סנט)
סויה (בושל)	640.00	660.00	653.00	+17.00	(סנט)
נפט חימום (גלון)	46.00	47.50	47.05	–	(סנט)
נפט קל (טקסס בחבית)	17.87	17.46	17.85	+0.26	(דולר)
נפט ברנט (חבית)	16.30	16.40	16.36	-0.21	(דולר)
זהב (אונקיה)	378.90	383.60	382.45	+1.15	(דולר)
כסף (אונקיה)	5.4100	5.6200	5.5400	+0.02	(דולר)
פלטינה (אונקיה)	400.30	401.50	401.50	-0000	(דולר)
נחושת (ליברה)			102.60	-1.85	(סנטים)

מדדי הבורסות בעולם

	נמוך	גבוה	אחרון	שינוי
ניו יורק (דאו ג'ונס)	3,700.97	3,731.05	3,711.10	-9.51
לונדון (אס. אי. 100)	3,116.50	3,155.00	3,116.50	-7.00
פרנקפורט (דקס)			2,259.71	-11.40
טוקיו (ניקיי)			20,152.70	+19.20
הונג קונג (האנג סנג)			9,476.64	+451.94

הנתונים נמסרו באדיבות חברת קומסטוק טריידינג בע"מ
סוחרים מורשים בחוזים עתידיים אופציות ניירות ערך. טל' 02-244863
פקס 02-244874. סניף תל אביב 03-8758826, פקס 03-8758800

מטבע חוץ בנק הפועלים – 18.5.94

	היחידה	בקופות – קנייה	בקופות – מכירה	העברות והמחאות – קנייה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			3.2441	3.2900	3.2599
דולר אמריקני	1	2.94	3.08	2.9885	3.0308	3.0090
מרק גרמני	1	1.77	1.85	1.7944	1.8198	1.8002
לירה שטרלינג	1	4.44	4.65	4.5007	4.5643	4.5218
פרנק צרפתי	1	0.51	0.54	0.5242	0.5317	0.5250
ין יפני	100	2.84	2.97	2.8833	2.9240	2.8752
גילדן הולנדי	1	1.57	1.65	1.5998	1.6224	1.6012
פרנק שווצרי	1	2.09	2.18	2.1147	2.1447	2.1111
כתר שבדי	1	0.38	0.40	0.3873	0.3929	0.3866
כתר נורבגי	1	0.41	0.43	0.4143	0.4203	0.4153
כתר דני	1	0.45	0.47	0.4582	0.4648	0.4600
מרק פיני	1	0.54	0.57	0.5512	0.5591	0.5518
דולר קנדי	1	2.14	2.24	2.1714	2.2022	2.1845
דולר אוסטרלי	1	2.11	2.26	2.1794	2.2102	2.1823
ראנד דר' אפריקאי	1	0.70	0.83	0.8173	0.8289	0.8234
פרנק בלגי	10	0.85	0.90	0.8722	0.8846	0.8244
שילינג אוסטרי	10	2.51	2.62	2.5477	2.5837	2.5595
לירה איטלקית	1,000	1.84	1.96	1.8778	1.9044	1.8721

זה לא לטלפון

מנכ"ל בזק יצחק קאול, ויו"ר החברה, משה חבא, העניקו אתמול לשר האוצר, בייגה שוחט ולשרת התקשורת, שולמית אלוני, דיווידנד בצ'ק על סך 83,463,229 שקל, בגין חלקה של הממשלה ברווחי החברה בשנת 93'. השרה אלוני העריכה, כי גם בשנה הבאה צפויים לבזק רווחים נאים. (יאיר מידן. צילום: תנ אור)

זילוני תובע להכיר בתשלומים חייבי מס כשכר לכל דבר

מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, אפרים זילוני, פנה אל שרת העבודה, אורה נמיר, בבקשה להבטיח בהצעת החוק לצימצום ממדי העוני כי תשלומים שנותן המעסיק במישרין או בעקיפין לשכר ומהווים הכנסה חייבת במס, יוכרו כשכר לכל דבר ועניין, לרבות לפנסיה. כך מסר דובר ההסתדרות.

ההסתדרות מצביעה על כך, שרכיבים אלה היוו חלק מהכנסת העובדים שעבורם לא נוכו תשלומים לביטוח הלאומי (בשיעור 5.39 אחוז). אם יתחילו לנכות מסכומים אלה תשלומים לביטוח הלאומי, יהיה בכך משום הטלת מס, שיקטין את ההכנסה הפנויה של העובדים. בפועל רכיבים אלה עדיין אינם נחשבים שכר לצורך חישוב הפנסיה.

ארכה לחברות הממשלתיות בעניין החלפת יועצים משפטיים חיצוניים

□ יאיר מידן

רשות החברות הממשלתיות נתנה ארכה נוספת לחברות הממשלתיות בעניין החלפתם של יועצים משפטיים חיצוניים.

הדבר עולה מעדכון הנחיות שהוציא מנכ"ל רשות החברות הממשלתיות יוסי ביצני. בעיקרון, חברות ממשלתיות נדרשות להחליף יועצים משפטיים חיצוניים בתום תקופת העסקה של 9 שנים רצופות. לעניין זה נקבעו שתי הקלות – אחת בנוגע לחברות ממשלתיות גדולות, ואחרת בנוגע לחברות ממשלתיות עם בעיות מיוחדות, או הנמצאות בתהליך הפרטה. לגבי חברות ממשלתיות גדולות בדירוג 10 ו־11: אלה תהיינה רשאיות לדחות את החלפת היועצים המשפטיים לאחר 9 שנים רצופות בהחלטה של הדירקטוריון ברוב מיוחד של שני שלישים. חברות ממשלתיות בהפרטה ועם בעיות מיוחדות יהיו רשאיות לדחות את החלפת היועצים המשפטיים באישור הרשות, על פי המלצה של הוועדה המייעצת לעניין זה, ובהחלטת דירקטוריון ברוב של שני שלישים על הארכת העסקתו של יועץ משפטי.

10 אלפי טונות ענבים יוצאו השנה לאירופה

□ יוסף גלילי

החלה עונת יצוא הענבים מבקעת הירדן. משלוח ראשון של ענבים מבקעת הירדן יצא אתמול לאנגליה.

משלוחים נוספים של ענבים מאזורי הגידול ליצוא: בצפון, דרום רמת הגולן ומרכז הארץ, יצאו לשוקי אירופה בעוד כ־3 שבועות. סה"כ מתוכנן יצוא של 10 אלפי טונות ענבים, שיתפרש עד סוף אוגוסט.

לדברי עזרא מאיר, מנכ"ל מועצת הפירות, יעדי השיווק המרכזיים הם מדינות אירופה, בראשן אנגליה, המשלמות פרמיה עבור הענבים הישראלים חסרי הגרעינים. שיווק הענבים מישראל לאירופה מתבצע בתקופה של העדר ענבים בשוקי אירופה.

מגדלי ענבי המאכל ישלמו מכס על משלוחי הענבים לאירופה מתחילת חודש יולי. התשלום יגיע ל־350 דולר לטונה ענבים, דבר המונע מן המגדלים תחרות הוגנת והגדלת כמויות השיווק. עזרא מאיר מקווה, כי עם חתימת הסכמים חדשים באווירה נוחה יותר בין ישראל לבין השוק האירופי, ניתן יהיה לבטל את המכסים.

"בעונת היצוא הנוכחית יושם הדגש על קבלת תמורה גבוהה יותר למגדלים מצטיינים, על פיתוח העסקאות הייחודיות, מציאת שווקים לפרי איכותי וקשר ישיר בין הקונה למגדל," סיכם עזרא מאיר.

ב־93' הניבה מכירת הענבים 25 מיליון דולר, השנה צפויה מכירה בהיקף של 30 מיליון דולר.

"ארקיע" רכשה מטוס דאש־7 נוסף

□ סימה באר

חברת "ארקיע" רכשה מטוס נוסף מסוג דאש־7 ובו 54 מקומות. המטוס נרכש מ"פירסט סקיורטי בנק אוף יוטה" תמורת 4 מיליון דולר. ברכישה זו הגדילה החברה את צי מטוסי הדאש־7 ל־6, והמטוס מתוכנן להכנס לפעילות מסחרית כבר השבוע.

כיום מפעילה חברת "ארקיע" חמישה מטוסי בואינג מסוג 737, 3 מטוסי 737, 9 מטוסי דאש־7, מטוס WESTWIND, מטוס דאש־6, מטוס איילנדר וארבעה מטוסי ססנה.

צי המטוסים משרת את הטיסות הבינלאומיות, הפנים ארציות ותיירות "ארקיע ספיישל", הטיסות הפרטיות המיוחדות של "ארקיע".

15 אחוז ממניות כימיקלים לישראל ימכרו למשקיע פרטי

□ יאיר מידן

ועדת השרים לענייני הפרטה החליטה אתמול על שלב נוסף בהפרטת כימיקלים לישראל, מכירת עד 15 אחוז מהון המניות של החברה למשקיע פרטי. תהליך המכירה ייפתח בפניה פומבית למשקיעים בארץ ובחו"ל, שיבקשו להתמודד על חבילת המניות המוצעת.

רשות החברות הממשלתיות הודיעה, כי תקפיד לשמור על חשאיות המתמודדים בעת הליך המכירה, עד להשלמתו ופירסום הגורם שירכוש את המניות. עד כה מכרה המדינה 25 אחוז מהון המניות של החברה לציבור בישראל. בכוונת המדינה לדלל את אחזקותיה עד ל־28 אחוז. שלב המכירה עליו הוחלט אתמול, יוריד את אחזקת המדינה ל־60 אחוז, כשיתר 32 האחוזים יוצעו לציבור על ידי המדינה ועל ידי החברה, בגיוס הון באמצעות שוקי ההון בארץ ובחו"ל. כאשר ישלמו הליכי החקיקה של חוק זכיון ים המלח.

הסרבים מבקשים הפסקת אש מיידית בבוסניה

מוכנים להתבסס על החלטות שרי החוץ, שהתקבלו בז'נווה □ ארה"ב מעניקה שישה מיליון דולרים לבית המשפט לפשעי מלחמה ביוגוסלביה־לשעבר

זבורניק (ע"ר). מנהיג הסרבים הבוסנים, רדובאן קראדז'יץ', הודיע כי הסרבים רוצים בהסכם הפסקת אש בבוסניה, בהקדם האפשרי.

בדבריו עם עיתונאים אור לאתמול, לאחר פגישה עם המתווכים לורד אוון ותורוואלד סטולטנברג בזבורניק – עיר בשליטה סרבית – אמר קראדז'יץ' נדונה אפשרות להפסקת פעולות האיבה ולהסכם "שייחתם בקרוב." זאת, על בסיס החלטות שרי החוץ שנפגשו בז'נווה.

שרי החוץ של רוסיה, ארצות הברית ומדינות האיחוד האירופאי דנו בז'נווה ביום שישי בבעיה הבוסנית, וקראו להפסקת אש בת ארבעה חודשים. כן הוחלט על מו"מ מחודש, שייפתח בשבועות הקרובים.

הסרבים והמוסלמים הביעו התנגדות להחלטות. לדעת המוסלמים, ארבעה חודשים היא תקופה ארוכה מדי. הם חוששים שהפסקת אש ארוכה תנציח את כיבושי הסרבים, המחזיקים כיום בכ־70 אחוז משטח בוסניה. הסרבים מתנגדים מסיבה הפוכה.

● 11 צרפתים מארגון הסיוע לבוסניה, שנעצרו בידי הסרבים באשמה של הברחת נשק למוסלמים, שוחררו אתמול. הם הוטסו במסוק לספינת מלחמה צרפתית, העוגנת בים האדריאטי.

הצרפתים, שנעצרו ב־8 באפריל והוחזקו מאז, הכחישו בעקביות את מעורבותם בהברחת הנשק. נציג האו"ם מסר, כי ה־11 נמסרו לכוחותיו בנוכחות שגריר צרפת בבוסניה.

● ארה"ב החליטה להעניק סיוע בסך של שישה מיליון דולרים, לבית המשפט הבינלאומי לפשעי מלחמה ביוגוסלביה־לשעבר – כך נמסר מהבית הלבן.

על מתן הסיוע, שמורכב בעיקר משירותים וממענק כספי, נמסר במזכר שהוציא הנשיא ביל קלינטון למזכיר המדינה וורן כריסטופר, ושתוכנו הובא לפרסום מטעם לשכת הנשיא.

ביהמ"ש הבינלאומי הוקם באביב אשתקד, על פי החלטת מועצת הביטחון. הוא אמור לחקור את פשעי מלחמה שבוצעו במהלך הסכסוך ביוגוסלביה־לשעבר. מאז נובמבר '93 הוא פועל בהאג.

חייל סרבי (ולצידו מטרת דמות) יורה לעבר המוסלמים בהר מאג'ביצה, 120 ק"מ צפונית לסרייבו! (צילום: איי.פי)

המורדים הכורדים מאיימים להגביר ההתקפות בתורכיה

היעד העיקרי של מפלגת הפועלים הכורדית (פ.ק.ק.) – אתרי תיירות □ תורכיה תקפה בסיס המפלגה בצפון עירק, וכוחות הביטחון הרגו 47 מורדים

בזיל (ע"ר). קיצונים כורדים מאיימים להגביר את התקפותיהם על אתרי תיירות בתורכיה.

נציגים אירופאיים של "החזית לשחרור כורדיסטן", שהיא הזרוע הפוליטית של מפלגת העובדים הכורדית (פ.ק.ק), הודיעו כי המורדים יגבירו את הלחץ באזורי תיירות פופולריים בתורכיה.

"איננו רוצים שבני המערב יבואו לתורכיה. תיירות היא תענוג והאירופאיים חייבים לנוח את רעיון התענוג הזה. תיירים לא הולכים לבוסניה, והמלחמה שלנו הרבה יותר רצינית מזו המתחוללת בבוסניה," הדגיש נציג החזית הכורדית, קאני גילמאו, במסיבת עיתונאים בבזיל.

לדבריו, הפ.ק.ק מתכננת לתקוף את כל היעדים הכלכליים בתורכיה, כולל יעדי התיירות.

"אנחנו רוצים להכות בכל מטרה שתשפיע על כלכלתה של תורכיה," אמר גילמאו ולא פירט.

הוא גם טען, כי עוצמת ההתקפות התורכיות על כורדיסטן דורשת התערבות בינלאומית, והאשים את גרמניה באספקת נשק לצבא תורכיה. "העובדה שמדינה כמו גרמניה עוזרת לתורכיה, מעודדת את התורכים לשפוך דם רב יותר," ציין.

גילמאו מסר, כי 30 אלף כורדים ברחו לצפון עירק בגלל ההתקפות האחרונות של הצבא התורכי.

ואולם, גם הבריחה ההמונית הזו אינה משענת בטוחה. כך התברר אתמול, כאשר מטוסי חיל האוויר התורכי תקפו בסיס של פ.ק.ק. בזאלה, שבצפון עירק. זו ההתקפה השנייה השנה על הבסיס, כשהראשונה היתה ב־28 בינואר.

הצבא התורכי, שהגביר את פעולותיו נגד לוחמי הגרילה הכורדיים, הרג 47 מורדים בהתנגשויות בדרום מזרח המדינה.

סוכנות הידיעות אנטוליה, שדיווחה על הפעולות נגד המורדים, מסרה ש־28 חברים במפלגת הפועלים הכורדית נהרגו ביום שלישי במחוז אוריאמאן. 17 אנשי פ.ק.ק. נוספים נהרגו אף הם ביום שלישי, בקרב יריות עם כוחות הצבא במחוז תאקארי. שני מורדים נהרגו בסירנאק ובינגול.

יותר מ־11,650 בני אדם נהרגו בתורכיה, מאז שהחלה מפלגת הפועלים במאבקה לכינון מדינה כורדית עצמאית בדרום מזרח המדינה.

קרב עז בבסיס אל אנאד בתימן; ארה"ב חוששת מחטיפת אזרחיה

עדן (ע"ר). יחידות של צבא דרום תימן ניהלו אתמול קרבות עזים מול כוחות הצפון, הנאמנים לנשיא עלי עבדאללה סאלח. הלחימה נערכה על שליטה בבסיס אל אנאד, השולט על הדרך לעדן.

נראה שיחידות הדרום שולטות על חלקו הגדול של הבסיס העצום, המהווה את זירת הקרב הגדולה ביותר מאז החלה מלחמת האזרחים בתימן, לפני שבועיים.

סוכנים שביקרו בבסיס יכלו לשמוע את קולות הירי מהקרב, שהתחולל בצומת הדרכים החשוב הנמצא ארבעה קילומטרים צפונית לו, והוסיפו שאתמול לא נראו בו חיילים צפוניים. עם זאת, חילופי הירי הוכיחו שהם נמצאים שם.

צפון תימן טענה ביום שני וביום שלישי כי כוחותיה כבשו את בסיס אל ענאד, אך דרום תימן חזרה והכחישה זאת.

ארצות הברית חוששת מלקיחת בני ערובה מערביים במהלך הלחימה. משרד החוץ בוושינגטון פרסם הודעה, ובה מובע חשש מלקיחת בני ערובה מערביים בידי קיצוניים איסלמיים.

עוד נאמר בהודעה, כי אמריקאים עלולים להוות "מטרות פוטנציאליות לחטיפות." המשרד מזכיר לאזרחי ארה"ב, כי הם מתבקשים לא לנסוע לתימן, או לנסות לצאת ממנה בהקדם.

ממשלתו של ברלוסקוני זכתה בדוחק באמון הסנאט ברומא

רומא (ע"ר). הקואליציה הטרייה של ראש ממשלת איטליה, סילביו ברלוסקוני, זכתה אמש בהצבעת אמון דחוקה בסנאט. בכך סולק המכשול המשמעותי האחרון לכינון הממשלה.

הקואליציה, הנהנית מרוב יחסי קטן בבית העליון בן 325 החברים, ניצחה בעזרת קומץ של סנטורים־לכל־ימי־חייהם, שהצביעו בעד; ומורדים ממפלגת המרכז שעזבו את אולם האסיפה לפני ההצבעה, כדי להנמיך את הקוורום הדרוש.

ברק פגע בשעות הערב בבית הפרלמנט האיטלקי, בשעה שחברי הסנאט התכנסו להצבעת אמון בממשלה.

בשעה שברלוסקוני התכונן לפתוח בקריאה אל חברי הבית העליון, פגע ברק בבניין פרלמנטרי סמוך, במהלך סופה עזה, וניתק את קווי הטלפון והחשמל.

● בטינו קראקסי, שהיה ראש ממשלת איטליה ואמור להישפט על כ־20 עבירות שוחד, נעלם.

אתמול התקבל מכתב מרופאו, הטוען שמצבו הבריאותי אינו מאפשר לו להפקיד את דרכונו בבית המשפט במילנו. המשטרה הורה בשבוע שעבר למנהיג המפלגה הסוציאליסטית לשעבר להפקיד את דרכונו, מחשש שיימלט מהמדינה.

ואמנם, קראקסי, שכיהן כראש ממשלה מ־83' עד '87, נעלם וישנו חשד שהוא נמצא בחו"ל.

בית המשפט יוכל להוציא צו מעצר בינלאומי נגד קראקסי, שבילה לאחרונה בפריס ובבית הקיץ שלו, בתוניסיה, אלא אם יתייצב בפניו עד סוף השבוע.

בתקווה לעבר טוב יותר

שחקן מתחפש לישו כדי לקדם בפסטיבל קאן את סרטו של הבמאי האמריקאי מט מילר, "זשבר". הסרט אינו מתחרה על הפרס אלא מוצג מחוץ למסגרת הרשמית (צילום: איי.פי)

איש לא נפגע בהצתה של אכסניית זרים בגרמניה

המבורג (ע"ר). אלמונים הציתו אכסניית פליטים בהמבורג, אך מהמשטרה נמסר כי הדיירים הצליחו להתגבר על השריפה, וכי לא היו נפגעים.

כל 40 הפליטים הגרים באכסנייה יצאו ללא פגע מהבניין, שהוצת בלילה שבין יום שלישי לרביעי.

מהמשטרה נמסר, כי נחקרת האפשרות שלפיה ניאו־נאצים הם שהציתו את הבניין. הדיירים הם מבקשי מקלט ממזרח אירופה ומארצות אחרות, אך דובר מטעם המשטרה ציין שעדיין אין בידי החוקרים כל מידע בכיוון הזה.

מאז '90 נהרגו בגרמניה לפחות 30 זרים, בתקריות גזעניות וניאו־נאציות.

אוניט"ה מבקשת מהעולם לפעול נגד ממשלת אנגולה

בריסל (ע"ר). מפלגת אוניט"ה פנתה אתמול למדינות העולם, בבקשה ללחוץ על ממשלת לואנדה כדי שתפסיק את טבח האזרחים באנגולה.

בהצהרה שפרסמה בבריסל, האשימה אוניט"ה את הממשלה בשימוש בנשק כימי וביחידות קומנדו של שכירי חרב דרום אפריקאים, במלחמתה בתושבים.

אוניט"ה קראה לנשיא דרא"פ, נלסון מנדלה, לנקוט בכל האמצעים האפשריים כדי ששכירי החרב יסוגו בהקדם.

לטענת המורדים, ב־3 במאי פשטו כוחות המשטר מטעם הממשלה, יחד עם יחידות שכירים, על העיר נדאלאטאנדו. הם רצחו שם 300 אזרחים, בהם נשים וילדים. "בעזרת יחידות הקומנדו האלה, ממשיכה ממשלת לואנדה להשתמש מסיבית בנשק כימי נגד אזרחים, בערים הואמבו ונדאלאטאנדו," נאמר בהודעה.

נאט"ו תציע לרוסיה מסגרת שותפות מיוחדת

בריסל (ע"ר). נאט"ו הסכימה להציע לרוסיה שותפות מיוחדת, לאחר שמוסקווה סירבה לחתום על "השותפות למען השלום".

שגרירים מ־16 מדינות הברית הסכימו, כי השותפות עם רוסיה תכלול התייעצות בנושאים הקשורים לביטחון אירופה. בנוסף הוסכם, כי מדינות מזרח אירופאיות והרפובליקות הסובייטיות לשעבר, יוכלו לדעת את כל פרטיו של הסכם מיוחד בין הברית לרוסיה.

פיצוץ במשטרה בצרפת; חשד לפעולה באסקית

באיון (ע"ר). פצצה ביתית התפוצצה בתחנת משטרה בדרום מערב צרפת, וגרמה לנזק רב.

איש לא קיבל אחריות לפיצוץ בבידאר, אך נמסר שמבנה הפצצה מוכיח כמעט בוודאות שזו פעולה של המחתרת הבאסקית.

לא היו כל נפגעים, אך נגרם נזק לתחנה ולבניינים סמוכים.

הרוג בצפון אירלנד

בלפסט (ע"ר). גבר חמוש הרג אדם אחד ופצע שניים נוספים, בעיר ארמה בצפון אירלנד.

מהמשטרה נמסר, כי האיש התפרץ למשרד של תחנת מוניות בארמה, הנמצאת כ־60 קילומטר דרומית מערבית לבלפסט. הוא ירה באדם אחד למוות ופצע שניים נוספים, אחד מהם קשה.

אף אחד מהמורדים הלוחמים במדינה לא קיבל אחריות למעשה, אך במשטרה מאמינים שההתנקשות בוצעה בידי פרוטסטנטים קיצוניים.

אזור ארמה, הקרוב לגבול אירלנד, מהווה מבצר ללאומנות אירית, ורוב תושביו הם קתוליים.

נזקים בפיצוץ באתונה

אתונה (ע"ר). פיצוץ עז גרם נזקים למשרד הראשי של חברת המחשבים איי.בי.אם. באתונה, אך לא היו נפגעים.

מטען החבלה הונח בקומה השלישית של בית המשרדים.

הארגון השמאלני הקיצוני "ה־17 בנובמבר", האחראי להרג עשרות יוונים וזרים מאז שהחל לפעול ב־74', קיבל אחריות לפיגוע.

האחרון על החומה

החומה ההסתדרותית לא תקרוס בנפול אחרון מגיניה, כפי שנדמה להכרפלד. ההסתדרות תשנה צורה, ותתחדש. בראש ובראשונה, במחשבה חדשה. יהיו על כך ויכוחים קשים, שהרי לא דומה ראיית הדברים ע"י רמון לראייתם ע"י מפם או רצ, אך בסופו של ויכוח תתגבש דרך חדשה, שתתאים לישראל בעידן השלום לקראת המאה הבאה

זאב פרקר

לאחר הבחירות להסתדרות התהלך חיים הכרפלד וחבריו שבעוד שלושה חדשים, דהיינו כשהוא יעביר את כס המזכ"ל לחיים רמון, לא תהיה עוד הסתדרות. כדי להציל אותה מגורלה הצפוי מותר, לטעמת הכרפלד, להתחבר עם השטן, קרי: הליכוד.

מה קורה כאן? הרי כבר התחלף השלטון במדינה, ולא שקעו הכדוות כאלה. האם דווקא עם החלפת הכרפלד, האיש האפור, שלא שינה מאומה בתנועת הפעילות בהסתדרות, יקרוס המבנה כולו? איזו יומרה ואיזה חוסר הבנה למשמעות כוונותיו של הבוחר.

למה הצביע הבוחר כפי שהצביע, ומה הוא אמר למפלגת העבודה ולהנהגת ההסתדרות נוכח מלא, לא קשה להבין – אם מקשיבים לרחשי לב הציבור. אילו איבדה מפלגת העבודה נקודות אלה אחוזים אחרים גלכד, היה הדבר מצביע על אי-שביעות רצון, על צורך בשינויים קלים ובשיפורים לא משמעותיים. אך בבחירות האחרונות חל מהפך. מפלגת העבודה איבדה את הרוב הברור שהיה לה. היא השיגה רק 33% מהקולות.

ועוד תופעה מעניינת: הקולות שאיבדה העבודה לא עברו לליכוד, אופוזיציה מוכרת, שנייה גדולה אחרי מפלגת העבודה, אופוזיציה שרגלה בחיסול נכסי ההסתדרות, בצמצום המנגנון והתנתקות מחברת העובדים. גם הליכוד נחל מפלה מוחצת בבחירות אלה, בהן קיבל רק 17%. כל הקולות שהפסידו העבודה והליכוד זרמו לחיים רמון ומרצ. מה היה סוד קסמם של רמון, אורון וכהן בעיני ציבור הבוחרים: מה היה בהם, שלא היה בהכרפלד ובשמאי – האמנם רק הגיל והחן? נכון, שלושת הראשונים הם צעירים ונאים. תמונותיו של חיים רמון שהתנוססו ברחבי הארץ, ובעיקר בתל-אביב, לא היו מביישות כל פרסום קולנועי. גם אורון וכהן אינם קוטלי קנים בתחום ההופעה. נכון גם, שציבור השכירים, בעיקר הצעירים, חש שאלה מדברים בשפתו ומייצגים אותו, ולא הכרפלד ושמאי, שהם כבר ברגל אחת בגיל הפנסיה.

יש בין אנשים צעירים הבנה ומשיכה הדדית, מעבר לחילוקי דעות רעיוניים. בפרט כיום, כשהאידיאולוגיה נחלשה מאד ברובד הצעיר של החברה בישראל. אבל לא רק צעירים הצביעו רם. כדי להגיע להישגה המרשים, דרושה היתה הצבעה מסיבית של דור, אך גם של חלק לא קטן מהגימלאים. אלה הצביעו בעד רם מסיבות שונות לגמרי. וכאן טמונן אי ההבנה העיקרי של מפלגת העבודה ושל הליכוד.

ההסתדרות, הגוף החברתי-כלכלי הגדול במדינה, בהיותה כללית, שימשה לחבר ההסתדרות עוגן של יציבות בחייו. כל אדם, ובמיוחד שכיר, מחפש יציבות וביטחון במקום העבודה, בדאגה לבריאותו ולבריאות משפחתו, לחסכונותיו, לפנסיה שלו ולביטוח רכושו. ההסתדרות היתה במשך כל שנות קיומה סלע יציב בלב ים סוער. מי שעבד בחברה הסתדרותית, היה שכיר באחד ממפעלי כור, או יציב בסולל-בונה, היה בטוח שיש לו מקום עבודה טוב עד צאתו לגימלאות. קופת-חולים הכללית דאגה לבריאותו, ולעת זקנה הפנסיה שלו היתה מובטחת. החסכונות בבנק הפועלים, וביטוח הרכוש ב"הסנה" – איזון בטוח. לא עלה על דעתו שאימפריה חברתית-כלכלית כזאת, שמאוגדים בה מיליוני חברים, תיפגע.

אך בשנים האחרונות אכן כך קרה. הסלע היציב נפגע קשות. כור וסול"ב פיטרו אלפי עובדים, קופ"ח הכללית עומדת יום-יום בפני פשיטת-רגל ולקרנות הפנסיה יש גרעון אקטוארי אדיר. השכיר אינו בטוח עוד שבהגיעו לגמלאות הפנסיה מובטחת לו. בנק הפועלים, שהיה אמון עליו כידיד וכחבר, הפסיד את חסכונותיו של אותו שכיר בוויסות מניות הבנקים, וחברת העובדים הפסידה את הבנק כמו במשחק קלפים.

"הסנה" התמוטטה, וקברה תחתיה את ביטוח הרכוש והרכב של השכיר. מה נשאר מהאמון הרב שנתן השכיר בסלע האיתן, בהסתדרות? מעט מאד. וזוהי, לדעתי, הסיבה העיקרית לשידוד המערכות בהסתדרות.

השכיר אינו מעוניין בשבירת ההסתדרות, כפי שהליכוד מציע, אבל הוא גם אינו מעוניין עוד בדריכה במקום, בסיסמאות ריקות מתוכן ובמאסרה מנהיגותית ותכנית שאין מאחוריה ממש. השכיר מעוניין באיגוד מקצועי חזק, שייאבק על זכויותיו. הוא מעוניין שההסתדרות תמשיך להיות כללית, בתכנים חדשים, ושגם להבא היא תהיה הגוף החברתי הגדול במדינה, המתייצב מול ההון ומול כוחות השוק, שהתחזקו מעל ומעבר לדרוש לצמיחה כלכלית ולפיתוח המדינה.

השכיר מעוניין בעוגן יציבות, אבל הוא מבין כי בתנאים שנוצרו, אין ההסתדרות מסוגלת למלא תפקיד זה. עוגן יציבות בפונקציות חשובות כבריאות ופנסיה, רק הממשלה יכולה למלא. השכיר רוצה שהבריאות שלו ושל משפחתו יהיו מובטחים בחוק בריאות ממלכתי, שהפנסיה שלו תהיה מובטחת בחוק פנסיה ממלכתי, כשם שחינוך ילדיו מעוגן בחוק חינוך ממלכתי. שום ממשלה במדינה דמוקרטית, וישראל היא מדינה דמוקרטית, לא תעז לפגוע ולהרוס חוקי-יסוד אלה.

כאשר רמון העלה בכנסת את חוק הבריאות, לא שיערו בממשלה ובמפלגת העבודה איזו תהודה חיובית עצומה תהיה לחוק הזה בציבור. הכרפלד ווילי היו מנותקים מציבור חברי ההסתדרות. נדמה היה להם, שטובת כמה מאות עובדי המס האחיד, או הלוך הרוחות במנגנון ההסתדרותי, הם החשובים והקובעים. אי-הבנה, ואי-הקשבה לרחשי לב הציבור, הם בדרך כלל סיבות לכישלון בבחירות. גם הפעם זה קרה, ובגדול.

החומה ההסתדרותית לא תקרוס בנפול אחרון מגיניה, כפי שנדמה להכרפלד. ההסתדרות תשנה צורה, ותתחדש. ההסתדרות נכנסת לעידן חדש. היא תתחדש, בראש ובראשונה, במחשבה חדשה. יהיו על כך ויכוחים קשים, שהרי לא דומה ראיית הדברים ע"י רמון לראייתם ע"י מפם או רצ. אך בסופו של ויכוח תתגבש דרך חדשה, שתתאים לישראל החיה בשלום עם שכנותיה, ומתקדמת לקראת המאה הבאה.

בשנים האחרונות הסלע היציב ששמו הסתדרות מתנדנד. כור וסול"ב פיטרו אלפי עובדים, קופ"ח עומדת יום-יום בפני פשיטת-רגל ולקרנות הפנסיה יש גרעון אקטוארי אדיר. השכיר אינו בטוח עוד שבהגיעו לגיל פרישה הפנסיה מובטחת לו. בנק הפועלים הפסיד את חסכונותיו בוויסות מניות הבנקים, וחברת העובדים הפסידה את הבנק כמו במשחק קלפים. "הסנה" התמוטטה וקברה תחתיה את ביטוח הרכוש והרכב שלו. מעט מאד נשאר מהאמון הרב שנתן השכיר בהסתדרות

על המשמר

הליקויים נמשכים

דו"ח מבקרת המדינה, שהונח אתמול על שולחן הכנסת, מגלה ליקויים ואף מעשים אשר יש בהם חשד לפאורה לעבירות, ועל היועץ המשפטי של הממשלה יהיה לבדוק את החשדות האלה אחד לאחד.

חשיבותה של הביקורת היא במציאת ליקויים, מחדלים וטעויות, והבאתם לידיעת הציבור והמשרדים הנוגעים. אך הביקורת היא רק תמרור אזהרה, ואילו המשרדים הממשלתיים, והגופים המבוקרים, אינם יכולים לצאת ידי חובה בתגובה מילולית, אלא בתיקון הליקויים הדורשים תיקון. העובדה שחלק מהביקורת אינה חדשה והיא כבר נשמעה בדו"חות קודמים של ממשלות אחרות אינה פוטרת את המשרדים והמחלקות המבוקרים, אלא אף מחייבת אותם ביתר שאת. שכן, כבר הסבו את תשומת לבם בעבר.

הדו"ח ה-44 של המבקרת הוא הדו"ח השני בתקופת כהונתה של הממשלה הנוכחית, וההמלצה העיקרית שניתן להמליץ לממשלה היא ללמוד היטב את הנאמר בדו"ח, בעיקר באותם סעיפים,המצביעים על מינהל לקוי, על בזבוז ואוזלת-יד, ולעשות מיד לתיקונם.

הציבור הרחב מתעניין אמנם בדרך פעילותה של הממשלה, אופן ניהול משרדיה והוצאת תקציביה הציבוריים, אך לא פחות מכך, ואף יותר, יש לציבור עניין בנושאים הקשורים לחיי היומיום שלו. כך למשל, הביקורת בדוח על איכות המים הלקויה, אשר מסכנת את בריאות הציבור, מדאיגה יותר מאשר שבר הדירה האסטרונומי ששולם במוסקווה עבור דירת השגריר. כך גם המצב בחדרי ניתוח בבתי חולים, ובתנאי האישפוז של חולים, מצב הכבישים, הגובה מדי יום מחיר דמים, הטיפול הלקוי של משטרת התנועה, וכל אותם תחומים אחרים בהם נתקל האזרח.

יחד עם זה, אין להמעיט גם מתופעות שעליהן מצביעה המבקרת בכל הקשור למינויים פוליטיים, ניצול לרעה של של קשרים, שנרקמו תוך כדי עבודה ציבורית, במהלכה, ואף מיד לאחר סיומה, לטובתם האישית של אותם אנשים.

כל ממשלה עומדת למשפט הציבור לא רק בעת הבחירות, אלא גם בתקופת הביניים. וחלק גדול מהליקויים שעליהם מצביע דו"ח מבקרת המדינה לא נרשם רק בדפי הדו"ח, אלא גם בזיכרון הציבורי. ואף כי אין ליקוי אחד דומה או שווה בחומרתו לליקוי אחר, הרי ללא הסקת מסקנות, אשר גם ייראו, ותיקון ושיפור הליקויים, בהתאם להערות המבקרת, ספק אם ניתן יהיה לתרץ בעתיד הלא רחוק חוסר מעש.

הפיגוע של ערפאת

אריה פלגי

מטען צד הניח לנו היושב-ראש. אבל זה הרגל של טרוריסט, לא מעשה נשיא בדרך של מדינה בדרך. נאום הסתה של מנהיג שעמו קשוב לו, שחתמנו איתו חוזה, כי "בלעדיו אין הסדר אצלם", הוא כלי הרסני יותר מאשר חומר נפץ בצידי הדרך.

אי-אפשר להסתפק שוב בפרשנויות מתחום הפסיכולוגיה, שהוא במצוקה, שהוא חייב פיצוי לתסידיו, שהוא מאויים מכפנים.

אם הוא חושב ברצינות מה שאמר, הוא איננו פרטנר ראוי לשום משא-ומתן. חתימתו לא שווה את הנייר שעליו נחתמה. אם הוא במחילה, לא מאוזן, בוודאי שאינו ראוי לניסיון משותף לשלום יציב. אם הוא חשב שדבריו לא יגיעו לתקשורת, באיזה עולם הוא חי? אם הוא חשב שנתעלם ממה שפורסם, כיצד אפשר לשבת אם אדם שכל-כך מזלזל בכבודנו? זלזול באויב לבטח איננו סגולה למנהיגות טובה.

הנאום ביוהנסבורג (דווקא שם!) הוא פיגוע קשה בכל קנה-מידה שהוא. הוא בראש ובראשונה מערער אמון, ואמון הוא האביזר החשוב ביותר במלאכת בניית השלום. "אם" אכן נאמרו הדברים, צריך להוסיף, כי הרי זה לא היה נאום פומבי ולא הודעה רשמית של אחד מעוזריו הרכים, אלא קלטת מודלפת.

אבל הפירסום לו זכה הוא כל-כך רחב, שאי-אפשר לקבל תירוצי שיגרה חביבים על פוליטיקאים, כי אין ביכולתם להכחיש כל פירסום, או את התירוץ החביב מכל בדבר הוצאת דברים מהקשרם. לאחר אי-הגינוי של פיגועי עפולה וחדרה, לאחר מחזה האבסורד על בימת קהיר, גם הכחשה נמרצת, חד-משמעית, אינה "בונה אמון" יותר. אבל זה מינימום הכרחי, כשבילנו כדי לאחר אצלו כדיל של רצון טוב, שלא לומר חרטה.

כי אם מטען הצד לא ינוטרל, הוא יהיה זקוק לטיפול, כמו כל חפץ חשוד. אבל אז, מהסכם השלום ישארו רק רסיסים. ומה יהיה על השלום, תשאלו. שאלה טובה. אבל אנחנו חשבנו שהשלום הוא אינטרס משותף. לא רק שלנו, גם של היושב-ראש.

משל העז והמוביל הלאומי

רונן לב

חלחלה אוחזת בי כל אימת שאני נתקל בביטוי גס רוח, כבורות, או בסתם צרות-מוחין של אנשים שהצליחו להשתחל למשרה בכירה ומכובדת ולכהן בתפקיד, מבלי שיהיו מודעים לעולם הסובב אותם.

כך חשתי למקרא דברים שצוטטו מפי המפרק הזמני של אל על, עמרם בלום, בעניין עתירתה של חברת התעופה הלאומית לבית המשפט העליון נגד פסיקה של בית המשפט המחוזי לטובת עובד החברה, יונתן דנילוביץ.

דנילוביץ, הומוסקסואל מוצהר, מבקש שהחברה תכיר בבן-זוגו לחיים ותעניק לו כרטיס טיסה חינם, כשם שהיא נוהגת בבני-זוג הטרוסקסואלים של עובדיה.

בלום, הרואה בפסיקת בית המשפט המחוזי תקדים מסוכן, נימק את סיבת הערך שחוגש בבך ש"יכול להופיע אדם שמקיים יחסים עם עז, ולטעון שמגיע לו כרטיס גם בשביל העז". בראיונות נוספים עימו, בעיתוני הצהריים, עמד בלום מאחורי דבריו.

עתה עומד בית המשפט העליון של מדינת ישראל לדון בעתירה שהגישה אל על ולקבל החלטה בעניין.

אף שאיני מתכוון לחרוג מכללי הסוביודיצה, בטרם נתן בית המשפט את החלטתו, אין לי צל של ספק שבית המשפט אינו רואה כבני-אדם שמעדיפים לחיות את חייהם עם אנשים מבני-מינם "עיזים". יש לאפשר לאל על להמריא אל על.

נראה שהיחיד שמסרב להכיר בכך הוא בלום – מפרק, ומבי וחמופוב, האיש שהומן בעולמו עצר מלכת, חש כמי שבכוונת הדל עומר בפרץ ומונע את "מתקפת העיזים" המאיימת על שלל כרטיסי החינם השמורים לעובדיה ה"נורמליים" של החברה ובני-זוגם.

בשליחותו "הלאומית והנועזת" כבר הצליח בלום לעורר את זעמו של ציבור ההומוסקסואלים בישראל, והירתון "מגעים" יצא בקריאה לציבור הרחב להחרים את החברה עד שתחזור בה.

גם מבלי להשתייך לקבוצה זו, נדמה שדבריו של בלום, כשלעצמם, יש בהם כדי לקומם כל אדם נאור, הרואה לנגד עיניו את שמירת זכויות הפרט. חסר עשה עימנו בלום, בספקו לנו הזרמנות נדירה להתוודע אל צרות המוחין שלו ואל השקפת עולמו המקרתית. במאמץ-מה אפשר אולי לא לשכוח לבלום את השנים ה"ומניות" שכיהן בתפקידו, שהעלו את המוביל הלאומי על פסים של רווח.

לו אך יעשה עימנו המפרק הנכבד חסד נוסף ואחרון, יאות לצקת תוכן, הלכה למעשה, במלח השגייה הצמודה לתוארו – זמני – ויפנה את מקומו לאדם נאור, הראוי יותר לעמוד בראש המוביל הלאומי, והיה מחבר משל העז לאפיזודה זמנית וחולפת, אף כי מבישה, בחייה של חברת התעופה הלאומית של ישראל.

רק אז יוכל הלב להמריא אל על.

החרפה בשביתת הרוקחים

יפסיקו לספק לבתי החולים חומרי ניגוד וחומרים להדמיה

(ע). איגוד הרוקחים בשירות הציבורי החליט אתמול להחריף את השביתה.

מאיגוד הרוקחים נמסר, כי מאחר שמיום ראשון לא התקיימו כל מגעים בין הרוקחים השובתים לבין נציגי האוצר, נאלצים הרוקחים להחריף את הצעדים הננקטים.

הרוקחים השובתים יפסיקו לספק לבתי החולים חומרי ניגוד למעבדות, דבר שיגרום להפסקת כל הבדיקות המעבדתיות בבתי החולים, וכן יפסיקו לספק חומרים להדמיה, דבר שיגרום להפסקת שירותי הרנטגן, הממוגרפיה, שירותי הסי.טי. ועוד.

עם זאת ביקשו מאיגוד הרוקחים להדגיש, כי כל הפעולות והבדיקות יבוצעו במקרה של סכנת-חיים וכן ימשיכו לפעול המחלקות המטפלות בניתוחים דחופים, בדיאליזה, פגים, טיפול נמרץ ועוד.

כמה בתי מרקחת פרטיים בארץ נסגרו כתוצאה מהשביתה.

ביישובים רהט, קרית שמונה ומצפה רמון נסגרו בתי המרקחת הפרטיים היחידים שעבדו בעיר, בשל העומס הרב שנפל עליהם. באופקים, בית המרקחת אינו מספק מרשמים ללקוחות מקופת החולים הכללית, ובטבריה נסגר בית מרקחת אחד מתוך חמישה.

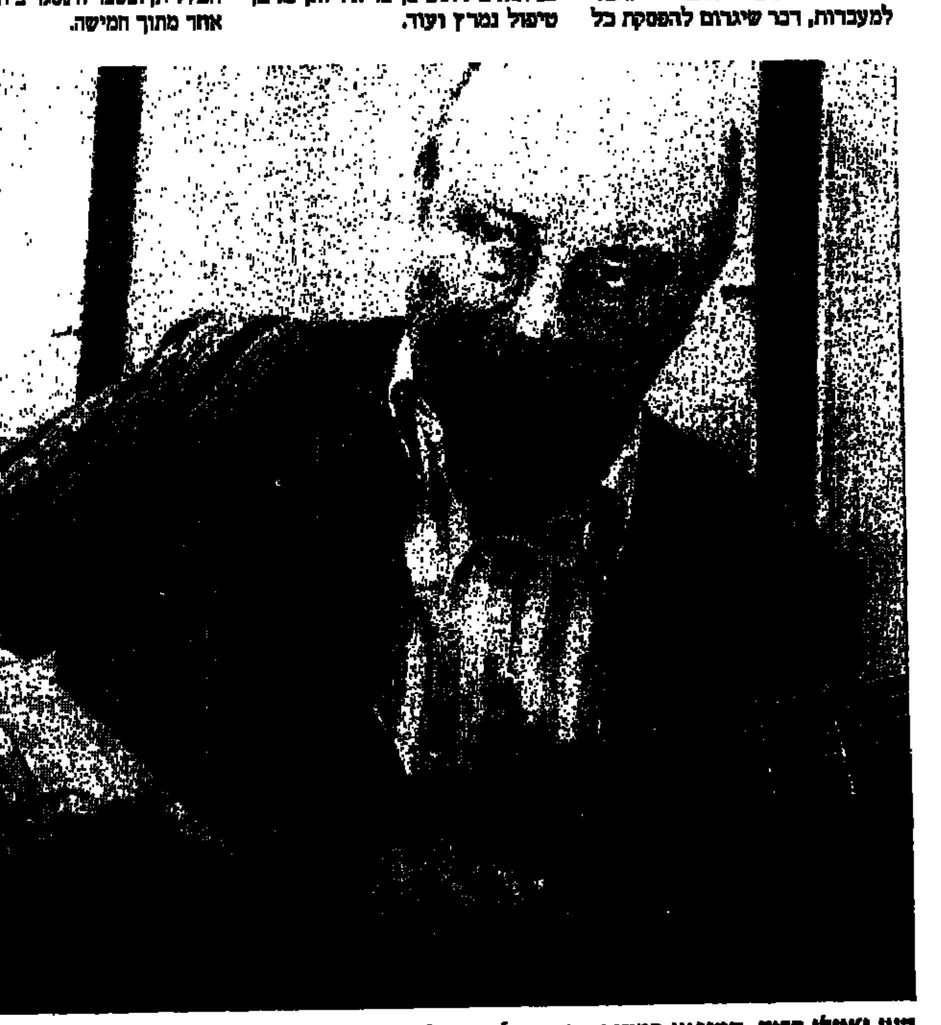

הנגן ג'וליאן ברים, המופיע במסגרת פסטיבל ישראל. ביקורת משמאל. (צילום: יצחק הררי)

טקסים מפוסטרים מברזיל

להקת "בלט כאהייה", המופיעה בארץ במסגרת "ימי עדן קלאסיים", מביאה אלינו קבוצה גדולה של רקדניות ורקדנים מצוינים. תוכניתה מורכבת משתי יצירות. האחת, "אל תלך בעירגות" (כוריאוגראפיה: גילרמו ביטיו; מוסיקה: אלפרד שניטקה), היא מחול מודרני מסורתי. קבוצת אנשים במעילי גשם ארוכים, אלגנטיים מאוד וכה פרטים המתנגשים זה בזה וזה בזה, נופלים ונאחזים בזרועות עמיתיהם. הכל נעים בצורות סימטריות ומכבים המביעים זרות, דחייה או משיכה הדדית. אבל כל זה מנוסח במונחים כלליים, בסגנון תיאטרון-המחול האירופי. הרקדנים והתאורה מצוינים.

חלקו השני של הערב מוקדש ליצירה "סנקטוס – תפילת הגוף". הכוריאוגראפיה מאת לואיס ארואטה מנסה לתאר פולחן קמאי. מין מזיגה בין נצרות לפגניות. ואפשר היה לצפות מלהקה ברזילאית, שיהיה חם ושמח על הבימה. אמנם הבחורים בעלי הגוף הנהדר מופיעים בבגדי ים זעירים בלבד, והרקדניות חושפות פה ושם שדיים, אבל הרושם הכללי הוא של פולחן כביכול פראי, שעבר עיקור וניקוי כימי.

המרכיב המלהיב של "סנקטוס" היתה המוסיקה, רובה של כלי הקשה, מאת דור פנשכה, והביצוע המעולה של הרקדנים.

גיורא מנור

רך כמשי, חד כתער

רסיטל לגיטרה עם ג'וליאן ברים. בתוכנית: מיצירות דה ויסה, בך, ג'וליאני, ג'ווה, טקמיטסו ואלבניז. אולם הנרי קראון.

הרסיטל שהגיש הגיטריסט האנגלי הגדול ג'וליאן ברים היה אירוע פסטיבלי אמיתי: מרתק, מרגש ומלהיב. זהו אמן בעל אישיות כנה וחסרת פשרות. הווירטואוזיות שלו איננה מבוזבזת על עשיית רושם, העמדת פנים, או ניסיון למצוא חן. פרשנותו המעמיקה קולעת לסגנונה של כל יצירה, החל בסוויטה של באך, דרך אלבניז הספרדי וכלה בטקמיטסו, מלחין יפני בן זמננו. צלילו של ברים רך כמשי וחד כתער. לעתים הזכיר צליל הגיטרה שלו גוון מתכתי של צ'מבלו, לעתים גוון רך של נבל, ולעתים צליל אינטימי ומתחטא של לאוטה. אך לעולם היה זה צליל אישי, מלא השראה.

יצחק שור

פסטיבל צ'ייקובסקי לפעוטות

□ יצחק שור

המפקח על החינוך המוסיקאלי, עופר טוריאל, יארגן בתחילת יוני פסטיבל צ'ייקובסקי לגני ילדים. הפסטיבל ייערך במתנ"ס תל-גיבורים בחולון ובמסגרתו יעסקו הילדים בכל תחומי האמנויות הקשורות בביצוע הבלט "מפצח האגוזים". הזאטוטים יעסקו בבימוי, הכנת תלבושות וכוריאוגרפיה.

במסגרת ימי מוסיקה ומחול ארציים, שייערכו ב-1-2 ביוני, יציגו תלמידי בית הספר ע"ש גבריאלי בתל-אביב את האופרה שכתב מוצרט בהיותו ילד, "בסטיאן ובסטיאנה". תזמורות ולהקות מחול יופיעו במאות בתי-ספר בארץ.

קבוצה ירדנית תשתתף ביריד תיירות בינלאומי בישראל

□ סימה באר

לאחר סדרת מגעים בין מארגני יריד התיירות הבינלאומי לגורמים ירדניים אושרה סופית הגעתה של הקבוצה הירדנית לארץ, להשתתפות ביריד התיירות הבינלאומי שיתקיים ביוני בגני התערוכה בת"א.

גורמי התיירות הירדניים יצטרפו למשלחות מיוון, קפריסין, תורכיה, מלטה, סין, רומניה ומצרים המציגות ביריד.

גורמי התיירות הירדנים וסוכני נסיעות ישתתפו לראשונה בכנס המאורגן ע"י קבוצת איסתא. הגורמים הירדניים ייפגשו עם נציגי התיירות הישראלים, במטרה לקדם את המוצרים התיירותיים הישראליים ובניסיון ליצור קשרי תיירות עתידיים בעידן של שלום.

השר צור יוצא לארה"ב לדון בהקלות בסחר החקלאי

□ יוסף גלילי

שר החקלאות יעקב צור יצא אתמול לביקור בן 8 ימים לארה"ב. במהלך הביקור ייפגש השר עם שר המסחר האמריקאי, מיקי קנטור, לשיחות על שינוי הפרק החקלאי בהסכם הסחר בין ישראל לבין ארה"ב.

צור יבקש מן הממשל האמריקאי לגלות גמישות ביישום הסכמי הסחר בין שתי המדינות על ידי הגדלת כמויות התוצרת החקלאית המיובאת מארה"ב לישראל במכסות.

בשבוע שעבר, התקיים בירושלים סבב שיחות בין נציגי משרד החקלאות ומשרד הסחר האמריקאי שהסתיים ללא תוצאות.

הצורך בשינוי הסכמי הסחר עלה כיוון שעל פי הסכם הסחר החופשי בין ישראל לארה"ב, בוטלו המכסים על תוצרת חקלאית. עם זה התיר ההסכם הגבלת היבוא במכסות, זאת כדי לא לפגוע בתכנון החקלאי.

במקביל עומד להיכנס לתוקף בתחילת השנה הבאה הסכם גאט"ט, הסכם עולמי האוסר על הגבלת הסחר באמצעות מכסות.

לטענת משרד החקלאות, השילוב בין שני ההסכמים יביא לכך שישראל תיוותר ללא כל הגנה, דבר שעלול לגרום ליבוא רחב היקף.

בפגישה עם קנטור יעלה צור את הקשיים של החקלאות בישראל בעקבות הסכם האוטונומיה. לטענת צור, ביצוע ההקלות שמבקשת ישראל יהיה תרומת ארה"ב להצלחת הסכמי האוטונומיה.

רבין נפגש עם שר השיכון הסיני

(ע). ראש הממשלה, יצחק רבין, נפגש אתמול עם שר השיכון הסיני, הו צ'ין, בלשכתו בירושלים. בפגישה נכח גם שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר.

השר הסיני נמצא בישראל מזה כמה ימים והביע התעניינות בפתרונות הדיור שמציעה ישראל לאורחיה. כמו כן סיכם השר הסיני עם השר בן אליעזר על נושא להבאת עובדים סינים לענף הבניה בישראל.

החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ

THE ISRAEL FOREIGN TRADE RISKS INSURANCE CORPORATION Ltd.

דו"חות כספיים מקוצרים ליום 30 ביוני 1993

מותאמים לחשפעת השינויים בשער החליפין של הדולר של ארה"ב

מאזן מקוצר (אלפי ש"ח)

	30 ביוני 1993	30 ביוני 1992	31 בדצמבר 1992
פקדונות	129,479	145,711	148,033
בטוחות	14,926	20,737	12,112
רכוש קבוע	10,927	12,216	11,572
פרמיות לגביה	7,037	5,417	6,089
חייבים	10,526	14,609	19,693
מאזנים	10,176	5,160	3,628
	183,071	203,850	201,127

	30 ביוני 1993	30 ביוני 1992	31 בדצמבר 1992
הון עצמי	19,730	69,410	15,806
עתודות ביטוח	139,081	102,511	158,260
התחייבויות אחרות	24,260	31,929	27,061
	183,071	203,850	201,127

דו"ח עסקי ביטוח ביניים מקוצר לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 1993

אלפי ש"ח	30 ביוני 1993	30 ביוני 1992	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1992
דמי ביטוח בקיזוז הוצאות	19,191	19,318	36,094
ביטוח משנה ודמי ערבות לממשלת ישראל	(5,649)	(4,887)	(10,693)
	13,542	14,431	26,301
רווח השקעתי	4,003	3,355	6,284
	17,545	17,786	32,585
שינוי נטו בעתודה לסיכונים שטרם חלפו	6,741	(14,773)	(8,633)
	24,286	3,013	23,952
תביעות לתקופת הדו"ח	(22,502)	(3,013)	(79,870)
רווח (הפסד) לתקופת הדו"ח	1,784	–	(55,918)
העברה לעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל	–	–	1,115
רווח (הפסד) ביטוחי	1,784	–	(54,803)
הכנסות אחרות נטו	536	669	1,108
רווח (הפסד) מעסקי ביטוח	2,320	669	(53,695)

דו"ח רווח והפסד ביניים מקוצר לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 1993

	30 ביוני 1993	30 ביוני 1992	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1992
רווח (הפסד) מעסקי ביטוח	2,320	669	(53,695)
הכנסות מהשקעות שלא נכללו בדו"ח עסקי ביטוח	718	4,128	8,464
בניכוי שחיקה דולרית של פריטים כספיים	212	(3,124)	(7,299)
הכנסות אחרות	104	142	271
	1,034	1,146	1,436
רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה	3,354	1,815	(52,259)
מיסים על הכנסה – הפרשה	570	(1,911)	(1,697)
רווח (הפסד) נקי לתקופת הדו"ח	3,924	(96)	(53,956)
יתרת רווח לתחילת שנה	(23,128)	30,356	30,356
שחיקת דיבידנד מוצע	–	216	472
יתרת (הפסד) רווח לסוף התקופה	(19,204)	30,476	(23,128)
מצב ההון הנפרע			
ההון הנפרע המתחייב לפי התקנות	18,228	9,456	20,335
ההון הקיים	19,730	69,410	15,806
עודף (גרעון)	1,502	59,954	(4,529)
הון מניות (נפרע המתחייב לפי התקנות – נומינלי)	1,401	1,261	1,313
הון מניות (נפרע קיים – נומינלי)	756	756	756
יתרה	(645)	(505)	(557)

הערה: הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפקוח על עסקי ביטוח התשמ"א – 1981

ליקויים חדשים לבקרים

כמיהתה של מדינת ישראל לשלום מובנת מאליה, אולם הכרחי שהשלום, לכשיושג, יבטיח את בטחונה, שכן באין ביטחון אין שלום. ואכן, משרד מבקר המדינה עוסק בלא הרף בענייני ביטחון, כדי להתריע בהקדם על שגיאות ומחדלים, לחשוף ליקויים, למען יתוקנו ולא יישנו עוד, ולהגביר את השימוש המושכל במשאבים לביצור הביטחון ולחיזוקו. דו"חות בענייני ביטחון בחלקם רואים אור, אולם מחייב המציאות הוא שדווקא בנושאים הרגישים במיוחד הדו"חות מגיעים רק לידיעת מעטים, שהאחריות בנושאים אלה רובצת לפתחם – כותבת מבקרת המדינה, מרים בן־פורת, בפתח דו"ח הביקורת ה־44, שפורסם אתמול.

לדברי המבקרת, אין ביטחון בלא משאבים כספיים מתאימים, וישראל אינה משופעת בהם. מכאן החשיבות המיוחדת הנודעת לשימוש זהיר וחכם במשאבים הקיימים, כדי למנוע בזבוז נכסי ציבור ולבצר את כלכלתה של המדינה. לא מעט דו"חות הוקדשו לנושאים אלה, וקיים כאמור קשר הדוק בין כלכלה בריאה, מזה, לבין מערכת ביטחון משוכללת ומתפקדת למשעי, מזה.

כדי להבטיח את שלמות נכסי המדינה ולמנוע שימוש בהם שלא כדין, הכרחי לקיים אמצעי בקרה נאותים ופיקוח מתמיד. הדו"ח מראה שגיזרה זו עודנה פרוצה, וכי הפרצה לא פסחה אף על תחום רגיש וחשוב כמו מערכת הביטחון, מציינת המבקרת.

אמצעי־בל־יעבור־אין לניהול נאות של ענייני המדינה הוא הפקדת הביצוע בידי עובדי ציבור מיומנים ואמינים, שיפעלו אך ורק למען אינטרס הציבור וללא שיקולים זרים. יש לבחור במועמד המתאים ביותר, תהיה השקפתו הפוליטית אשר תהיה. כמו כן חייבת בחירת העובד להתבצע מתוך שיקולים ענייניים גרידא. בדו"ח שלפנינו מפורטים מינויים שהפסול שרבק בהם נובע מיחסי קירבה או רעות בין הממנה לממונה, ופותח פתח ללזות שפתיים. יש לשקוד על דרכים לשירוש הנגע, ולשמור בקפידה על מינוי האנשים הראויים ביותר למלא את התפקיד שיועד להם כנאמני הציבור.

עוד מציינת המבקרת בפתח־דבר לדו"ח, כי הוא חוזר ומשקף מקרים שבהם נתקבלו החלטות עקרוניות מבלי שקדמו להן דיונים ממצים ומעמיקים כנדרש. המבקרת מדגישה, כי מי שהוסמך לקבל החלטות כאלה, תוך הפעלת שיקול דעת, חייב להשתמש בסמכותו ברחילו, על סמך בדיקה יסודית של כל המידע הרלוונטי ותוך הפעלת קריטריונים ענייניים ושוויוניים, כשטובת העניין, והוא בלבד, לנגד עיניו. המבקרת מוסיפה: דרישה זו, המעוגנת זה מכבר בפסיקתו של בית המשפט העליון – וגם אני עצמי הדגשתי את חשיבותה בהזדמנויות שונות – עדיין לא חדרה במידה מספקת לתודעת הרשות המבצעת.

מרים בן־פורת. קשר הדוק בין כלכלה לביטחון

בדו"ח מצויות דוגמאות הממחישות זאת. הבולטות שבהן מתייחסות למינהל מקרקעי ישראל ולמשרד הבינוי והשיכון.

מועצת מינהל מקרקעי ישראל, שמתפקידה להתוות את מדיניות המינהל השולט על מקרקעי המדינה, קיבלה בשנת 1992 החלטה רבת משמעות בדבר שינוי ייעודה של קרקע חקלאית, מבלי לקיים תחילה עבודת מטה מקפת ובדיקה יסודית. אשר למשרד הבינוי והשיכון, הבורר שהוא הקצה תקציבי פיתוח שלא לפי פרוגרמה סדורה ושיטתית ואמות מידה שוויוניות, תוך סטייה חמורה מעקרונות יסוד.

עם זאת מציינת המבקרת, שאכן ליקויים רבים שנחשפו בדו"חות קודמים באו על תיקונם, ובדרך כלל היחס לביקורת הוא רציני ביסודו. אולם לדבריה אין להסתפק בכך, מה גם שצצים, חדשות לבקרים, ליקויים חדשים שמקומם לא יכירם במינהל ציבורי החייב, כאמור, לפעול כנאמן הציבור בכל דבר ועניין.

מי יתן ובעתיד הנראה לעין נזכה לראות בישראל שיפור ניכר במצבה הכלכלי, ובעקבותיו עלייה מוגברת וקליטה טובה, יצירת מקומות עבודה וירידה באבטלה, וביצור בטחונה של המדינה לקראת שלום־אמת באזורנו, מסיימת המבקרת.

כספים יחודיים

החגיגה נמשכת

בדיקה מיוחדת נעשתה בכל הנוגע למתן תמיכות במוסדות ציבור באמצעות משרדי ממשלה. מדובר בהעברות כספים יחודיים, שעד 1992 נעשתה על־ידי הכנסת ומאמצע זה הועבר הטיפול לידי משרדי הממשלה השונים. ב־1992 הסתכמו הכספים היחודיים בכמעט 1.2 מיליארד שקל.

הביקורת העלתה, כי עדיין יש הבדלים ניכרים בין המשרדים השונים במידת הפירוט של המבחנים להקצאת כספי התמיכות. כן יש משרדים המפרסמים את הנוסחאות ודרכי החישוב של סכום התמיכה למוסד, ויש משרדים שאינם מפרסמים זאת כלל. בכמה מהמבחנים נקבעו יעדים כלליים, ורק התנאים המוערים שבהם נדרש לעמוד מוסד המבקש תמיכה כדי שיוכר זכאי לה, האופן שבו ייחשב סכום התמיכה וקביעת משקלו של כל אחד מהמדדים בחישוב התמיכה.

המבקרת קובעת, שגם כיום אין אפשרות לבדוק אם סכום התמיכה שאישרה ועדת התמיכות הפועלת בכל משרד למוסד מסוים היה מוצדק, אחיד ושוויוני. נתונים מפורטים על התמיכות הניתנות מתקציב המדינה אינם מתפרסמים, ואינם מוגשים לכנסת. בתוך ביצוע התקציב שמגיש החשב הכללי באוצר לכנסת ולמבקר המדינה נכללות התמיכות בלא פירוט של שמות המוסדות.

הביקורת גילתה, כי יש מאות מוסדות שקיבלו תמיכות משני משרדי ממשלה ויותר בעת ובעונה אחת. רבים מן המוסדות נתמכים על־ידי משרד הדתות ומשרד החינוך והתרבות. במבחנים שפרסמו שני המשרדים, בנושאים ובתחומי פעילות חופפים הזכאים לתמיכה, קבע כל משרד מודדים מועדיים שונים לחישוב הזכאות לתמיכה, על אף דרישה כללית לתיאום בין המשרדים שנקבעה בהוראות הנוהל, ולא תיאמו את פעולות הפיקוח והבקרה על המוסדות שנתמכו על־ידי שניהם.

עד אמצע 1993 העביר משרד הדתות תמיכות שוטפות למוסדות תורניים לפי מספר תלמידים, גם במקרים שבהם לא המציאו מוסדות אלה את כל המסמכים הנדרשים, בהם מסמכי היסוד של ההתאגדות, ובלי שוועדת התמיכות דנה בעניינם ובדקה אם הם עומדים במבחנים.

ב־1992 הסתכמו כלל התמיכות במוסדות לפי מספר תלמידים כ־427 מיליון שקל, שהם כ־61 אחוז מהוצאות המשרד. המוסדות שביקשו תמיכות הצהירו בבקשות התמיכה משקל גדול בהרבה מהמשקל שניתן להיקף הפעילות בהן, כלומר מספר המשתתפים או מספר השיעורים. ארגונים ארציים הפועלים בכמה תחומים של תרבות תורנית דיווחו כל אחד בנפרד על מספר הסניפים בכל אחד מתחומי הפעילות, בלא שנדרשו לפרט האם הסניפים כולם או מקצתם פועלים במספר תחומים. לארגונים אזוריים וארציים לתרבות תורנית חושבה התמיכה גם לפי מספר הסניפים שעליהם הצהירו. במבחנים לתמיכה זו נקבע, שהיא תחושב על־פי מספר השיעורים או מספר המשתתפים. נוסף על כך העביר משרד הדתות למוסדות לתרבות תורנית מקדמות בסכום כולל של עשרות מיליוני שקלים על חשבון התמיכה בהם, ללא שנקבעו סדרי הביקורת על פעילותם וללא שהמשרד מילא אחר הוראת החשב הכללי להעסיק רואה חשבון חיצוני לביצוע בדיקות כספיות ותפעוליות של מוסדות אלה. המבקרת קובעת, כי גם החשב הכללי באוצר לא הורה לאכוף סדרי פיקוח ובקרה כנדרש.

בנקים

מידע עיתונאי הביא לביטול מכירת המזרחי לזאבי

באורח יוצא דופן החליטה מבקרת המדינה לקיים ביקורת בנושא תהליך בדיקת כשירותו של איש העסקים גד זאבי לרכוש גרעין שליטה בבנק המזרחי, מועמדות שאושרה תחילה ע"י בנק ישראל ולאחר מחשבה חוזרת בוטלה.

בנק ישראל איננו גוף מבוקר ע"י משרד מבקר המדינה. למרות זאת נעשתה הביקורת בהסכמתו, מאחר שהתהליך המשובש שהביא תחילה לאישור כשירותו של זאבי לרכוש גרעין שליטה בבנק, ומאוחר יותר לביטולו, גרם לדחייה בתהליך מכירת בנק המזרחי ולשיבוש לוח הזמנים להמשך הפרטת הבנקים שבהסדר.

הביקורת העלתה, כי הבדיקה שערכה מחלקת הפיקוח של בנק ישראל בדבר כשרותו של זאבי לא היתה מעמיקה די צרכה. הפיקוח על הבנקים גם בחר שלא להזמין בדיקה באמצעות חברות חקירה על פעילותו העיסקית בחו"ל. מתברר, כי רק בשלב מאוחר למדי הזמין הפיקוח על הבנקים מחברה המנהלת מאגר מידע בינלאומי לקט קטעי עיתונות, על פעילותו העיסקית של זאבי, מה שהביא בסופו של דבר לביטול ההיתר שניתן לו לרכוש גרעין שליטה בבנק המזרחי.

המבקרת קובעת עוד, כי האישור העקרוני שניתן ע"י נגיד בנק ישראל, בספטמבר 91, נוסח באופן כללי למדי ובכך פתח פתח לאי הבנות ולהתמקחות על התנאים העתידים להיקבע בהיתר הסופי של הנגיד.

המבקרת קובעת עוד כי התיאום בין בנק ישראל לחברת נכסים מ.י., האחראית לעניין מכירת הבנקים מטעם הממשלה, לא היה כנדרש. החוזה שהכינה חברת הנכסים, ואשר עליו חתמה עם חברת אחזקות שבבעלותו המלאה של איש העסקים זאבי, התיר לרכוש לצרף, לאחר חצי שנה, רוכשים נוספים לגרעין השליטה, בתנאי שהנגיד יתן היתר לכך. דבר זה, לדעת המבקרת, לא התיישב עם עמדת בנק ישראל, לפיה על זאבי עצמו היה להחזיק באמצעי שליטה בשיעור מזערי של 26 אחוזים במשך 7 שנים לפחות.

מכאן, שאילו לא בוטל ההיתר, צפוי היה שרכישת אמצעי השליטה ע"י זאבי היתה מוביל לאין ספור עימותים עם בנק ישראל. כאמור, עימות כזה נמנע משבוטל ההיתר העקרוני. ההחלטה לבטל את ההיתר באה לאחר שהבנק המרכזי ראה צורך להשלים את המידע שבידיו על מהות עסקיו והצגת רכושו של גד זאבי. הדבר לא נעשה בהסתייעות עם משרד חקירות פרטי כפי שנעשה עם אחד המתמודדים.

המידע שהביא לביטול ההיתר היה למעשה מידע עיתונאי, שהוזמן ע"י בנק ישראל מחברה המנהלת מאגר מידע בינלאומי בשלב מאוחר מאוד של התהליך, כשלושה חודשים לאחר חתימת ההסכם על מכירת גרעין השליטה.

נותני שירותים

יועצים בקבלנות

התופעה של העסקת יועצים ונותני שירותים במשרדי ממשלה באמצעות חברות קבלניות, התרחבה מאד בשנים האחרונות, אך הביקורת העלתה כי באוצר אין נתונים מרוכזים על היקף התופעה, ועל היקף ההוצאה הכוללת להעסקתם של היועצים החיצוניים. לדברי הדו"ח, אף שיש יתרונות בהעסקת יועצים חיצוניים לפי חוזה קבלני, כרוכות בכך בעיות רבות. ההוראות בתחום זה אינן מפורטות במספר עניינים חשובים, כמו הפיקוח על היועצים החיצוניים, התלות שעלולה להיווצר בשירותים שנותנים גורמי חוץ למשרדי ממשלה וההבדלים בין התעריפים שעל־פיהם מועסקים היועצים. בעיות עקרוניות אלה לא נפתרו, ועדיין קיימות התקשרויות עם עובדים קבלניים, למרות שנציבות שירות המדינה הודיעה למשרד מבקר המדינה כי בדעתה למנות ועדה מיוחדת לקביעת קריטריונים ונהלים ברורים בתחום זה.

בהקשר זה עוסקת הביקורת בהעסקת יועץ חיצוני לאגף התקציבים, ברציפות החל מינואר 90, כשמדובר בסגן הממונה על התקציבים לשעבר כיועץ בתחום השיכון והבנייה. המבקרת מצאה, כי בתקופה של 5 חודשים אושרה העסקתו של היועץ להיקף של 900 שעות, 150 שעות בחודש, כך ששולמו באותה תקופה 76 אלף שקל.

במרס 93 אישרה הוועדה הבינמשרדית את המשך העסקתו עד לסוף השנה. ועדה זו ציינה, כי זו פעם אחרונה שהיא מאשרת את המשך העסקתו של יועץ זה בפרויקט האמור.

המבקרת קובעת, כי נושאי עבודתו של היועץ המיוחד הוגדרו רק באופן כללי, ולא נמצאו דו"חות מסודרים על תוצאות עבודתו. בדיעבד נמסר עוד, כי עבודתו של היועץ הסתיימה בתחילת 94.

מקרה נוסף הוא עניין העסקתו של רואה־חשבון חיצוני ע"י אגף החשב הכללי באוצר, לבדיקת תשלומי גימלאות מיוחדות לעולים באמצעות קרן מבטחים. הביקורת העלתה אי־סדרים בקשר להעסקתו של רואה החשבון, שכן במשרדי הממשלה השונים לא נמצאו מסמכים המעידים כי לפני אישור ההתקשרות הוכנו דרישות מפורטות לגבי עבודת הבדיקה, או כי היתה פנייה לכמה רואי־חשבון לקבלת הצעות מחיר. האישור להעסקת רואה החשבון נעשה, לפי דברי החשב הכללי, מאחר שהוא מוכר לו. לרואה החשבון האמור שולמו 86 אלף שקל.

קליטת עלייה

כשהממונה על השכר עוסק בהכשרת מהנדסים

מבקרת המדינה בדקה את הפרויקט להכשרת אלף מהנדסים עולים. כאשר הוחלט על הפרויקט באוצר, הובא כצידוק לעניין ייחודו של הפרויקט שאמור היה להבטיח קליטתם במקצועם של אלף עולים חדשים. באוצר הוחלט לחתום עם חברה פרטית על חוזה להכשרת אלף המהנדסים.

ההרשאה הכוללת להוצאה על הפרויקט בשלוש שנות הכספים 93־1991 היתה אמורה להסתכם ב־15.8 מיליון שקל והוצאה של 15,800 אלף שקל למהנדס. בפועל הסתכמו ההוצאות ב־14.8 מיליון שקל. לפי נתוני הממונה על השכר באוצר, שלום גרניט, הוכשרו במסגרת הפרויקט רק 805 מהנדסים, מתוכם רק 389 נקלטו בעבודה.

מכאן, שעלות הכשרתו של מהנדס הגיעה לפי שלושה מהאומדן המקורי, ומאומדן סביר המקובל בתחום זה. המבקרת קובעת, כי הממונה על השכר לא עקב אחר מהנדסים שסיימו את ההכשרה אך לא נקלטו בעבודה. לפיכך לא נמצאה בקשה לחוות דעת משפטית בשאלה אם על הממשלה לתבוע מהחברה הפרטית להחזיר לה את הסכום היחסי ששילמה בעד הכשרת מהנדסים שלא נקלטו בעבודה, בניגוד להתחייבות להעסיקם במשך 3 שנים מיום ההכשרה.

המבקרת קובעת, כי ריכוז הטיפול להכשרת מהנדסים בידי הממונה על השכר באוצר, הממלא בדרך כלל תפקידי מטה, לא השיג את התוצאות שקיווה האוצר להשיג. לדעת המבקרת, על הממשלה, ועל האוצר בפרט, להסיק מן הטיפול הלקוי בעניין זה את הלקחים המתאימים. דהיינו, שהכשרת עולים, או הסבתם המקצועית, תיעשה רק במסגרת המשרדים הייעודיים.

מס הכנסה

קריטריונים שונים במשרדי שומה שונים

עפ"י חוק העבירות המינהליות ניתן להטיל תשלומי כופר בגין עבירות פליליות בנושאי מס הכנסה. כך מוסבים הליכים פליליים להליכים מינהליים, וקטן הלחץ על מערכת התביעה במערכת המשפטית. המבקרת מצאה, כי משרדי השומה השונים פעלו עפ"י קריטריונים שונים ביחס לסוגי עבירות שבגינן הוטלו תשלומי כופר, למרות שנציבות מס הכנסה הפיצה למשרדי השומה רשימה מפורטת ואחידה של מקרים המצדיקים לכאורה הטלת מס מינהלי.

כ־61 אחוז מהמקרים ברשימה שהטיפול בהם הסתיים החליטו משרדי השומה שלא לחייב בתשלום כופר. בכמה ממשרדי השומה הטיפול ביותר מ־80 אחוז מהמקרים שנבדקו הסתיים בהחלטה שלא להטיל תשלום כופר. עד פברואר 93 לא הסתיים הטיפול במשרדי השומה ולא הוחלט אם להטיל מס מינהלי בכ־18 אחוז מהמקרים.

עוד התברר, כי פקידי השומה חזרו והטילו לעתים תשלומי כופר בגין עבירות מס נוספות על מי שלא שילמו קנסות מינהליים בעבר, ומבלי ששקלו נקיטת הליכים אחרים. מספר ניכר של קנסות מינהליים שהוטלו בוטלו, בשל טעויות בהטלתם. בחלק מהמקרים טרם נגבו רבים מהקנסות המינהליים שהוטלו.

נציבות מס הכנסה גם לא נערכה די הצורך להגשת בקשות להטיל עונשי מאסר במקום קנסות שלא שולמו.

יאיר מידן

שטיחי כרמל

שפידא מעל לחוקי המס

הביקורת גילתה ליקויים בדרך הטיפול בגביית חובות מס של תשלובת שטיחי כרמל. מתברר, כי שני אגפי המיסים, אגף מס הכנסה ואגף המכס והמע"מ, הסכימו במשך שנים לדחות שוב ושוב את מועדי התשלום, הן של מס הכנסה שהחברות הכלולות בתשלובת ניכו במקור והן של המיסים שהחברות עצמן אמורות לשלם – מס קניה, מע"מ ומס הכנסה.

אגפי המיסים, תחת הנהגתם של מספר שרי אוצר, עשו שוב ושוב הסדרים לדחיית מועדי התשלום ופריסתם, למרות שהתשלובת לא עמדה בתשלומים וכן לא בהבטחותיה לשלם במועד את התשלומים השוטפים. כך הלכו החובות והצטברו, עד שבפברואר 93 מונה – על־פי בקשת נושים אחרים, ולא על־פי בקשת הממשלה – כונס נכסים לחברות, ורשויות המס הגישו לו תביעות חוב בסכום של 85 מיליון שקל.

בהסדרי תשלומים שעשו שני אגפי המיסים עם התשלובת ב־1989 הם הסכימו לפרוס את החובות על פני 6 שנים, בתוספת תשלומי הצמדה וריבית בשיעור של 4.5 אחוזים בלבד – למרות שהריבית השנתית שחלה על פיגורים בתשלומי ניכויים ועל דחיית תשלומי מס בתקופות שבהם נצברו החובות היתה 8 עד 12 אחוזים.

זאת ועוד. בשנים 1987 עד 1991 לא הקפיד אגף המכס והמע"מ לקזז סכומים של מע"מ שהתשלובת שילמה ביתר מחובות המס שלה. כך החזיר האגף לתשלובת סכום כולל של 6 מיליון שקל, במקום לקזזו כנגד חובותיה של התשלובת למס הכנסה.

בדו"ח הביקורת בסעיף זה כלולים פרטים חדשים, הנוגעים לדרך תפקודה של תשלובת שטיחי כרמל. לפי בדיקה שהגיש נציב מס הכנסה משה גביש לשר האוצר, הגיעו חובות התשלובת בדצמבר 92 לכדי 158 מיליון דולר, מהם כ־18.5 מיליון לרשויות השלטון המרכזי והמקומי.

יאיר מידן

תעשייה ומסחר

הגנה שלא לצורך על תוצרת הארץ

הביקורת העלתה מקרים שבהם נקבעו היטלים להגנה על תוצרת הארץ לפני שנים מספר, ומאז לא נעשתה בדיקה שוטפת ולא עודכנו המשתנים שלפיהם נקבע ההיטל. כיוון שהסמכות החוקית להטיל היטלים להגנת הייצור המקומי הוגבלה לנסיבות שבהן עלול להיגרם נזק ממשי מן היבוא, על ההיטלים להיות מעודכנים, מציינת המבקרת, שכן ללא עדכון שוטף עלול ההיטל להגן על תוצרת הארץ הגנה בלתי סבירה, בנסיבות שבהן לא נשקף כל נזק מיבוא. בין המוצרים שההיטלים עליהם לא עודכנו: דגים, יין, שקדים, מרגרינה ועוד.

לדברי הדו"ח, קביעת מכסות ליבוא וחלוקתן היא רעה חולה, הטומנת בחובה עיוותים רבים: קשה לאמוד את הכמות החסרה ולחלק את המכסה על־פי קריטריונים שוויוניים, והשיטה הנקוטה מביאה לרווחי מכסה גבוהים. שיטת המכסות מגדילה, בדרך כלל שלא לצורך, את רווחי היבואנים, על חשבון הצרכנים. שיטת ההגרלות יוצרת שוויון בין היבואנים, אך אינה מבטלת את רווחי המכסה, שהם פסולים, קובעת המבקרת.

על אף הרפורמה בענף החיטה, שהחלה באפריל 90, והוצאת מחירי הקמח מפיקוח, החליט משרד התמ"ס לחדש את הפיקוח על מחיר הקמח. המשרד מאשר עידכון שוטף של מחיר הקמח על־פי בקשות בעלי הטחנות, עקב עליות במחירי החיטה, אך אינו יוזם הורדת המחיר כאשר הדבר מתבקש עקב ירידה במחיר החיטה, אומרת המבקרת. כך, למשל, עדכון מחיר הבסיס של קמח על־פי הנתונים הכספיים של הטחנות לשנת 1991 היה מוטה כלפי מעלה, כיוון שהתבסס על המחיר הגבוה של חיטה ששרר בחודש דצמבר אותה שנה. אולם משירדו מחירי החיטה, באמצע 1992, לא עשה המשרד כדי לעדכן במועד את מחירי הקמח.

אבשלום קווה

רשות הנמלים והרכבות

תקציבי הפיתוח אושרו ללא בדיקה כלכלית

תכנית ההשקעות לפיתוח הרכבת אושרה במועצת הרשות בלא שהדבר הובא לידיעת חבריה במלוא המידע הדרוש לגיבושה, קובעת המבקרת. העדויות והסתייגויותיו של יועץ חיצוני שמינה אגף התקציבים באוצר לבדיקת תכנית האב, שממנה נגזרה תכנית ההשקעות, לא הובאו לידיעת מועצת הרשות, חרף בקשת חבריה, והדבר מנע מהם את האפשרות לקבל החלטה מושכלת ומבוססת.

תקציבי הפיתוח של הרכבת אושרו בלא שקדמה לכך בחינה כלכלית לבחירת השילוב המיטבי בין כבישים למסילת ברזל. בחינה כזאת נדרשת בגלל יחסי התחלופה וההשלמה בין אמצעי התחבורה השונים, ובלעדיה קשה להעריך את כדאיות ההשקעה ברכבת. רוב התקציבים אושרו בלא שנעשתה בדיקת העלות לעומת התועלת של כל הפרויקט. פרויקטים אחדים אושרו בלי שהיה בידי הרשות והמועצה די מידע על מהותם, זמינות ביצועם והשתלבותם במערכת הכוללת של התחבורה היבשתית. ההשקעות בביצוע פרויקטים רבים נאמדו בסכומים נמוכים בהרבה מן ההוצאה בפועל. האומדן של מספר הנוסעים לא היה מבוסס דיו, וכתוצאה מכך אושרו תקציבים בלתי ריאליים, ולאחר זמן היה צורך לאשר סכומים נוספים.

הביקורת מציינת, כי התחנות לאורך ציר איילון טרם הוקמו. לא נקבע מועד לבנייתן ואף לא הסתיים תכנונן. כך, לדוגמה, לגבי תחנת השלום, שכבר הוחל בהקמתה. גם בקו חיפה־קריית מוצקין לא הוחל בהקמת התחנות שתוכננו.

ליקויים נוספים: שינויים תכופים באומדני עלות העבודות, פיגורים בסיום עבודות התכנון, התחלת ביצוע עבודות במספר פרויקטים לפני קבלת האישורים הנדרשים מהרשויות המקומיות, חריגה מעלויות בפועל של כמה עבודות לעומת האומדנים, או מסכומי החוזים שנחתמו לביצוען, ופיגורים ניכרים בסיום העבודות לעומת לוח הזמנים.

אבשלום קווה

תיירות

השקעות על קרן הצבי

החברה לפיתוח עכו בחרה להכנת תכנית האב שלה בצוות מקצועי, הכולל מתכנן ערים, כלכלן וסוציולוגית, אך לא סיכמה עם שלושת היועצים את תנאי ההתקשרות, והדירקטוריון לא אישר את המינויים קודם שהצוות החל בעבודתו.

באפריל 93, עם כניסתו לעבודה, ביקש המתכנן תשלום לפי 2,500 ש"ח לדונם. השטח הכולל לתכנון היה כ־300 דונם, לפיכך יגיע שכר המתכנן לכ־750,000 ש"ח. החברה הציעה למתכנן שכר טירחה של 1,800 ש"ח לדונם. ההפרש בין שתי ההצעות מגיע לכ־210,000 ש"ח.

הביקורת מציינת, כי במועד סיום הבדיקה עדיין לא הסתיים המשא־ומתן עם המתכנן, ושולמו לו מקדמות בסכום של 100,000 ש"ח על חשבון שכר טירחתו. המבקרת קובעת, כי יש טעם לפגם בהעסקת נותני שירותים בעבודות שהיקפן גדול לפני קביעת תנאי העסקתם. בעקבות הביקורת הודיעה החברה לפיתוח עכו, שהדירקטוריון מינה ועדה פנימית, בהשתתפות החברה הממשלתית לתיירות, לבדיקת היקף העבודה הנדרש ושכר הטרחה הנגזר מכך.

במהלך השנים, קובעת הביקורת, לא הצליחה החברה לפיתוח עכו להשכיר חלק ניכר מהנכסים שקיבלה בשתי העברות. ההכנסות מדמי שכירות מוגנת היו קטנות מעלות תחזוקת הנכסים. גם ההכנסות מנכסים שהושכרו בדמי שכירות חופשיים לא כיסו את הגרעון של מינהל מקרקעי ישראל. לפי הדו"חות הכספיים, נגרם לחברה לפיתוח עכו הפסד של 370,000 ש"ח מהנכסים שהעביר אליה המינהל, מזה 320,000 ש"ח זקיפה של הוצאות הנהלה וכלליות.

הכנסות החברה מהנכסים שהועברו ממינהל מקרקעי ישראל לא הספיקו למימון תחזוקה ראויה לנכסים אלה. החברה מנהלת 220 נכסים ואתרי תיירות מטעם המינהל.

עוד קובע הדו"ח, כי החברה לא הכינה תכנית־אב לפיתוח אתרים ולא קבעה ייעודו של כל אתר ואת סדרי העדיפויות לפיתוחם. החברה אף החליטה בשעתו להשקיע כ־15 מיליון ש"ח באולמות האבירים, אך החלטה זו התבססה על סקר שלא הראה חד־משמעית כי זוהי השקעה כדאית ביותר.

המינהלה לפיתוח התיירות בנגב עוסקת בתחומי הנגב בפעילות זהה לזו של החברה הממשלתית לתיירות, המטפלת בכל הארץ. המינהלה עוסקת בפרויקטים באיזור שעליו מופקדת החברה לפיתוח חוף ים המלח, אותה החליטה הממשלה לאחד עם החברה הממשלתית לתיירות כבר ב־1981. המבקרת קובעת, כי החלטות הממשלה בדבר צמצום החברות הממשלתיות העוסקות בפיתוח תשתית תיירותית לא הוצאו אל הפועל. לדעת המבקרת, גם אם תופסק פעילותן של החברות האזוריות, על הממשלה לשוב ולשקול אם יש מקום לקיום המינהלה וחברה ממשלתית לתיירות זו לצד זו, ולהוצאות הכרוכות בקיומו של גוף נוסף.

אבשלום קווה

צבא וביטחון

העורף לא מוכן לכל סוגי ההתקפות

בהיערכות העורף לחירום קיימות עדיין מספר בעיות, קובעת המבקרת. עם זאת, חל שיפור מאז נערכה הביקורת הקודמת בנושא זה.

בין הבעיות שאם לא תבואנה על פתרונן ייפגע תהליך הארגון מחדש של העורף לחירום מונה המבקרת: החשת ההליכים לחקיקת חוק העורף, והתאמת גבולות הגזרות של כל הארגונים הפועלים בעורף בחירום, בחינת המלצת ועדת שפיר על הרחבת תחום אחריותו של פיקוד העורף לכל המרחב העירוני המאוכלס של מדינת ישראל.

על־פי תרחיש עתידי, במלחמה הבאה יעמוד העורף מול אפשרות שיותקף במגוון אמצעים, שכנגד חלקם אין עדיין מענה מלא. לפיכך מדגישה המבקרת, מן הראוי שהנושאים דלעיל יטופלו בדחיפות הראויה על מנת לאפשר את סיום ארגון מערך העורף והארגונים האזרחיים והיערכותם, כדי שיהיו מסוגלים לתת מענה לאיומים הצפויים בשעת חירום.

כמיליון מתוך כ־3.8 מיליון תושבי ישראל שקיבלו את ערכות המגן, קיבלו מסכות באמצעות בני משפחותיהם, בלא שהתייצבו בתחנות החלוקה להתאמת המסיכות לפניהם. לדברי המבקרת, אין להוציא מכלל אפשרות שרמת המיגון המוקנית לתושבים אלה איננה מספקת.

כן יש תושבים שהגיעו לתחנות החלוקה, אך לא קיבלו הדרכה לחבישת המסכה ולא התנסו בחבישה עצמית. לנוכח חשיבות ההדרכה, ממליצה הביקורת כי מפקדת פיקוד העורף תקפיד על קיום הוראה זו.

כן קובעת המבקרת כי ראוי שיושלמו כל ההכנות להפעלת מערך תמיכה שוטפת, שיבטיח כי בידי כל התושבים יהיו הערכות המתאימות להם, בעקבות השינויים שיחולו בגילם ובמבנה פניהם.

אהרון קליין

לא מיישמים לקחי תאונות אימונים

בשנתיים האחרונות מפעיל צה"ל סידרה של פעילויות בתחום הארגוני, הפיקודי והחינוכי, במטרה להפחית ככל האפשר את מספר אירועי הבטיחות באימונים. לדברי המבקרת, בצה"ל אין עדיין ניתוח של תאונות אימונים ביבשה על־פי אופין וחומרתן הפוטנציאלית, לרבות מקרים של "כמעט תאונה", שכבר מתועדים, ולכן תמונת המצב ולימוד הלקחים בתחום התאונות עדיין לוקות בחסר.

חלוקת הסמכויות בין מחלקת הבטיחות במטה הכללי (מכטם) לבין יתר גופי הבטיחות המרכזיים, ובמיוחד מחלקת הבטיחות באימונים במפח"ש, אינה בהירה די הצורך וגורמת לקשיים בעבודת המטה המשותפת, קובעת המבקרת. הוראת המטה הכללי, למשל, לעדכן ולחדש תיקי תרגיל ביחידות השונות, הכוללים את ההוראות וסדרי הבטיחות לפי מתכונת שהוכנה על־ידי המפח"ש, לא יושמה במלואה.

הביקורת גם העלתה, כי נתוני מחלקת הבטיחות במטכ"ל ומפקדת חילות השדה ואגף כוח אדם היו שונים במידה ניכרת אלה מאלה, בכל הנוגע למספרי הפצועים קל. צה"ל עדיין לא פעל ליצירת בסיס נתונים אחיד בתחום זה, ולפי שעה לא קיים בסיס מתאים להשוואת תאונות אלה על פני השנים.

עוד עולה מהדו"ח, כי חלק ניכר מהפעולות שנקט צה"ל לשיפור הבטיחות באימונים עדיין נמצא בשלבים שונים של ביצוע, והם טרם השיגו את מלוא התוצאות החזויות. לדברי המבקרת, דרוש שהמטה הכללי יבחן בהתמדה ובשיטתיות את יעילות הצעדים הננקטים, לרבות האכיפה והענישה. לצורך זה יש להבטיח תיחקור ראוי של אירועי הבטיחות והפקת לקחים שיובאו לידי כל מפקד וחייל.

אהרון קליין

איחור ביישום לקחי פרשת רמי דותן

המבקרת קובעת, כי למעשה החל צה"ל בתהליך לימוד ויישום של דו"חות הבדיקה השונים שהוכנו במערכת הביטחון בעקבות פרשת רמי דותן רק כשלוש שנים לאחר חשיפת הפרשה. לדברי המבקרת, תהליך הפקת הלקחים ויישומם בצה"ל, למעט חיל האוויר, עדיין בשלבים התחלתיים.

עוד קובעת המבקרת, כי המטכ"ל לא הגדיר לכלל גופי צה"ל, באופן מחייב, את הלקחים שיש ליישם מפרשת דותן. כן לא נקבע תהליך עבודה שיוודא פיקוח ומעקב של המטה הכללי או של גוף מטעמו, אחר אופן יישום הלקחים. במשרד הביטחון נעשתה עבודה מרובה, מציינת המבקרת, אך דרוש עוד להשלים את יישום ההמלצות ולממש את הנהלים החדשים שנקבעו.

המבקרת מדגישה את הצורך ברוטציה בין ממלאי התפקידים בתחומים רגישים של הרכשה וכספים.

אהרון קליין

פקודות טעונות תיקון לגבי האזנות סתר

לדעת המבקרת, יש מקום לבחון מחדש את פקודות הצבא בעניין האזנות סתר, כדי להבטיח נקיטת כל הצעדים המתחייבים, לרבות תיקון הפקודות. המבקרת מצביעה על הצורך בהעמדת פקודות הצבא בעניין האזנות הסתר במבחנים שנקבעו בחוק ובפסיקה בנושא, על מנת שתצומצם ככל הניתן הפגיעה בצנעת הפרט.

בדו"ח צויין, כי לא הובהר למשרד מבקר המדינה הטעם המונח ביסוד ההנחיה לפיה אין לבצע האזנות מוזמנות לצרכי ביטחון־שדה בקווי הטלפון של לשכת הרמטכ"ל, לשכות אלופים ולשכת דובר צה"ל.

שטחי אימונים מחוץ למפה

לצורך אימונים באש חיה הוכרזו שטחים, המהווים כשליש משטח מדינת ישראל, כשטח סגור. המבקרת קובעת, כי המידע על שטחי האימונים אינו מאורגן כראוי בתיקי שטח, ובכל הקשור לסימון מפות ועידכונן.

כן מציינת המבקרת, כי למפקדת חילות השדה (מפח"ש) אין בקרה נאותה על מידת ניצול השטחים שהוקצו ליחידות לצרכי אימונים. לדבריה, מן הממצאים עולה הצורך שמפח"ש יקיים בקרה טובה יותר על ניצול שטחי האימונים, ויספק מידע טוב יותר אודותם ליחידות.

הכשרה לקויה לצוערים

בית הספר לקצינים (בה"ד 1) וקורס קציני שריון אינם מצליחים, מפאת חוסר זמן ואילוצים אחרים, להכשיר את הצוער בכל הדרוש. מפח"ש לא הגדירה תוכנית להשלמת החסר במסגרת היחידות המבצעיות, קובעת הביקורת.

בעת כניסתם לקורסים, רמת הידע של חלק מהצוערים בנושאים כניווט וקליעה, היתה נמוכה מהרמה שדורש בה"ד 1. צה"ל לא קבע גורם מנחה להכשרה בנושא המנהיגות בבית הספר לקצינים ובבסיסי הדרכה אחרים.

לדעת המבקרת, יש לגבש ולהוציא תוכנית מסודרת של פרקי השלמה להכשרת־חובה בחטיבות לאחר סיום בית הספר לקצינים או קורס קציני שריון, ולחלופין לבדוק את האפשרות להאריך את הקורסים הקיימים.

משחקי מלחמה לא יעילים

משחק המלחמה הינו כלי יחודי לתרגול החשיבה ברמה הטקטית וברמה האסטרטגית, ולבחינת רעיונות אופרטיביים של דרג מקבלי ההחלטות. מהדו"ח עולה, כי התרומה והתפוקה המתקבלת ממשחקי המלחמה בתחום המבצעי היתה בלתי מספקת, וכי גם ההזדמנות לאמן את המפקדים באמצעות משחקי מלחמה וחשיבה אופרטיבית ואסטרטגית, ולבחון את כישוריהם בתחום המצביאות, לא נוצלה כראוי. גרמו לכך, לדברי המבקרת, חוסר המקצועיות של העוסקים בנושא, אי־הגדרת המטרות של משחקי המלחמה כהלכה ותדירותם הנמוכה של המשחקים, שאינה מאפשרת לכל המפקדים להשתתף בהם.

אהרון קליין

תגובת צה"ל

פרשת רמי דותן היא חריג מצער בתולדות צה"ל נאמר בתגובת צה"ל. המורכבות של ההיבטים השונים בפרשה גרמה לעיכוב מסוים בטיפול הצה"לי של הפקת לקחים. גם ההליכים המשפטיים לא נסתיימו לחלוטין והם תלויים בשיתוף פעולה בינלאומי רגיש ומסובך.

בשנת 1993 הוחל בצה"ל בתהליך עבודת מטה מואצת בישום לקחי הפרשה, תוך הסתמכות על פרקי הדו"ח הרלוונטיים. דו"חות אלה הופצו לכלל הגורמים העוסקים ברכש בצה"ל ללימוד וליישום. עבודת המטה בצה"ל עוד טרם פורסם דו"ח מבקר המדינה, וכשזה פורסם אומצו מרבית ההמלצות והחל ביישומן והטמעתן באופן מיידי.

במהלך שנת 93 קיים צה"ל סידרת דיוני מטה עם נציגי הגופים והסמכויות בצה"ל, בהסתמך על כלל הדו"חות שפורסמו. צה"ל מינה את אג"ת לשמש גוף אינטגרטיבי המרכז את כלל ההתייחסויות של גורמי צה"ל לכל הדו"חות בפרשת רמי דותן שהופצו ע"י הוועדות השונות. צה"ל בוחן את הדו"חות ביסודיות ופועל על־פי ההנחיות. צה"ל נמצא בעבודת מטה שתכליתה לגבש הליך מסודר, שיחייב את כלל הצבא ויימסד את שיטת המיון והשיבוץ של הקצינים המיועדים לעסוק בתפקידים רגישים בתחומי רכש וכספים. כן תוצא פקודת מטכ"ל מסכמת בנושא.

עוד נאמר בתגובת הצבא, כי המשטרה הצבאית ניתחה את הלקחים שנבעו מפרשת דותן בכל הקשור לבדיקת ידיעות אנונימיות וגלויות. ההוראות למפקדים רועננו ונערך פורום דיון מפקדים לניתוח הממצאים והלקחים. בחלק מהחילות הוקמו ועדות ומונו אחראים לטיפול ביישום הלקחים. מתקיים הליך של גיבוש נוהלים ופקודות בנושא, הצפוי להסתיים בסוף שנת 94. מחלקת הבקרה של צה"ל הנחתה לערוך ביקורות בנושא יישום הלקחים בגופים השונים.

אשר למשחקי מלחמה נמסר, כי במקביל להכנת דו"ח הביקורת נקט צה"ל מהלך הטמעה מקיף של משחק המלחמה, באמצעות פרסום ספרות תורת לחימה והקמת צוות מטכ"לי לגיבוש פקודות עבודה בנדון. פורום ראש מחלקת תורת לחימה הונחה להגיש תכניות עבודה של הסמכויות המטכ"ליות עד סוף 94. כן הוקם גרעין סדיר קבוע למינהלות. חיל האוויר משולב במערך משחק המלחמה בתחומי המעטפה והתרגול. מהלך ריענון, וביצוע מעמיק, מבוצע במפקדת חילות השדה. תכנית משחק המלחמה לשנת העבודה 1995־96 נקבעה בגרון האימונים הצה"לי.

בעקבות הביקורת על שטחי האימונים, מכינה מפקדת חילות השדה מפה שתרכז את כל הנתונים הדרושים לפעילות צה"ל בשטחי האימונים השונים. נוסף על כן יכניס צה"ל לעבודה במהלך שנת 95 מערכות שישפרו את השליטה והבקרה בשטחי האש.

בעניין מיגון העורף נאמר בתגובת צה"ל, כי צה"ל מצטרף לקריאת מבקרת המדינה לאזרחי ישראל לבוא בהקדם לתחנות השירות ולקבל את הערכות, וכי הארגון עד אמצע שנת 94 את המבצע למען אלה שטרם הגיעו לתחנות וממשיך לפרסם, במודעות ובתשדירי שירות את הצורך החיוני בהחלפת ערכות מגן.

לגבי תאונות האימונים נאמר בתגובה, כי צה"ל מתייחס לנושא רגיש זה במלוא כובד הראש הראוי ומצטרף לקביעת המבקרת כי מן הראוי שייעשה כל הדרוש כדי שיכשילו ההישגים במניעת תאונות. כיום חלה חובת דיווח על כל אירוע, לרבות אירועים המוגדרים כ"כמעט תאונה", בהם אין נפגעים בכלל.

במסגרת הפעילויות שנעשו בצה"ל בנושא בטיחות באימונים הוחלט בקיץ 92 לתקנן כמה שירות קציני בטיחות במינוי מלא ביחידות שדה שבהן אותר צורך בזה. כל התפקידים אויישו ונעשה מאמץ מיוחד לוודא שהכשרת כל ממלאי התפקידים תהיה תואמת לנדרש מהם. בקיץ 92 הוחלט להטמיע את נושא הבטיחות בכל מסגרות ההכשרה בצה"ל.

מאז פרסום הדו"ח הושלמה הטמעת הנושא בהכשרות המתקיימות בצה"ל בכל הרמות: טירונות, קורסי פיקוד זוטר, ביה"ס לקצינים, קורסים מתקדמים לפיקוד, פו"ם והמכללה לביטחון לאומי.

נהנים משני העולמות

משרד הדתות

אוכלוסיית תלמידי הישיבות נהנית, כידוע, מדחיית גיוס לצה"ל. מי שלומד בישיבה תורנית מוכרת ועושה "תורתו אומנותו", התחייב שעיסוקו היחיד והבלעדי הוא לימוד התורה. מי שיבחר לו עיסוק או עבודה, שמקבל לקבל בערם תמורה, יהיה חייב בשירות צבאי כמו כולם, ואין מקום לפירושים נוספים.

תלמיד ישיבה נהנה מתמיכות ומילגות ישירות ועקיפות. בשנת 1993 קיבלה כל ישיבה בגין כל תלמיד – 1300 שקל לחודש. בנוסף לכך, האברך עצמו מקבל קיצבה חודשית בסך של 250 שקל. בדיקת מבקרת המדינה העלתה, כי ההקצבות לישיבות זורמות בלי לבחון אם אומנם עיקר עיסוקם של האברכים הוא בלימוד התורה. הביקורת לא התעצלה והשוותה את נתוני מצבת התלמידים לנתוני הביטוח הלאומי, והעלתה, כי תלמידים שהצהירו על הכנסה למוסד לביטוח הלאומי, ריווחו כי הם לומדים יום שלם. רובם השתכרו יותר מהשכר הממוצע במשק (1500 שקל לחודש), ולא מעטים מהם הגיעו ל־100 אלף שקל בשנה. הממשלה שילמה, כמובן, עבור תלמידים אלה תמיכות כספיות כמקובל, ויש חשש שהם לא למדו כלל.

מאחר שלא כל המועסקים רשומים בביטוח הלאומי, עולה החשש, כי מספר תלמידי הישיבות הנהנים משני עולמות – גם מקבלים קיצבה וגם משתכרים מעבודה – מגיע לשיעור ניכר. בשנת 1993 נתמכו 1100 מוסדות־לימוד תורניים בסך של 505 מיליון שקל, עבור 119 אלף תלמידים. משרד הדתות לא עקב אחרי תלמידים שנשרו, והתמיכה בגינם לא קוזזה.

בה בשעה הצביעו הנתונים על גידול של שליש במספר תלמידי הישיבות בשלוש השנים האחרונות. הביקורת מצביעה על גידול תמוה, שהוא פי שלושה ויותר מהגידול הממוצע באוכלוסיה, ודורשת לבדוק את הסיבות לעלייה ניכרת זו. 213 תלמידים במוסדות לחוזרים בתשובה, שגם הם מקבלים תמיכה, השתכרו יותר מן השכר הממוצע במשק, למרות שקיבלו על עצמם לא לעבוד כלל.

הישיבות והאברכים מקבלים מילגות קיום ותקציבים לא רק ממשרד הדתות אלא גם ממשרדי הממשלה האחרים. התברר, כי כאשר משרד הדתות קבע את סכום התמיכה שלו, הוא לא הביא בחשבון את התמיכות שמשלמים משרדי הממשלה האחרים ובעיקר משרד החינוך. דו"ח המבקרת לא הצליח להבין, מה היו השיקולים שהנחו את משרד הדתות בקביעת סכומי התמיכות.

"צינור" להעברת כספים

עמותת ארגון החוזרים בתשובה באור יהודה לא מסתפקת בפעילות רוחנית ובמתן שיעורים, אלא נטלה על עצמה להקים בית כנסת, מבלי שהבטיחה מקורות מימון לבנייתו.

פעילים בעמותה לא הקפידו על קיום הוראות חוק העמותות והתקנון הכלול בו: הקמת המוסדות הסטטוטוריים של העמותה לא תאמה את הוראות החוק.

העמותה שימשה "צינור" להעברת כספים מהמשרד לענייני דתות ומעיריית אור יהודה לבתי כנסת, על פי קביעתם של המשרד לענייני דתות והעירייה.

העמותה לא פיקחה על השימוש שנעשה בכספי התמיכות, שהועברו לבתי הכנסת. גם המשרד והעירייה לא פיקחו על השימוש בכספים. העמותה ביצעה תשלומים לקבלנים שלא עמדו בהוראות חוק עסקאות גופים ציבוריים.

לנוכח ממצאי הביקורת המפורטים, דרש משרד מבקר המדינה להפסיק את העברת הכספים לעמותה, המשמשת מתווכת בלבד. ואכן, העירייה הודיעה למשרד מבקר המדינה, כי החל משנת הכספים 1991 היא הפסיקה להעביר כספים לעמותה. המשרד לענייני דתות הודיע באוגוסט 1993, כי יעביר תמיכות ישירות למועצה הדתית או לבתי הכנסת, ולא באמצעות העמותה.

בצלאל עמיקם

משרד החוץ

"ציוני" פעיל

זה שנים קיימת תופעה, שדיפלומטים ישראלים, במהלך תקופת הצינון, חוזרים לרגל עיסוקיהם לארץ כהונתם לשעבר ופועלים בניגוד לתקשי"ר.

המבקרת מציינת, כי פעילותם העסקית או האחרת של דיפלומטים ישראלים לשעבר, בארץ בה כיהנו, בסמוך לגמר תפקידם בשירות החוץ, מהווה נושא רגיש, שהטיפול בו מחייב שיקול דעת מקצועי ואובייקטיבי בכל מקרה. פעילותו של דיפלומט לאחר פרישתו, אשר בה הוא יכול לנצל, או להיראות כמנצל, קשרים שקשר בתוקף או בעת מילוי תפקידו, יוצרת מצבים אפשריים של פגיעה בטוהר המידות. כאשר דיפלומט לשעבר פועל בארץ כהונתו הקודמת, כמייצג עסקים פרטיים, או ארגונים פרטיים או ציבוריים, עלול הדבר לפגוע בתדמית המדינה. זו הסיבה, אומרת המבקרת, שבתקשי"ר נקבעה "תקופת צינון".

המבקרת גם מעירה על שהמדינה מעסיקה עובדים בכירים מאוד לשעבר; כשגרירים מיוחדים, וזאת לצד פעילותם בתפקידים בכירים בחברות פרטיות, המקיימות פעילות בינלאומית נרחבת.

ממשרד החוץ נמסר למבקרת, כי המשרד מעבד נוהל אשר ייענה על דרישות התקשי"ר.

חצי מיליון דולר שכ"ד

בבדיקת פעילות השגרירות במוסקווה, עומדת המבקרת על שני נושאים עיקריים: האחד, התקציב; והשני, הקשר בין השגרירות לאגף הרלוונטי במשרד החוץ.

המבקרת מצאה, כי לאחר שהשגריר פונה מבניין השגרירות בגלל שיפוצים, ב־1991, נשכרה עבורו סוויטה ב־18,000 דולר לחודש. עד סיום כהונת השגריר לא הצליחה השגרירות למצוא לו דיור חלופי. גם השגריר החדש המשיך להתגורר באותה דירה, והסך הכולל של דמי השכירות ששולמו למלון, עד אוגוסט 93, הסתכם בכחצי מיליון דולר.

המבקרת מזכירה בביקורתה גם שכירת מחסן עבור רהיטי השגרירות ב־2800 דולר לחודש, ומסכמת כי 50 אלף הדולרים, ששולמו עבור דמי האחסנה, יקרים משווי הרכוש שאוחסן במחסן.

אשר לתיפקוד השגרירות, נאמר, כי למרות שמישרת הציר השני בשגרירות, היא השנייה במעלה במדרג תקן השליחים, משרה זו לא אוישה מיום הקמת השגרירות ועד אפריל 93, עובדה שהשפיעה על תיפקוד השגרירות. זאת, גם לנוכח העובדה שהשגריר אשר מונה, שהיה בעל כישורים וניסיון עשיר בתוקף תפקידים בכירים ביותר בצמרת שירות המדינה וצה"ל, לא היה מעורה בעבודה דיפלומטית ולא דיבר רוסית.

כן לא נמצאו בארץ דו"חות תקופתיים, סקירות יסוד והערכות מצב על יחסי ישראל־רוסיה. האגף לענייני מזרח־אירופה אף ציין בפני המבקרת, כי הוא מנותק מההתרחשויות ברוסיה, ושואב את הידיעות מהעיתונות.

בשגרירות אין כרטסת מידע על אישים וארגונים שונים. עם הפרלמנט היתה רמת הטיפול חלקי בלבד. תחום ההסברה נמצא לקוי.

פאר־לי שחר

המשרד לקליטת עלייה

צפיפות דליקה, וכבאיות אין

עם בוא גל העלייה הגדול לארץ, הוצבו במאות ישובים קרוואנים ומגורנים. באתרי דיור ומגניים אלה התגוררו למעלה מ־50 אלף עולים.

מתברר, כי בקרוואנים התגלו תקלות רבות. הגורמים המטפלים לא הביאו בחשבון את הבעיות הנובעות מאיכלוס קרוואנים, שנוטים להתקלקל, כדיירים שאינם אמונים על השימוש בהם. לא אחת נאלצו העולים להמתין שבועות, ולפעמים אף חודשים, לתיקון התקלות והנזקים.

תשעה מבין 21 האתרים שבאחריות משרד הקליטה נבנו בלי מערכת ביוב מתאימה, וסביבם נוצרו מפגעים. רק ב־1992 בוצעו תיקונים, אך הבעיה עדיין רחוקה מפתרון. באתרים חסרו אמצעי כיבוי אש, אף שהמבנים הוצבו בצפיפות וסכנת הדליקות כוח רבה. באמצע 1993 חולקו אמצעי כיבוי, אך חסרות כבאיות אש. בשני אתרים הותקנו גנרטורים, שהשימוש בהם התגלה כמסוכן.

פרשה אחרת, היא גביית שכר הלימוד מהורים שאינם מסוגלים לעמוד בהתחייבות. מתברר כי משרד הקליטה ניכה סכומים מסל הקליטה של ההורים, ולא החזיר כספים למי שעמדו בהתחייבויותיהם ושילמו את שכר הלימוד כנדרש.

בצלאל עמיקם

מינויים פוליטיים

ממשלה חדשה, מינויים חדשים

בשנים האחרונות בדק משרד מבקר המדינה את תופעת המינויים הפוליטיים, ופרסם בהרחבה את מימצאיו. במאי 1990 קיבלה הכנסת תיקון לחוק שירות המדינה, לפיו נאסר על עובד מדינה, המדורג באחת מארבע הדרגות העליונות בכל סולם דירוג, להיות חבר ב"גוף בוחר", כהגדרתו בחוק. החוק קובע, כי מי שנבחר בגוף בוחר ומתמנה להיות עובד מדינה, תיפסק כהונתו בגוף הבוחר.

מאז חקיקת החוק צעדו המפלגות הגדולות, העבודה והליכוד, בכיוון של דמוקרטיזציה פנימית, והחליטו על בחירות מקדימות לתפקידים שונים, ובראש וראשונה שיבוץ המועמדים של המפלגות ברשימות לכנסת. בכך, למעשה, בוטלו רוב תפקידיהם של מרכזי המפלגות כ"גוף בוחר", כמשמעותו בחוק. מכאן שמאז כינון הבחירות המקדימות, יש לחוק משמעות מבצעית רק כלפי חברים במפלגות המרכיבות את מרצ. עם זאת, אין במגבלות שהטיל החוק כדי לשרש את נגע המינויים הפסולים שבהם מעורבים שיקולים זרים ובנגע זה, אומרת מבקרת המדינה, יש להיאבק בהתמדה.

הביקורת הנוכחית העלתה מינויים, שהפסול שדבק בהם לא נבע מזיקה "פוליטית" במשמעותה המקובלת. הצד השווה בהם הוא שיקולים זרים של קירבה לממנה, בין קירבה פוליטית ובין קירבה משפחתית או אחרת, והיא שמקלקלת את השורה.

המבקרת בדקה באיזו מידה מקפידים להחיל את הוראות החוק על עובדים בלשכות השרים. במשרד החינוך והתרבות נמצאו מספר עובדים, המועסקים למרות שהם חברים במועצות רצ ושינוי, בעוד שלפי הוראות החוק היה עליהם לחדול מחברותם בגופים הבוחרים של מפלגותיהם, עם מינוים לתפקידיהם במשרד. בעקבות הביקורת, הודיעו שניים מן העובדים על התפטרותם מחברותם בגופים הבוחרים, ועובד אחר הודיע כי הוא משעה את עצמו מחברות בגוף הבוחר, כל עוד הוא עובד בשירות המדינה. אולם לדעת מבקרת המדינה, ספק אם די בהשעיה זאת כדי לעמוד בדרישות החוק. דבר דומה אירע במשרד לאיכות הסביבה ובמשרד המדע והאמנויות, כאשר כמה עובדים הודיעו שהם מפסיקים את חברותם במועצות רצ, בעקבות הערות המבקרת.

המבקרת דנה בהרחבה בהעסקת יועצים למשרדי הממשלה. אלה נועדו לספק צרכים מיוחדים לפרקי זמן קצובים, כאשר למשרד ממשלתי נחוץ מומחה בתחום מיוחד, שאיש מעובדי המשרד הקבועים אינו בקיא בו. בשנים האחרונות שב משרד מבקר המדינה ובדק את העסקת היועצים במשרדי הממשלה, והעלה ליקויים חמורים. גם הביקורת הנוכחית העלתה בכמה מקרים ממצאים חמורים, עד כדי חשש לפגיעה בטוהר המידות – דבר שמלמד, כי משרדי הממשלה והגופים הציבוריים עדיין אינם נקיים משיקולים זרים, בבואם להחליט על העסקת יועצים.

המבקרת אומרת, שיש להקפיד על תקנות חובת המכרזים והתקשי"ר ולהימנע בעת הבחירה משיקולים זרים לעניין. יש לדאוג שהיועץ לא יהיה מעורב בפעולותיו המעשיות של המשרד, לא ישתלב בהיררכיה שלו, לא ייתן הוראות לעובדים – אלא באמצעות הנהלת המשרד, או על־ידי עובד אחראי שנקבע לכך – ולא ייצג את המשרד כלפי חוץ. התקשי"ר קובע, אומרת מבקרת המדינה, כי יש לאסור על היועץ להשתמש בתוארו, מלבד כאשר הוא פועל במסגרת פעילותו כיועץ, ומגבלה זו חייבת להיכלל בחוזה העסקתו.

לדברי המבקרת, יש לבדוק את פעילותו העסקית והמקצועית של היועץ המיועד, קשריו העסקיים עם גורמים שונים והשתתפותו בדירקטוריונים ובגופים דומים. בתחום של ניהול עניינים אין חשיבות לנושא התמורה החומרית, לכן יש להתחשב בעת הבדיקה בעיסוקיו של היועץ המיועד שאינם תמורת תשלום או תמורת טובות הנאה אחרות, וכן בכהונתו בגופים ללא מטרת רווח. המבקרת אומרת, שניגוד אינטרסים יכול להיווצר לא רק משום שליועץ עצמו יש עניין בנושא, אלא משום שמתחרהו הוא בעל עניין, או שמדובר בנושא כללי בעל השלכות מיוחדות על הנושאים שליועץ יש עניין בהם.

המבקרת עוסקת בהתקשרות של משרד המסחר והתעשייה עם איש עסקים, שמונה לתפקיד "יועץ מיוחד לשר התעשייה והמסחר". היועץ הוא בעל חברה שעוסקת בניהול תיקי השקעות, קרנות נאמנות ועוד, והוא חבר מרכז מפלגת העבודה שבה חבר השר. בחוזה נקבע, שהיועץ יהיה כפוף ישירות לשר וימלא תפקידו ללא תמורה כספית, למעט כיסוי הוצאות ישירות. הביקורת העלתה, שבניגוד להוראות התקשי"ר לא הוסדרה העסקת היועץ בהסכם בכתב, והיועץ לא חתם על הצהרה בדבר שמירה על סודיות. בפברואר 93' פנה היועץ המשפטי של הממשלה אל היועץ המשפטי של המשרד, לבדוק את אופן ההתקשרות עם היועץ. יועץ המשרד השיב, כי בנסיבות העניין לא מתעורר חשש לניגוד עניינים, הואיל ואין קשר בין עיסוקיו של היועץ לבין עבודת המשרד מול גורמי המשק. חודשיים מאוחר יותר ציין היועץ המשפטי, שעיקר עיסוקו כיועץ לשר הם בנושאים שאינם קשורים לעבודה השוטפת של המשרד, אלא ייעוץ בנושאים חדשים וחדשניים וברעיונות בלתי שיגרתיים. נציבות שירות המדינה דנה במינוי היועץ, והחליטה שבכל זאת יש חשש למצב של ניגוד עניינים – בין היותו המנהל ובעל מניות בחברה העוסקת בניהול תיקי השקעות ובייעוץ השקעות בשוק ההון, לבין היותו בתפקיד יועץ לשר התעשייה והמסחר – ולכן קבעה שאין אפשרות למנות את היועץ באותם התנאים. אולם ההחלטה [illegible] בנציבות שירות המדינה לא היתה מקובלת על השר, והיועץ המשיך למלא את תפקידו במשרד.

לאחר שהמבקרת מגוללת בהרחבה את השתלשלות חילופי המכתבים בין כל הגורמים, היא אומרת שנסיבות המקרה מעלות חשש, שמא שיקולים לא עניינים היו מעורבים בתהליך המינוי. לדעת מבקרת המדינה, על המשרד לפעול לפי הוראות ועדת הנציבות לענייני ניגוד עניינים, ואם אלו אינן מקובלות על המשרד, עליו לפנות לוועדה בהרכבה הקודם, שבראשה הנציב הנדרש, בבקשה לשוב ולשקול את החלטותיה. כל עוד לא נתקבלה החלטה אחרת, ההחלטה המקורית של הוועדה בעינה עומדת ועל המשרד לפעול על פיה.

משרד הבינוי והשיכון זכה לשורה ארוכה של התייחסויות בדו"ח מבקר המדינה בעניין המינויים הפוליטיים. המשרד מעסיק מפעם לפעם יועצים בשכר. המבקרת דנה במינויים של 3 מן היועצים.

היועץ למעקב ולבקרה שולב בעבודות המשרד, בניגוד להוראות התקשי"ר, הוקצה לו חדר והועמדו לרשותו 2 עובדות, טלפונים, מחשב וכו'. עוד נמצא, כי היועץ השתמש בנייר מכתבים של לשכת המנכ"ל, הדריך הנהלות לעובדים, השתתף בישיבות הנהלה שאינן בתחום העסקתו, ייצג את המנכ"ל לפני ועדת מכרזים של המשרד, ואף ייצג את המשרד בפגישה עם אנשי משרד האוצר בעניין שכר עידוד לעובדים. המשרד שילם ליועץ בעד עבודתו בתקופה יוני־נובמבר 93' 134 אלף שקל. נמצא כי היועץ הגיש בכל חודש חשבונית לפי המחיר לשעה, כפול מספר השעות המירבי הנקוב בהסכם. בחשבונית לא פורטו שעות עבודה בפועל ולא פעולות שעסק בהן, ובכך נפגמה יכולתו של המשרד לשפוט על עבודת היועץ.

ליועץ ולמשרד ייעוץ לקידום הקשרים של ערים חדשות שולם מאוגוסט עד דצמבר 93' סכום של 260 אלף שקל בקירוב. מסתבר שהומצא רישום רק לפגישות וסיורים שהושקעו בהם יותר מ־300 שעות, ובנסיבות אלו לא ברור על יסוד מה אושרו החשבונות לתשלום.

חברת פרסום שהועסקה על־ידי המשרד זכתה גם היא לביקורת המבקרת, האומרת כי עולה חשש שהעסקת סכום של 25 אלף שקל לחברה, בשעה שבפועל שולם 50 אלף שקל, נועדה לאפשר מסירת העבודה מלכתחילה למשרד הפרסום ללא מכרז.

המבקרת גם בודקת פרישה ומינוי של מנכ"לים באגודה לתרבות הדיור, והיא קובעת שהתנאים שהוצעו למנכ"ל היוצא – כולל מינויו ליועץ לאגודה – נועדו להחיש את פרישתו ולפנות מקום למנכ"ל חדש. ממקורות החיים שצירף המנכ"ל החדש עולה, כי הוא אינו בעל תואר אקדמי ולא בעל ניסיון, כנדרש בחוק. תפקידו האחרון היה רכז קליטה ארצי בוועד המרכזי של ההסתדרות והוא נבחר על סמך המלצת שר הבינוי והשיכון.

המבקרת גם דנה במינויי עובדים בכירים בגופים ציבוריים, מינויי עובדים בחברות ממשלתיות ומינויי עובדים לשירות התעסוקה אשר לדבריה נעשו שלא בהתאם להוראות. המבקרת אומרת, שההחלטה בנושא המינויים הפוליטיים היא קשה, בין היתר משום שהשיקולים קשים לאיתור וקשה להוכחה מכלול השיקולים העומדים ביסוד בחירתו של פלוני. לפיכך חשוב להשאיר בידי המערכת כלים שיסייעו באיתור הפסול שבכל מינוי, ולהיעזר בחזקות שקבע בית המשפט הגבוה לצדק. המבקרת אומרת, שעל המופקדים על מנגנון המינויים ברשות המבצעת לשקוד ביתר שאת על מציאת דרכים ופתרונות הולמים לשירוש הנגע.

יהודה [illegible]

כשהוא אומר ג'יהאד, למה הוא מתכוון?

אתמול הושמעו הצהרות תמוהות – בלשון המעטה – מפי יאסר ערפאת. מה עומד מאחוריהן, האם צריך להתייחס אליהן ברצינות, ואם כן, מה יהיה על ההסכם? עם כתב הטלוויזיה אהוד יערי, עם סגן שר החוץ ד"ר יוסי ביילין, ועם ד"ר ריאד זענון, שיהיה אולי שר הבריאות במועצה הפלסטינית הממונה

אהוד יערי: לא בדיוק דבק באמת

קובי מידן: כשערפאת אומר "ג'יהאד", הוא לא משתמש במונח הזה באופן סמלי. הוא מתכוון למלחמת קודש ממש.

אהוד יערי: הפרשן הטוב ביותר לדבריו זה הוא עצמו, והוא לא יפרש את הדברים. לעניות דעתי, הכוונה היא לומר שהסכסוך, העימות והמאבק נמשכים. אחר כך יכולה לבוא פרשנות. יש מי שיאמר שג'יהאד הוא מאבק בכל האמצעים, לרבות נשק; יש מי שיאמר שהוא משתמש במונח הזה של מלחמת המצווה כדי להמחיש עד כמה חשוב המאבק וקדוש להם. אבל מתחת לכל המלים האלו, מה שהוא רוצה לומר הוא שהעניין לא נגמר בעזה ויריחו, וזה מובן מאליו.

[illegible] לשגיונותיו. אהוד יערי

ברור שמבחינתם העניין לא נגמר בעזה ויריחו; השאלה היא, כיצד ליישב את המסמך, ולפי הדברים האלה, המנהיג הפלסטיני הבכיר ביותר אומר שהמסמך עדיין נמשך.

הא, הפלסטיני ששמע את הדברים האלה, כתוצאה מהסקופ של מיכאל טוכפלד, הבין שמנהיגו אומר לו שהם נשארים בעצם על אותה דרך בה היו בעבר. וזו החומרה שבעניין. ערפאת לוקח לעצמו היתר לומר דברים, שהוא מחויב במפורש – בכתב ובעל־פה – שלא לומר או לעשות. זו לא פעם ראשונה שהוא עושה כדברים האלה, ואני מצטער לומר שאני משוכנע שזו גם לא פעם אחרונה.

השאלה היא, אם מעט כזאת יכולה לפוצץ את ההסכם, או את המשך התהליך.

לא, השאלה היא איך אנחנו נוהגים. אני חושב שצריך להיות ברור לכל אדם שעיניו בראשו, שמה שראינו במהלך המשא ומתן וטקס החתימה מצידו של ערפאת – [illegible] כרגע על ערפאת האיש, לאו דווקא אש"ף כולו – זו רק המנה הראשונה ממה שנראה בהמשך הביצוע. [illegible] שאיתנו אינו תמים. כולנו יודעים שצריך להרק [illegible] והגזרות, משום שיש לפנינו דרך מלאת מהמורות [illegible] הזאת לשלום. מצד שני, נדמה לי שאם ממשלת ישראל לא תעמיד את ערפאת, בצורה החריפה ביותר, על [illegible] הדברים האלה והתנהגויות כאלו ואחרות בשטח הם [illegible] קווים אדומים, קשה יהיה למנוע שחיקה וכרסום [illegible] מצידו – כמובן – של אותן התחייבויות שהוא [illegible] על עצמו בהסכם.

מה שאתה אומר נובע, שדווקא מי שתומך בתהליך חייב לדרוש מממשלת ישראל תגובה חריפה.

כן. הסכנה הגדולה היא, שערפאת יתרגם לאט [illegible] לשפת מעשים – לא רק לשפת מלים, כפי שעשה ביוהנסבורג – את חוסר הנחת שלו מההסכם. הרי הוא רצה להראות לעולם כולו, ובמיוחד לקהל שלו, [illegible] החתימה הראשון והשני בקהיר? ש"אני עצמי, ערפאת, לא מאושר מההסכם הזה, לא אוהב אותו, [illegible] הסכם אחר, לו יכולתי לא הייתי חותם [illegible]". את כל הדברים ואלה אמר למעשה בלי מלים, [illegible] מסוגל לידוע את הטריטוריה בעזה ויריחו, [illegible] שטר כמוין לחשיג דברים נוספים, או להשתחרר מסעיפים לא נוחים בהסכמים האלה, הוא גדול מאוד. מי שלא יעצור בעדו, יכול ליצור מצב בו מגמת העימות וההתעמתות החזיתית – שישנה, מצד אש"ף – תלך ותגבר.

יכול להיות שאנחנו מייחסים לו תיחכום־יתר, או התחכמות אופי? יכול להיות שמה שקרה הוא, שמול קהל אוהד, קהל שלו, רחוק מכל תקשורת – לרעתו, לפחות – משוט "בריחה" לו האמת? זה לא שלום, זו התחלת תורת השלבים.

אני יכול להבין את הסיטואציה שאתה מתאר ולומר, שיכול להיות שהוא לא חשב שמישהו יגניב את הקלטת מהמסגד ביוהנסבורג החוצה. אבל אני אומר לך בפירוש, שהוא מדבר כדברים האלה גם עם אנשיו באש"ף, בפורום כזה ואחר. צריך להיות ברור לנו, והרי איש מאיתנו לא עיוור, שערפאת לא מגיע הנה להיות ראש עיריית עזה ויריחו. מבחינתו, זה עונש ולא פרס. ערפאת שייך, בעיני עצמו, לעניין ירושלים, לעניין הגדול.

אבל יש כאן פרט עובדתי תמוה. מעבר להכרזת הג'יהאד ולהכרזות הבוטות של המאבק על ירושלים, הנמשך מבחינתנו, הוא גם טוען שיש לו בכיס מכתב מרבין, כאשר כל אחד הנוגע בעניין מכחיש את הדבר בתוקף.

אנחנו יודעים כבר משנים, ובעולם הערבי זו כבר כמעט אקסיומה, שערפאת אינו איש הדבק באמת המדויקת. זה קרה כבר במקרים רבים. אנשיו המקורבים ביותר ואחרים אומרים: "זו הדמות, כך הוא שרד, כך הגיע למנהיגות, כך יצר מעצמו סמל, אנחנו לא נשנה אותו, עלינו לחיות איתו עכשיו ולקוות שהחיים איתו יהיו יותר נוחים מכפי שנראה לפעמים".

יחד עם זה, אנחנו לא מוכרחים לקבל את כל השגיונות שלו. במהלך המשא ומתן הסכמנו פעמים רבות מדי, לטעמי, לקבל את שגיונותיו. כך גם התופעה הרווחת אצלו, שהוא מוכן לשקר בפומבי, בלי להניד עפעף. הוא כבר עשה זאת, והוא עוד יעשה.

ד"ר ריאד זענון: הכוונה למובן הרוחני

מה דעתך על הצהרתו של היו"ר ערפאת בדבר הג'יהאד? שמעת את ההצהרה עצמה?

ד"ר ריאד זענון: לא, שמעתי רק את תגובתו של ראש הממשלה רבין.

איך אתה מבין את דברי ערפאת? הוא קרא לכל המוסלמים להמשיך את הג'יהאד על ירושלים.

למלה ג'יהאד בערבית יש משמעויות שונות. הפירוש של שימוש בנשק אינו נכון. בדת האיסלאם יש אמירה של הנביא מוחמד, כאשר שבו מהמלחמה לעיר מדינה: "חזרנו מהג'יהאד הקטן אל הג'יהאד הגדול". וכאשר שאלו אותו מהו הג'יהאד הגדול, שהרי כבר נלחמו, הוא ענה: "הג'יהאד הגדול פירושו לשלוט בעצמנו ולהתנהג כמאמינים, להיאבק בנטייה למלחמה".

> *ביילין: "לי – אולי בניגוד לאחרים, משני מצידי המתרס – לא היו שום אשליות לגבי ערפאת. מעולם לא ראיתי בו מנהיג עולמי חשוב. אני חושב שהוא עשה המון שטויות. הוא היה יכול להגיע להישגים רבים עבור עמו לפני שנים רבות מאוד, אבל הוא יכול לאסוף בהיסטוריה שלו כמעט את כל השגיאות שבעולם"*

אחד הפירושים הרחים לג'יהאד הוא מתן כסף למטרה כלשהי, כמו צדקה. על פי מוחמד, ג'יהאד נעשה אפילו באמצעות הדיבור, להביע את האמונה.

ואם אתה סבור שערפאת, הנמצא בדרום־אפריקה ומדבר למאמינים מקומיים, מתכוון לג'יהאד רוחני או מעשי?

אני חושב שכוונתו לג'יהאד רוחני, ללא מובן צבאי, ללא נשק.

ודאי תסכים איתי, שבחירת המונח לא היתה במקומה.

אני מסכים איתך, כי ברור שהדברים לא הובנו.

נעבור לעזה. זהו הבוקר הראשון ללא נוכחות ישראלית.

עברתי ברחובות וראיתי שהאנשים נינוחים. הם אוספים מזכרות מהנוכחות הישראלית, אבל עושים זאת בצורה שקטה ונחמדה. עם זאת, ראיתי בעיניהם שעדיין אינם מאמינים להיעדר הנוכחות הישראלית בעזה.

יוסי ביילין: האיש מדבר שטויות

אתחיל איתך דווקא לא בעניין ירושלים, שהוא דבר עובדתי שאפשר להפריך די מהר, אלא בעניין הג'יהאד. עושה רושם, גם לפי תגובות ששמענו הבוקר, שהיה קשה למכור לישראלים את ערפאת כפרטנר למשא ומתן. והנה, בהצהרה אחת הוא משוטט הרס את כל המאמצים.

יוסי ביילין: אני לא חושב שמדובר על הריסת מאמצים. הדברים שהוא אמר שם הם דברי הבל – שכמובן אינם יכולים להשאיר אותנו אדישים – אבל אני לא הייתי מפיו של ערפאת קודם, ואינני חי מפיו היום. אינני חושב שבכך הוא הכריז על מלחמה נגד ישראל. הוא מדבר על ג'יהאד ו"מוכיח" את דבריו בכך שהוא מקבל מאיתנו מכתב, ובדרך כלל ג'יהאד אינו נעשה במכתבים. אני מקווה שהדברים האלה יובהרו היום לערפאת

זה מה יש. יוסי ביילין

באופן המפורש ביותר מפיו של שר החוץ, ואנחנו לא נפסיק בגלל זה את המשא ומתן איתו. אין בכך שום היגיון, וכל מי שלא רצה לקיים איתו משא ומתן קודם, נתפס לזה היום כאיוושתי סיבה. בשבילי זו לא סיבה ואנחנו צריכים להמשיך הלאה, למרות שאיש כמו ערפאת – והוא לא איש קל – מנהל איתנו את המשא ומתן.

מה שעשוי לקרות היום באוסלו הוא, ששר החוץ שמעון פרס יבהיר לו את העמדה הישראלית, או ידרוש ממנו משהו?

אינני חושב שאפשר לקיים איתו משא ומתן בנושא זה. הוא צריך להבין, שדברים מסוג זה גורמים קודם כל נזק לעצמו. כמו שהשהיית החתימה שעשה בקהיר הזיקה לו, מבחינת תדמיתו הבינלאומית ומבחינת התדמית שיש לו בישראל, שכידוע לא היתה מלכתחילה מוצלחת במיוחד, אין ספק שדברים מהסוג הזה לא מוסיפים לו, אלא גורעים ממנו. נצטרך להבהיר לו, שעבורנו משפט כמו זה שאמר שם – ודאי בלי כוונה מיוחדת שיגיע לאוזנינו – רק פוגע ביכולת להמשיך במשא ומתן מתוך תחושה של אמינות. אבל זה לא יפסיק את המשא ומתן עצמו.

אני שומע בדבריך ניואנס שונה מזה ששמעתי בדבריו של ראש הממשלה אתמול. רבין נתן להבין, שצריכה להיות התנערות חד־משמעית של ערפאת מהדברים האלה, או מהאפשרות לפרשם כקריאה לג'יהאד ממש.

אני בהחלט חושב שהתנערות כזאת תהיה דבר חיובי, אבל שאנחנו צריכים כתוצאה מכך להפסיק את המשא ומתן, עד שיאמר דבר אחר – אינני חושב שראש הממשלה אמר דבר כזה.

נעבור לעניין ירושלים. האיש פשוט אינו דובר אמת.

העניין משונה עוד יותר. הקשבתי אתמול לקלטת הזאת (ואנחנו כולנו הרי מומחים לקלטות עכשיו...), וחשבתי מה הוא מנסה לומר שם. הרי הוא לא קיבל מכתב כזה, אבל הוא היה יכול לומר בקלות דבר יותר חשוב: יש לו הסכם חתום איתנו, שנושא ירושלים ידון במסגרת הסדר הקבע, ולא יאוחר מאשר בעוד שנתיים, וככל המוקדם.

במקום זה, הוא אומר שקיבל מכתב על כך שבעוד שלוש שנים ידונו על ירושלים. בכך הוא אפילו ממעיט ממה שיש לו. ומכיוון שהוא לא היה רוצה להמעיט, אני חושב שזה חלק מחוסר הרצינות שבכל הקטע הזה שהוקלט בקלטת. ואני חושב שאפשר להחיל את זה גם לגבי הג'יהאד. מובן שזה בעייתי, כי מבחינתנו – גם אם יש פרשנים שיאמרו שהג'יהאד הוא לא רק אלימות – אין ספק שהג'יהאד הוא ג'יהאד הוא ג'יהאד, כפי שאנחנו מבינים אותו.

יחד עם זה, ההקשר בו נאמרו הדברים, חוסר הרצינות שבהם, חוסר הביטחון שלהם, מאפיינים את הקטע כולו, ולגבי ירושלים זה הדבר הברור ביותר. הוא אמר דברים לא נכונים, כשיש בכיסו דבר משמעותי יותר מזה שהוא ניסה למכור לקהל מאמיניו.

> *יערי: "ערפאת לוקח לעצמו היתר לומר דברים, שהוא מחויב במפורש – בכתב ובעל־פה – שלא לומר או לעשות. זו לא פעם ראשונה שהוא עושה כדברים האלה, ואני מצטער לומר שאני משוכנע שזו גם לא פעם אחרונה"*

אני מנסה להבין מה עובר עליך כשאתה שומע את הדברים האלה, על אי־האמת שבהם. אתה מסכים איתי, שלא זו בלבד שהאיש לא אמר אמת, אלא שגם אינך מבין את המניע שלו לומר את מה שאמר. אתה זוכר את כל ההאשמות שהוטחו בכם לאורך כל הדרך, שאתם הולכים שולל אחרי איש שמעמיד פנים, שלא ויתר אפילו לשנייה אחת על תורת השלבים. האם עצרת ואמרת לעצמך – רגע, מה קורה פה?

לא אמרתי זאת אפילו לחצי שנייה. משום שלי – אולי בניגוד לאחרים, משני מצידי המתרס – לא היו שום אשליות לגבי ערפאת. מעולם לא ראיתי בו מנהיג עולמי חשוב. אני חושב שהוא עשה המון שטויות. הוא היה יכול להגיע להישגים רבים עבור עמו לפני שנים רבות מאוד, אבל הוא יכול לאסוף בהיסטוריה שלו כמעט את כל השגיאות שבעולם.

ולמרות כל הדברים האלה, לצערי הרב, אין לו תחליף. מי שמבקר את ערפאת ואומר שהוא לא המנהיג האידיאלי (או כפי שאומרים, אין מנדלה בקרב הפלסטינים), לא יכול להמציא את המנדלה הזה. אילו היה לי איזה מנדלה "ספר", שאיתו יכולתי לנהל משא ומתן – תאמין לי שבאותו רגע הייתי הולך לדבר איתו. כיוון שאין לי אלא ערפאת, עם כל השטויות שהוא מדבר, אני חייב לנהל משא ומתן איתו. והזופרה של המשא ומתן תהיה או במעשים, או בהוראות לעמו לפעול באלימות נגדנו. כל עוד הוא מחויב להסכם ומבצע אותו – ועד כה איננו יכולים לומר שהוא אינו מבצע את ההסכם – אנחנו צריכים לקיים את המשא ומתן איתו, לטובתנו. ואם אנחנו יכולים היום לברך על היציאה מעזה, זה משום שלמרות כל המעקשים והבעיות דיברנו עם ערפאת ואנשיו, ואיתם הגענו להסכם למרות כל הבעייתיות שהיתה ידועה לנו מראש.

אולי אותן המסקנות המעשיות צריכות להיות, שאם האיש מדבר כך, כאשר יש לו עדיין המון מה להפסיד – כי במלים שלו ובהתנהגותו בשעה הלוי המשך השגת שטחים נוספים לאוטונומיה – זה אומר שאנחנו צריכים לשמור הרבה קלפים, עוד שחותר זמן.

השאלה היא, אם אלה קלפים או תפוחי אדמה לוהטים. כיוון שאני חושב שרוב הקלפים האלה, כמו הקלף הידוע בשם "עזה", הם תפוחי אדמה לוהטים, שמתחתי מאוד שיהיו אינן כוונות היום, ואני חושב שאנחנו צריכים להמשיך בכך גם בעתיד. כמובן, הזהירות היא דבר מחייב, ועלינו להסתכל כל הזמן אחורה ולא לשגות באשליות. שמא יהיה כאן גן־עדן, אבל צריך לחשוב בכל זאת שאנחנו יוצרים עולם יותר טוב לעצמנו ולילדינו – גם על־ידי משא ומתן עם אנשים כאלה, שאולי אף אחד מאיתנו לא היה בוחר בהם, לו עמדו לבחירות או לפריימריס במפלגות שלנו.

מה אשמים אלה שכן ראו

צביה בן־שלום

במרכז שידורי החג של הערוץ השני עמד השידור החוזר של ידין שילון מאורחיו. התוכנית מערב יום העצמאות, עם ראש הממשלה, אפרים קישון, דניאלה שמי, יאיר ניצני ויהונתן גפן מחבורת "אין עם מי לדבר", האמנים אחינועם ניני, מרגלית צנעני, הגששים, רחל אטאס, ועוד כמה, כולל הפילהרמונית בניצוחו של מנדי רודן. מצעד של כוכבים.

בשידור הראשון שלה, ערב יום העצמאות, זה היה גדול. המון אנשים מעניינים ומשעשעים, ראש הממשלה על תקן של סחבק, אנושי מאוד, מגלה סודות אישיים, מוזיקה ושירה על רמה גבוהה ביותר – סטייל. בפעם השניה זה היה עדיין מעניין, אבל לא משהו. כבר ידענו מה כל אחד יאמר, וכיצד יגיב. לא היו הפתעות. אולי יש טעם לשידורים חוזרים של תוכניות טובות, אבל צריך לקחת מרחק מסויים, לא כל כך סמוך, כשהזכרון טרי עדיין. מצד שני – תוכנית אירוח אקטואלית עלולה להתיישן.

מרק טווין מספר, שבנדודיו במערב התיכון, הגיע לידיו עתון מקומי ובו נכתב בעמוד הראשון: "לבקשת הקוראים, אנו מפרסמים מחדש את מאמר המערכת מגליון של אתמול".

כך, במפורש, מרגיש טווין, באירוניה המאפיינת אותו – לא מאמר מלפני שבוע, לא מלפני חודש, משהו שהקוראים עלולים היו לשכוח. מאמר מאתמול, מהגליון שהקוראים אחזו ביד כאשר ביקשו לפרסמו שנית, אולי כדי שיוכלו להשוות...

כן, בטח, אני יודעת שלא מעט צופים לא הצליחו לצפות בערב יום העצמאות במצעד הכוכבים אצל דן שילון, אבל מה אשמתם של אלו שכן צפו בו?

בשיטת שחרזדה

כולם כל כך מתלהבים מדודו טופז ("רשות הבידור", ערוץ 2, שישי, אחרי גבי גזית). חברת "קשת" כל כך מתגאה באחוזי הצפייה הגבוהים של התוכנית, שאין לי ברירה אלא לראות מה קורה שם. עם המזל שלי נפלתי על תוכנית קצת חלשה של טופז, לדעתי לפחות, אך הקהל שהיה באולפן דווקא התלהב.

בהתחלה דודו טופז דיבר על עצמו. ועוד על עצמו. ועוד על עצמו. וקרא מכתבי מעריצים אל עצמו. ועבר לאחרים, הפעם לאימפוטנטים. הודיע שלפי פרסום כלשהו בעיתונים, 17 אחוז מהאוכלוסיה אימפוטנטים, ומיד התחיל לערוך את החשבון הידוע על "מתי עובדים", רק העתיק את זה לתחום האימפוטנטיות. האוכלוסיה הרי כוללת גם נשים, שהן כמובן לא, ומכאן שיש להכפיל את האחוז. מזה יורדים הילדים שעדיין לא התנסו, והקשישים, שטבעי שלא, וכל הנרקוהולרים שאין להם זמן לשטויות כאלה, וההומוסקסואלים... בקיצור, מסתבר שרק שני אנשים אינם אימפוטנטים במדינה – אחד הוא כמובן טופז, והשני הוא שולח מכתב המכנה אותו "אחי". דווקא היה מצחיק ובכלל לא גס.

אחר כך הזמין המוסיקאי אריק רודיך, לעשות פרומו לדיסק חדש שלו, והוא דיבר על עצמו. אחר כך הזמין טופז מתנדבים מהקהל, צעירה ושני צעירים, שהתבקשו לשיר.. אנשים אמיצים, צעירים של ימינו, אבל לדעתי חייב להיות אישור חוק שיאסור השפלת מתנדבים (גם אם הם אמיצים ולא ממש חכמים), לעיני עם ישראל.

האמת היא, שמי שהעליב היה דווקא רודיך, שבחר את המועמד למשימת ההמשך. דודו טופז אינו מעליב, ואם כן, הוא עושה זאת בהמון חן ובכלל בלי להרגיש בכך. טוב, אז הנבחר אחד בשם עופר טסה, נשלח להתבודד כדי ללמוד את מילות השיר על חייו האומללים והמדוכאים, שיכתוב בשבילו קופירייטר אחר, ובינתיים עלה על הבמה מתנדב מהתוכנית הקודמת, שהתבקש לבצע משימה אחרת: לקרוע יריעת בד, לכסות בה את בית מגוריו, לכתוב עליה משהו בשבחה של רשות הבידור (ואלא מה), ולצלם את המבצע.

האיש עמד יפה מאוד במשימה, בעזרת ילדי שכונת התקווה, ממש מפעל קהילתי, ואכן הוא זכה במתנות יפות (טופז הקפיד לציין את שמות התורמים, כיאה לערוץ שחי מן הפרסומת), כולל 30 כרטיסים לסופרלנד לחלק בין ילדי השכונה.

עופר טסה, המתגרב, זוכרים? חוזר לבמה ושר את שיר הדיכאון והאומללות הטרי שלו. מנגינה גנובה ממצעד להיטי המזרח, החרוז ברמה של שירי קבצנים, אבל עופר בחור סימפטי, לא איכפת לו להמשיך במשימה שנותן לו טופז – לשיר בשבוע הקרוב ברחוב מרכזי, לאסוף תרומות בכובע ולהנציח את הכל בוידאו. תמורת מצלמה ופרסים אחרים, מתנה...

דודו טופז הוא מנחה מקצועי מאוד, קליל, משעשע, הקטעים יוצאים לו כאילו מן השרוול, ספונטניים, גם אם צוות גדול עובד על כל מילה וכל תנועה – זה בהחלט לא מורגש. הכל טבעי וסימפטי. הבעיה של טופז אופיינית להרבה אמנים: הוא מדבר על עצמו, ועל עצמו ושוב על עצמו. בעיה אחרת: הוא יורד למכנה משותף נמוך ביותר, טוב, אולי לא ביותר, אבל נמוך מאוד.

דודו טופז. מנחה מקצועי, קליל, משעשע, ומדבר המון על עצמו.

אחרי הפרסומת צפינו ברעיון עם מחזאי, וצפינו בקטעים מהמחזה "אני כאן בגלל אשתי". קומדיה על שלושה זוגות העוברים טיפול קבוצתי. מצחיק מאד. נחנו בעוד מיקבץ פרסומות ושמענו קטע של מלצר מומר, שגם הוא סיפר על עצמו. קיבלנו ד"ש מתחרות הדוגמניות הרוייה פומבית, כשטופז נפגש (והנציח זאת בסרט) עם זוג שמשתתף בתחרות. בני הזוג היו גלויים מאד איתו, סיפרו על בעיות אינטימיות שלהם, על חוסר הצלחתם להביא ילדים לעולם, על תמיכה רחבה שהם זוכים בה.

אני לא מכירה את פרטי המבצע, אבל לדברי טופז הגיעו למערכת עשרות אלפי מכתבים! אם יש כל כך הרבה שמנים בארץ, למה לנו לרוץ? הבה נקים מפלגה ונכבוש את העולם.

סוד המשיכה של התוכנית – בנוסף למנחה והאמנים שהוא נותן להם צ'אנס – הוא בשיטת סיפורי האלף לילה ולילה. הפטנט של שחרזדה להתחיל בסיפור (משימה, אצל טופז) ולהעביר את ההמשך לליל שבת הבא. אם זה עבד על השליט לפני מאות שנים, אין כל סיבה שזה לא יעבוד עלינו.

כבלים בשני

לטעמי, בחג שבועות שרר שממון תהומי בשני הערוצים. זה מפני שאני לא מתה על ספיישלים ולא על תוכניות דוקומנטריות ולא על סרטים ישראליים נוסח "אלכס חולה אהבה". לא שיש לי משהו נגד הסרטים הישראליים, אבל עקרונית אני ברורנית מאד [illegible] אומנות, צופה במעט מאד סרטים, ואין לי כל [illegible] להתנתק אחרי 10 דקות ולחפש משהו אחר. או אחי שהצצתי ב"אלכס חולה אהבה" בערוץ הראשון (22.05) והחלטתי שאפילו כדורסל בליגת NBA [illegible] במקביל בשני) עדיף. קצת חששתי מהסרט "כבלים" של אריק איינשטיין, שנתנו לנו ב־2 במוצאי החג. משום מה לא יצא לי לצפות בסרט זה בקולנוע, למרות שאהבתי מאד את "לולי", ובכלל אני גרופי על אריק איינשטיין.

אז התביתנו על "כבלים" מחוסר ברירה, [illegible] צמודים עד הסוף, מתפוצצים מצחוק ונהנים מכל רגע. משהו! סרט גדול, מצחיק, מגוון, עשוי בצורה מקצועית. אני לא מתיימרת לכתוב ביקורת על סרטים רק אציין שמה־זה נהניתי.

זאת – אם מישהו לא יודע – פארודיה על שידורי כבלים. אריק איינשטיין, מוני מושונוב, [illegible] מבצעים שורה של תפקידים בקטעים המשודרים בערוצים השונים. ספורט, קליפים, פורנו [illegible], תורכי, הכל מכל כל. ושום דבר לא השתנה – כל [illegible] אקטואלי עדיין, כל פארודיה טרית, כאילו מתייחסת למה שקיבלנו בכבלים אתמול והיום.

אני יודעת שהסרט כבר ירד מהמסכים, וכיוון ששודר בערוץ השני ולא בכבלים, הסיכויים לשידור חוזר מעטים. אבל אם יש לכם צ'אנס לקחת קלטת [illegible] וידיאו, או שאתם מכירים מישהו שהקליט – אל תהססו. שווה.

אין שותפות

זה סיפור של רכילות. יום אחד אני מקבלת [illegible] (הודעה לעתונות בעברית טובה) מהיח"צן של "רשת", המבשר [illegible] שיתוף פעולה בין שני [illegible] של זכייני הערוץ השני המחודש. "יפים ואמיצים", הסידרה המלהיבה, שכבשה את ארה"ב וכו', מגיעה לישראל, והיא תשודר – שימו לב! שימו לב! – [illegible] פעמים בשבוע! כמו באמריקה. הודות לשיתוף פעולה בין "רשת" ל"קשת", נזכה בסידרה מלהיבה זאת [illegible] סטייל "צעירים חסרי מנוח" בכבלים, [illegible] משך כל פרק שעה, החל בשעה 4.00 אחר הצהרים. [illegible] וקשת יוותרו על מה שיש להן שם, וייצמדו לעלילות משפחת פורסטר. יותר מלהיב מ"שושלת", יותר [illegible] מ"דאלאס", סאגה משפחתית מסתעפת ומתרחבת, מלאה תככים ומאויישת בכוכבים. כל זה בקומוניקט של היח"צן.

הסדרה אמורה היתה להתחיל ב־17 במאי, אבל [illegible] ראיתי שום פרומושן. לעומת זאת קיבלתי עוד קומוניקט מהיח"צן של קשת, המבשר על תחילת הקרנה של סדרה למבוגרים בלבד, "NYPD", בלי תרגום לעברית, יצירה [illegible] של סטיבן בוצ'קו (השפילברג של הטלוויזיה), סדרה לוחשת עם סקס, אלימות, שפה גסה, שני פרסי גלובוס הזהב, פרס נבחר הציבור האמריקני, פרס הביקורת [illegible] לא. תשודר – הרי היא למבוגרים – בשעה 23:00, ביום ג', החל ב־25 במאי. ימי ג' הם של קשת.

הרמתי טלפון ליח"צנית של רשת ושאלתי מה קרה ל"יפים ואמיצים". היא התנצלה והסבירה, שהתחלת השידור נדחתה ל־29 במאי. הסידרה תשודר בשעה 16:00, פעמיים בשבוע, בימי ראשון ורביעי, [illegible] רשת. מה קרה לשיתוף הפעולה? היא לא יודעת, אבל זה לא מתבצע. לא המשכתי לחקור, בסופו של דבר אני לא כותבת טור של רכילות.

מומלצי השבוע

אילן ליבוביץ

"סוכן חשאי" – ארה"ב 1936

מסרטיו המוקדמים (והמצליחים) של אלפרד היצ'קוק, אם כי גם אחד המוזרים. שילוב בין מותחן עסיסי וקומדיה קלילה, המספק רגעי הנאה. ג'ון גילגוד ומדלן קארול מגלמים שני סוכנים חשאיים, המתחזים לזוג נשוי על מנת לערוך מרדף אחר מרגל. רובו של המרדף מתרחש בהרי האלפים שבשוויץ. מקצב טוב, שחקנים נהדרים וביומי מלוטש. קולנועי בריטי במיטבו, מומלץ מאוד. עוד משתתפים רוברט יאנג ופיטר לורי הנהדר.

יום שישי, 20.5, ערוץ 2, שעה 08:50 (86 דקות). (ישודר גם בערוץ הסרטים ב־13:40).

"צללים וערפל" – ארה"ב 1992

וודי אלן מצדיע לז'אנר האקספרסיוניסטי הגרמני, ולא מפספס. הומאז' משעשע ומרתק, המשחזר אווירה ותקופה, ושוזר בתוכו אינספור ציטוטים ואיזכורים מיצירות קלאסיות גדולות ("אם" של פריץ לאנג). אלן מגלם את האנדה קליימן, אורח קטן הנלכד בחשדות [illegible], והופך למטרה בידי ההמון הזועם. בין בריחתו למרדף נקלע קליימן למפגש של שלל טיפוסים, במיוחד אמני הקרקס הנודד.

מיה פארו, ג'ודי פוסטר, ג'ון מלקוביץ', ג'ון קיוזאק [illegible]. [illegible] מומלץ.

[illegible] 21.5, ערוץ הסרטים, שעה 22:00 (81 דקות).

"כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול – ארה"ב 1972"

קומדיה מצחיקה להפליא של וודי אלן בתחילת דרכו. אסופה מטורפת של מערכונים המבוססים על ספר בעל אותו שם, אך כל מענה ותיאור זוכה לטיפול אופייני של אלן, ומי שיודע כיצד מתנו עובד, יודע גם למה לצפות. אלן חסר הגבולות, מקיף את הנושא בכל זווית ראיה לא קונבנציונאלית, והתוצאה מבדרת מאוד. הסצינה בה מאהב גנן ויילדר בכבשתו האהובה, היא כבר השיא. כוכבים רבים תורמים הופעות קצרות בינהם: אנתוני קווייל, לואיס לסר, ברט ריינולדס, לין רדגרייב, [illegible] לא להחמיץ.

יום שישי, 20.5, ערוץ 2, שעה 22:20 (87 דקות).

"פשעים שבלב" – ארה"ב 1986

דרמה מעורית צנועה ומשוחקת היטב, שכשלה בבתי הקולנוע למרות תשומת המפתים – ג'סיקה לאנג, דיאן קיטון וסיסי ספייסק. מבוסס על מחזה של בת הנלי. שלוש אחיות אקצנטריות נפגשות בבית ילדותן לאחר שנות פירוד ומנסות לגשר על פער השנים. הסרט עוקב בעידון רב אחר כל נחמת של אחת האחיות, אחר כל חלום ומשאלה והמציאות השונה מגנה. משעשע ועצוב כאחד, משחק מצויין של השלוש הופך למרכז ההנאה. סרט חביב מאוד.

יום שישי, 20.5, הכללית, שעה 22:50 (101 דקות).

"מעולם לא היית מקסימה יותר" – ארה"ב 1942

קומדיה קלאסית מהנה מאוד עם שניים מן השחקנים הבולטים, פרד אסטייר והיפה מכולן ריטה הייוורת. רומנטיקה מתקתקה משלבת שיר וריקוד ויופי חזותי, וכמו תמיד האהבה מנצחת. אדולף מנז'ו, אדם בעל כוח וממון מנסה לעורר בביתו את החשק להינשא בכך שהוא ממציא לה איזה מעריץ אלמוני. את השירים כתבו ג'רום קרן וג'וני מרסר. הנאה מושלמת, לא להחמיץ.

שבת, 21.5, הכללית, שעה 11:50 (97 דקות).

"רתיעה" – אנגליה 1965

יצירה מהמנוסכת של רומן פולנסקי. קתרין דנב באחת מהופעותיה הטובות, מגלמת צעירה מופנמת ומסוייטת מן הגברים הסובבים אותה. חייה המתנהלים בעגמומיות ובשקט רב, מקבלים תפנית חדה ומשמעותית כאשר היא נותרת לבדה בדירתה. כל מי שיבקש את חברתה, [illegible] טרגדיה מזלכת. סרט [illegible] מאוד בשחור לבן [illegible] ורב משמעות. סרט עכור, מרתק ולא מרפה, לא להחמיץ.

שבת, 21.5, הצגה שנייה, שעה 22:00 (104 דקות).

"הצעירה לרומא" – איטליה 1962

יצירת מופת של דינו ריזי ("אשת הכומר"), [illegible] קומדיה מעולה. [illegible] הפאשיזם [illegible] חיילים איטלקים [illegible] הוא צועד לרומא [illegible] גאסמן [illegible] בתפקידים הראשיים. [illegible] הסרט הזה.

שבת, 21.5, הכללית, שעה 20:25 (90 דקות).

"החיפוש אחר האמת" – ארה"ב 1947

[illegible]

שלישי, 24.5, הצגה שניה, שעה 21:30 [illegible]

מודיעין

טלוויזיה

חדשות בעברית ובערבית
בוקר טוב ישראל
בוקר טוב – פירוט שידורי הבוקר
שמח כושר
חיים על סף הכחדה – סדרת טבע
סיפורי פונג – סדרה מדובבת
בית – סדרת דרמה
פיצוחים – שעשועון נושא פרסים
פינת פונג – אולפן חי
לדרקולה – סדרה בהנפשה
פינת פונג – אולפן חי
חדשות
מרלין, הקוסם ממערת הבדולח – נוחה הרפתקאות על ימי הביניים
פינת פונג – אולפן חי
ערב חדש – מנחה: דן מרגלית
פינת פונג – אולפן חי
[illegible]

ערוץ 2

[illegible]

לווס בת"א, עם להקת הברירה המבנית
23.30 החדשות
23.35 לווס – המשך
23.55 מבחן בד – בהנחיית עידן רוב. והיום: חסרים – סרטו של דייב סימון, משה אלפרט – סרטה של רותי כהן ועבדת – סרטו של איציק לרנר

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה – שעה ראשונה בעריכת גדעון הוד
07.07 לקום עם מוסיקה – שעה שנייה – בעריכת גדעון הוד
08.05 לקום עם מוסיקה – שעה שלישית – בעריכת גדעון הוד
09.00 תכניות הבוקר של קול המוסיקה – בעריכת ארי שפירא – דוקה: לה פרי (התזמ' הפיל' הצ'כית/ א. דה אלמידה); שוסון: פואמה של אהבה ושל ים (ק. פרייר/ תז' בי.בי.סי/ ג'. ברבירולי); ברטוק: נסיך העץ (תז' פיל' ניו־יורק/ פייר בולז); ליסט: נוקטורנים חלומות אהבה (דניאל ברנבוים)
11.00 מנדלסון: קונצ'רטו לכינור, לפסנתר ולכלי־קשת (גדעון קרמר/ מרתה ארחריץ'/ תז' קאמ' אורפאוס); פ. שמידט: סימפוניה מס' 4 (תז' פיל' וינה/ זובין מהטה)
12.30 היידן: מיסה לעת מלחמה – (ג. דברת, א. דרמוטה, ה. רוסל־מיירן, ו. בר"ן המק' הקאמ' וינה/ תז' האופרה של וינה/ ס. וולדיקה); סטרווינסקי: פולחן האביב (תז' קליבלנד/ לורין מאזל)
13.57 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן. חסרה – יונתן רטוש
14.06 ההדרן – צלילים וקולות בעקבות הזמן – בעריכת ישראל דליות
16.00 אתנחתא – סדרת קונצרטים בעריכת חיותה דביר – סמיון קרוצ'ין – פסנתר. בטהובן: חמש במולות, אופ' 33: 32 וריאציות בדו מינור; סונטה מס' 14 בדו דיאז מינור, אורירת, אופ' 27 מס' 2; ליסט: סונטת פטררקה מס' 104
18.00 מסוף התקליטייה – תכניה של ערוה ענתי
19.05 צלילים בין ערביים – בעריכת אורלה אברהם – עם הפסנתרן קלאודיו אראו
20.00 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן – שבעה פרקים בספר הזוהר
20.03 פסטיבל ישראל, ירושלים תשנ"ד – שידור חי מאולם הנרי קראון בירושלים – התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור. מנצח: דוד שלון. סולנים: הנס יורג שלנברגר – אבוב, מרגריטאוה ווס־שלנברגר – נבל: באך: סוויטה מס' 4; לוטוסלבסקי: קונצ'רטו לאבוב, לנבל ולתזמורת קאמרית; באך: קונצ'רטו לאבוב ד'אמורה; לוטוסלבסקי: קונצ'רטו לתזמורת
23.00 צלילים לסיומו של יום – בעריכת צפי ויצמן – פ. קופרן: הצרפתייה, מתוך האומות (הספריות 20/ ג'. סבאל); מוצרט: סריה הקדושה אם האלוהים, ק. 273 (קולגיום קלאסיקום קלן/ מק' קאמ' קלן/ פ. נוימן); שוברט: מומנטים מוסיקליים (ק. קרזון); דביסי: שיר למקהלה (המק' הקאמ' של שטוקהולם/ א. אריקסון)

רשת א'

06.06 התעמלות בוקר
06.16 אשמורת בוקר, משנה, גמרא, ופרקי היום בתנ"ך
07.00 חדשות באנגלית וצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 חווה
09.05 פתוח – זכויות צרכנים
10.05 מלודיו – שירות מידע למאזינים
11.05 חיים – שעה בענייני בריאות, רווח ופנאי
12.05 צלול – מגזין לאיכות הסביבה
13.00 חדשות באנגלית וצרפתית
14.05 מי ישן
15.00 סינמן – לגו ולגודלים גם
15.30 מוסיקה אתנית
16.05 מוסף רדיו לספרות
17.00 חדשות בצרפתית ובאנגלית
17.05 מגזין יומי בשידור חי מפסטיבל ישראל – שידור ישיר מתיאטרון ירושלים
18.05 מוחה ערב – משדר לאקטואליה ומורשת ישראל
19.05 מוחה ערב – משדר לאקטואליה ולמורשת ישראל
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית
21.05 סולם זמירות – מצעד הפזמונים המסורתיים
22.05 סולם הזמירות – המשך
23.05 סיפורי סבתא – סיפורי מקור קצרים וקטעי מוסיקה קלאסית קלה

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר
09.05 עשר עד עשר
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע הכסף
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה, חדשות ומוסיקה
19.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט והיום הזה
21.15 אחות החסימה – דברים שלא הגיעו לכותרות
23.05 שוינו ביחד וכל אחד לחוד
01.20 לילה חי מאור עם נתן דטנר ואסנת פאר
05.05 אור ראשון עם נתן דטנר

רשת ג'

06.06 סע לאט
07.05 מעורב ישראלי
09.05 בוקרבוקר עם מוחם פרי
10.05 חוכית עשר עם אורנה יקיר
11.05 כל יום הוא יום יפה
12.05 אהבה עצמית עם ניל קוסר
13.05 לוהט עם שוש עטרי
14.00 עגולה – חדשות הפופ
14.05 חדש חדיש ומחודש
15.00 חולה רדיו עם דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים
17.05 קולבו – שבועון פופ
19.05 שעה אישית
20.05 פופ 94
22.05 אמצע הדרך
23.05 חולם בהקיץ

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
05.56 באופן מילולי
06.00 מבזק ידיעות
06.05 שש בבוקר – שירים עבריים
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה
09.05 קשה בבוקר עם ארז טל
10.05 נופלה עם סיון דורון
10.45 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
11.05 נכון לעכשיו עם גיא זוהר
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהרים והבוקר
13.15 משהו לצהריים
14.05 העולם עכשיו – עם אברי גלעד
15.05 יש עם מי לדבר – עם ירדן לב ארי
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 הדשא של השכן – סקירת מקומונים עם דודו דיין
18.45 חמש עשרה קמות
19.05 המוסיקה במקום
20.00 מבט לחדשות
20.30 דרך הרוליים – מגזין ארץ ישראל
21.05 צ'ק 5
22.05 קול הג'ז הזה
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה
00.00 יומן חצות
00.10 יומן פסטיבל ישראל
00.15 ציפורי לילה – עם דורון נשר
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

שידורי גלגל"צ

07.05 סריה בדרך עם אמיר אשר
09.05 תשע בכיכר עם טומי קווים
11.05 שסע עם אלי ישראלי
13.05 סיוון אוויר עם ארי שמאי
14.05 במריה
15.05 שבוע דוב עם דובי לוץ
16.15 חכם בכביש עם רון לוינטל
18.05 גלולאה עם לאה טוו
20.05 דרייב אין עם נדב רביד
22.05 לילה טוב עם רונית כפיר

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש: האמת שלא תיאמן.
גן העיר 1: א–ה 14.15, 16.45, 19.15, 21.50
גן העיר 2: עולמו של ויין 2. א–ה 14.30, 17.00, 19.30, 22.00
גת: ארץ הצללים. א–ה 16.50, 19.20, 21.50
דיזנגוף 1: רומיאו בקיווה. א–ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2: לבן. א–ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 3: הפסוחר. א–ה 11.00, 15.10; הפיתוי הכי יפה של חיי. א–ה 13.05, 17.15, 19.30, 21.50
דקל: פילדלפיה. א–ה 19.30, 21.50.
הקולנוע: חגו שמחת הטול. א–ה 16.30, 19.15, 21.45
חן 1: ערה באפלה. א, ב 11.00
חן 2: בכוונה זדון. א–ה 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: החפרנים מבברלי הילס. א–ה 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: בית הרוחות. א–ה 16.30, 19.15, 21.55
חן 5: מאהב אחד יותר מדי. א–ה 17.00, 19.25, 21.55
טיילת 1: בשם האב. א–ה 17.00, 19.30, 22.00
טיילת 2: רשימת שינדלר. א–ה 19.00, 20.45
טיילת 3: עולם מושלם. א–ה 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: פופאן. א–ה 12.15, 14.00, 17.00, 19.45, 22.00
לב 2: קיקה. א–ה 12.00, 14.15, 16.50, 19.30, 21.50
לב 3: שלום לפילגש. א–ה 13.40, 19.00, 21.40; הוצאתי עליי חווה. א–ה 12.05, 16.30
לב 4: עירום. א–ה 12.10, 19.40, 22.00; הוצאתי עליי חווה. א–ה 14.15, 18.00
מוזיאון: האישה שייצרה שמן שומשום. א–ה 17.00, 19.45, 22.00
מקסים: עידן התמימות. א–ה 19.15, 21.40
סינמטק: אורלנדו. א–ה 17.30, 19.45, 21.45
צפון: ברכה. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 1: החפרנים מבברלי הילס. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: תמונות קצרות. א–ה 17.30, 21.00
רב אור 3: בודהה קטן. א–ה 16.30, 19.15, 21.50
רב אור 4: עידן התמימות. א–ה 16.35, 19.15, 21.50
רב אור 5: שאריות היום. א–ה 16.35, 19.15, 21.50
שחף 1: מקס ומורים. א–ה 17.30, 20.00, 22.00
שחף 2: רשימת שינדלר. א–ה 17.00, 20.45
תל אביב 1: האקדח מת מצחוק 33.3. א–ה 17.30, 20.00, 22.00
תל אביב 2: הצמלבות. א–ה 17.30, 20.00, 22.00
תל אביב 3: בשם האב. א–ה 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

גיל 1: האקדח מת מצחוק 33.3. א–ה 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 2: מקס ומורים. א–ה 14.00, 16.00, 20.00, 22.00
גיל 3: ללא פחד. א–ה 13.30, 16.15, 19.00, 21.30
גיל 4: הצמלבות. א–ה 14.00, 17.00, 19.30, 21.45
גיל 5: רשימת שינדלר. א–ה 13.30, 17.00, 20.30
גיל 6: תיק שקנאי. א–ה 13.30, 16.15, 19.00, 21.40
גיל 7: רומיאו בקיווה. א–ה 14.00, 17.00, 19.30, 21.45
גיל 8: בשם האב. א–ה 14.00, 17.00, 19.30, 21.45

חיפה

אורלי: ארץ הצללים א–ה 18.45, 21.15
רב גת 1: ערה באפלה. א–ה 16.40, 19.00, 21.20
רב גת 2: החפרנים מבברלי הילס. א–ה 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 1: מאהב אחד יותר מדי. א–ה 16.40, 19.00, 21.20
רב אור 2: בכוונה זדון. א–ה 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 3: קיקה. א–ה 19.00, 21.20; חתולים בצמרת א–ה 16.45
רב מור 1: בכוונה זדון. א–ה 16.30, 19.00, 21.20
רב מור 2: החפרנים מבברלי הילס. א–ה 16.30, 19.00, 21.20
רב מור 3: תמונות קצרות. א–ה 17.30, 21.00
רב מור 4: ערה באפלה. א–ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 5: מאהב אחד יותר מדי. א–ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6: פילדלפיה. א–ה 16.30, 18.50, 21.20
רב מור 7: ארץ הצללים, א–ה 16.30, 18.55, 21.25

אשדוד

רון 1: הפסוחר. א–ה 19.30, 21.30
רון 2: רשימת שינדלר. א–ה 20.45

אשקלון

חן 1: האקדח מת מצחוק 33.3. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: רשימת שינדלר. א–ה 17.30, 21.00
חן 3: ערה באפלה. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: מאהב אחד יותר מדי. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: מקס ומורים. א–ה 17.00, 19.30, 21.50

נתניה

חן 1: ערה באפלה. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: החפרנים מבברלי הילס. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: ארץ הצללים. א–ה 16.45, 19.20, 21.50
חן 4: בכוונת זדון. א–ה 17.00, 19.30, 21.50

ראשון לציון

חן 1: ערה באפלה. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: פילדלפיה. א–ה 16.45, 19.20, 21.50
חן 3: ארץ הצללים. א–ה 16.45, 19.20, 21.50
חן 4: החפרנים מבברלי הילס. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
נעמן: עירום. א–ה 19.30, 21.50
ראשון: ללא פחד. א–ה 19.30, 21.45
רון 1: שאריות היום. א–ה 17.00, 19.15, 21.30
רון 2: תיק שקנאי. א–ה 17.00, 19.15, 21.45
רון 3: בודהה קטן שלי. א–ה 17.00, 19.15, 21.30

חולון

גל 1: האקדח מת מצחוק 33.3. א–ה 17.30, 20.00, 22.00
גל 2: מאהב אחד יותר מדי. א–ה 17.30, 19.45, 22.00
גל 3: מקס ומורים. א–ה 17.30, 20.00, 22.00
גל 4: בכוונת זדון. א–ה 17.00, 19.30, 22.00
גל 5: רומיאו בקיווה. א–ה 17.00, 19.30, 22.00

באר שבע

אשל: מקס ומורים. א–ה 17.30, 20.00, 22.00
רב נגב 1: ערה באפלה. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 2: מאהב אחד יותר מדי. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3: בכוונת זדון. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: האקדח מת מצחוק 33.3. א–ה 17.00, 19.30, 21.50

חדרה

לב 1: ערה באפלה. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
לב 2: מקס ומורים. א–ה 17.00, 19.40, 21.50
לב 3: האקדח מת מצחוק 33.3. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
לב 4: רשימת שינדלר. א–ה 18.45; קיקה. א–ה 17.00, 22.15

ר"ג – גבעתיים

אואזיס 1: ערה באפלה. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 2: האקדח מת מצחוק 33.3. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 3: בכוונת זדון. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1: מאהב אחד יותר מדי. א–ה 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 2: רשימת שינדלר. א–ה 17.30, 21.00
רב גן 3: בודהה קטן. א–ה 19.10, 21.50; חתולים בצמרת. א–ה 17.00
רב גן 4: בשם האב. א–ה 16.30, 19.10, 21.50

פתח תקווה

היכל 1: האקדח מת מצחוק 33.3. א–ה 17.30, 20.00, 22.00
היכל 2: מקס ומורים. א–ה 17.30, 20.00, 22.00
היכל 3: בכוונת זדון. א–ה 17.30, 19.45, 22.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 19.5
22.00 – העולם ע"פ הסקנדל אם של נאור ציון

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז

"שיבא" תל־השומר – *
"בילינסון" פתח־תקווה – *
"איכילוב" תל אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
* כל התורנויות – כל השבוע.

נתניה

"לניאדו" – [illegible] כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

[illegible]

בתי מרקחת

בת ים – מזור, הביבה רייק 20; קופת חולים, קרושי קהיר 20
חולון – אהרון, הופין 52; קופ"ח מכבי, שנקר 35
ירושלים – ריגה פארם, דוד ילין 31
נתניה – אריאלה, סלומון 2
פתח תקווה – קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21
רמת גן – פיוצי, חיבת ציון 43
תל אביב – בני, דיזנגוף 174; אפרסון, יהודה הלוי 110; תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00 בימים א'–ה', "בן־יהודה", בן יהודה 142; עד השעה 24.00 בימים א'–ה' ובמוצ"ש, סופרפארם רמת אביב, איינשטיין 40
חיפה – נורדאו 13

מוקד קופ"ח כללית

המוקד מוסר מידע בימים א'–ה' בין השעות 08.00–20.00, ביום ו' 08.00–15.00. טלפון: 03-433300

יד ביד

אוזן קשבת במצוקה לילה ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים – 02-243358; 226027 (24 שעות); חיפה – 04-229488 (11.00–20.00); [illegible] – 04-820222

אלי – עזרה לאוכלוסיות בכלל ילדים במשפחה טל' 261070, 6956763, פועל 08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303
ער"ן תל־אביב – טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113
ער"ן חיפה – טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410
ער"ן נתניה – טל' 053-625110
ער"ן כפר־סבא – 052-913999
ער"ן באר־שבע – טל' 057-418111
[illegible] – 04-679999

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101. [illegible]

עזרה ראשונה לשיניים

[illegible]

סיוע לנפגעות אונס

[illegible]

רכבות

[illegible]

לוח זמני רכבות בימי ו' וערבי חג בלבד

[illegible]

מילאן הורידה את ברצלונה על 4

בתצוגת כדורגל בלתי נשכחת מחצה אתמול באתונה אלופת איטליה 0:4 את חבורתו היהירה של יוהאן קרויף, וזכתה בגביע אירופה לאלופות

□ שרות "על המשמר"

אלופת איטליה, מילאן, זכתה אמש בגדול בגביע אירופה לאלופות, כשהביסה ללא תנאי את אלופת ספרד, ברצלונה 0:4 – ועוד יצאה "מקופחת" מהמשחק, לאור שלוש החטאות של 100 אחוז וכדור נוסף שנהדף בקורה.

על הנייר, כמעט בכל כלי התקשורת בעולם, הצביעו הנתונים לפני המשחק על ברצלונה כמועמדת הוראית לזכייה בתואר היוקרתי. מילאן הופיעה ללא שני בלמיה המורחקים, הקפטן פרנקו בארזי וקוסטקורטה, וכן ללא כוכביה הזרים, ההולנדי, מרקו ואן באסטן, הצרפתי, ז'אן־פייר פאפן. אבל מחליפי מילאן הוכיחו כי גם קצה הספסל אצל אלופת איטליה הוא משהו שאפשר להתפאר בו, ובמעמד המרשים באיצטדיון הלאומי באתונה, לעיני 70 אלף צופים, גילו כי את אגרת מילאן פשוט אי אפשר לנפץ.

מילאן, בניצוחם של הקשרים, מרסל דסאיי, רוברטו דונאדוני ודמיטריו אלבריטיני, השתלטו על מרכז המגרש, ובמשחק צירופים שכמו עין עשו בית ספר להגנת ברצלונה האיטית והחלשה, כאשר שני החלוצים של מילאן, דניאלה מסארו ודייאן סאביצ'ביץ', עשו ככל העולה על רוחם מול ההגנה המפוררת של ברצלונה. מילאן נקטה בשיטת הלחץ, ללא כל שמירות אישיות, והוכיחה כי יש לה הגנת ברזל.

ברצלונה נקלעה ליום שחור, בכל המערכים. קשה לציין בה ולו שחקן אחד. חלוצים ששווים מיליוני דולרים, כמו רומאריו וסטויצ'קוב, בקושי הגיעו להזדמנות וחצי במהלך כל המשחק. קשה היה לראות את ברצלונה בערב כליכך שחור ואומלל. אלופת ספרד בפעם הרביעית ברציפות התקשתה מול האלופה האיטלקית בפעם השלישית ברציפות, כבר משריקת הפתיחה של השופט האנגלי, פיליפ דון.

כבר בדקה השמינית נפסל שער נגיחה של מגן מילאן, כריסטיאן פאנוצ'י, בטענת נבדל. הלחץ של שחקני מילאן נשא פרי בדקה ה־22, במהלך מן הסרטים: סאביצ'ביץ' פרץ כסופה באגף הימני, חתך בהגנת ברצלונה כמו בחמאה, הקשית מעל השוער זוביזארטה, ודניאלה מסארו, מול רשת חשופה, המשיך את הכדור פנימה.

הזדמנות יחידה ניתנה לברצלונה באחת ההתקפות הבודדות, 5 דקות לסיום המחצית הראשונה, כשרומאריו בעט בעוצמה אך הכדור חמק לחוץ.

בדקת הסיום של המחצית פרץ דונאדוני באגף השמאלי, חתך על קו הרוחב ומשם שלח כדור לאחור, לעברו של מסארו, שירה בומבה בחצי גובה וחיעוע בשנית את הרשת – 0:2.

חלפו רק 120 שניות מפתיחת המחצית השנייה – וכבר 0:3 למילאן. סאביצ'ביץ' חטף כדור מהמגן נדאל, ומקצה רחבת ה־16 בעט כדור קשתי שחדר להפתעת הכל מעל השוער זוביזארטה.

סאביצ'ביץ' עוד בעט כדור לקורה בדקה ה־57, ודקה לאחר מכן הונחת הנוקאאוט הסופי של מילאן. בתום צירופי מסירות בין אלברטיני לדסאיי, נשאר הקשר הצרפתי לבדו מול השוער, ובבעיטה לחיבורים השכין את הכדור ברשת 0:4.

6 דקות לסיום כמעט 0:5, אבל סאביצ'ביץ' החטיא שער של 100 אחוז.

השופט האנגלי, פיליפ דון, שלף 7 כרטיסים צהובים במשחק הנוקשה, שגלש תכופות לפסים מכוערים – 4 לספרדים ו־3 לאיטלקים. בסיום המשחק העניק נשיא אופ"א, לנארט יוהנסון, את הגביע לקפטן, מאורו טאסוטי, כאשר השוער רוסי מתיז מבקבוק השמפניה על חבריו הצוהלים.

מילאן: רוסי, טאסוטי, פאנוצ'י, גאלי, מלדיני (נאבה), אלברטיני, דסאיי, בובאן, דונאדוני, מסארו, סאביצ'ביץ'.

ברצלונה: זוביזארטה, פרר, קומאן, נדאל, גוארדיולה, בגיריסטיין (אוסביו), אמור, ברחואן (סאמארנש), באקרו, סטויצ'קוב, רומאריו.

מילאן יש רק אחת: קפטן ברצלונה, חוסה לואיס באקרו (משמאל) חלם אולי לפני המשחק על הפוזה שיתפוס כשעלה לקבל את הגביע. אבל לוחמי מילאן, כמו הקשר הנפלא אלברטיני (מימין), הוכיחו מיהי הקבוצה הגדולה באמת ביבשת בניצחון פומפוזי 0:4 (צילום: אי.פי)

בית"ר ירושלים: התפוצץ המו"מ עם מלמיליאן — לבקוביץ' מועמד

□ משה רוזנברג

אורי מלמיליאן דחה את הצעת בית"ר ירושלים לשמש רק מאמן מקצועי בקבוצה, ללא סמכויות ניהול. מלמיליאן דרש פיקוח בשני התחומים, המקצועי והניהולי, לרבות קביעת שכר השחקנים.

האיש החזק בבית"ר, משה דדש, לא היה מוכן להעניק לאורי סמכות בתחום השכר, והמו"מ בין הצדדים התפוצץ.

כתוצאה מכך, המועמד הרציני ביותר לאימון הקבוצה הוא המאמן הוותיק, אמציה לבקוביץ', שעד אמש לא קיבל עדיין פניה, לדבריו, אבל לכתבנו נודע כי עד סוף השבוע תיעשה פנייה רשמית אליו.

לבקוביץ' אמש: "לא פנו אליי, אבל אם יפנו – כהולם יש מקום לשבת עם הנהלת בית"ר".

אוחנה גמר את העונש

ספג עונש הרוחקה ממשחק אחד, שאותו כבר ריצה

□ נפתלי כהן

קפטן בית"ר ירושלים, אלי אוחנה, שהורחק ממשחק קבוצתו בליגה לפני שבועיים, נגד מכבי נתניה (2:1), הוענש אתמול ע"י ביה"ד המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל, בהרחקה ממשחק אחד (אותו כבר ריצה), ושני משחקים על תנאי.

אוחנה הוזמן לבית הדין בעקבות דו"ח השיפוט של סבי אלנקווה, שטען כי אוחנה קרא לו "חתיכת אפס" (כך במקור). אוחנה אמר במהלך הדיון המשמעתי לדיין [illegible] חיים אלתריף: "זכותו של [illegible] לפנות לשופט במהלך המשחק [illegible] עשיתי. בדקה ה־58 הופסק [illegible] כדי לטפל בשחקן שלנו [illegible] מתיקול חריף. משחק [illegible] לשופט והערתי לו על [illegible] ולפתע הוא שלף [illegible] צהוב. כששאלתי אותו על מה [illegible] מוציא לי כרטיס, ללא כל [illegible] הוא שלף לי גם את הכרטיס [illegible] 13 שנה לא הורחקתי ממשחק [illegible] ומעולם לא קיללתי שופטים [illegible] מתפלא על דו"ח השופט".

הדיין אלתריף התחשב [illegible] הנקי של אוחנה, והרחיק אותו [illegible] למשחק אחד בלבד.

מכבי פ"ת מחיר הפספוס

□ משה רוזנברג

מיליון שקל הפסידה [illegible] מכבי פ"ת מאי העלייה [illegible] גביע המדינה – הסכום [illegible] עיריית פ"ת, ג'ורא לב [illegible] להעניק לאגודה [illegible] בגביע.

הפסד נוסף – [illegible] – נגרם לאגודת [illegible] העסקים, אליעזר פישמן [illegible] לפרסם את אחת [illegible] חולצות השחקנים [illegible] תעלה לגמר גביע [illegible]

כשבת תשחק [illegible] האלופה שבדרך [illegible] באיצטדיון [illegible] בערב. במשחק [illegible] איצטדיון [illegible] בית"ר ירושלים [illegible] מכבי פ"ת למכבי [illegible] בכל בראה [illegible] בטלוויזיה הכללית.

באג'יו מהמר על קולומביה

"כדורגלן השנה" באירופה, חלוץ יובנטוס, רוברטו באג'יו, מהמר שנבחרת קולומביה היא אחת המועמדות לזכיה בגביע העולמי.

באג'יו ציין ב"גאזטה דלו ספורט", היוצא במילאנו: "תענוג יהיה לראות את קולומביה, משום שהיא אחת הנבחרות המקסימות במונדיאל, ומסוגלת לזכות לראשונה בתולדותיה בגביע העולם".

לקולומביה נציג באיטליה, פאוסטינו אספרייה, המככב בפארמה, ובאג'יו טוען כי הוא יהיה אחד הכוכבים במונדיאל, יחד עם רומאריו הברזילי וסטויצ'קוב הבולגרי, המשחקים בברצלונה.

באג'יו מציין עוד, כי מכסיקו עשויה להפתיע. איטליה תתמודד עמה במשחק השלישי והאחרון בבית, ב־28 ביוני בוושינגטון.

הצעה למאראדונה: מיליון דולר עבור 6 משחקים

קבוצת בוליבאר מבוליביה מציעה מיליון דולר לדייגו מאראדונה, כדי שישחק בשורותיה ויסייע לה לזכות בגביע דרום אמריקה.

המאמן הארגנטיני של בוליבאר, חווה עומר פאסטוריזה, מסר לתחנת הרדיו המקומית, שהוא מקווה כי מאראדונה יקבל את ההצעה ויופיע במדי הקבוצה מלה פאז, לאחר משחקי גביע העולם.

מאראדונה, שחוזהו עם ניואלס אולד־בויס נתתך בפברואר, צריך לשחק בבוליבאר רק שישה משחקים.

★ הונגריה וקרואטיה סיימו בתיקו 2:2, במשחק רעים בז'גרב, הונגריה, לעיני 500 צופים בלבד. שנדור (10) וקרסטורי (76) כבשו להונגריה. קאריץ' (25) ומלארגוביץ' (64) לקרואטיה.

★ נבחרת פילנד תבחן שתי נבחרות שיופיעו במונדיאל. ב־27 בחודש תשחק נגד אוסליה בפארמה, וב־2 ביוני נגד ספרד, בטאמפרה.

דרום קוריאה — לברקון 1:3

נבחרת הכדורגל של דרום קוריאה, המתכוננת למונדיאל בארה"ב, ניצחה את לברקון הגרמנית 1:3 (0:1), לעיני 25 אלף צופים.

קים היון־סאוק (44, מפנדל), הא סאוק־ג'ו (60) וצ'וי מון־סיק (85), כבשו למנצחת. הייקו שולץ (81) הבקיע את שער הכבוד ללברקוזן.

לאחר 5 שנות התדיינות משפטית, בגין פציעה באימון:

כדורגלן העבר שלום לוי יפוצה ע"י מכבי חיפה ב־135 אלף שקל

□ יוסף גלזר

כדורגלן העבר של מכבי חיפה, שלום לוי, יקבל מהקבוצה 135 אלף שקלים, פיצוי על פציעתו באימון הקשה.

אחרי 5 שנים של התדיינות משפטית, הגיעו שני הצדדים לפשרה, שקיבלה תוקף פסק דין מידי שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, דוד קציר.

לוי תבע את מכבי חיפה, באמצעות עו"ד סלמן פרג', בטענה כי התרשלה בטיפול הרפואי בו וכי היא אחראית לפציעה שארעה במגרשה. האגודה, שיוצגה על־ידי עו"ד שלמה לבנוני, הסתייעה בחוקרים פרטיים.

בשנים האחרונות שיחק לוי בקבוצות עיר מגוריה, מגדל העמק, הפועל וביה"ד בליגות ב' וג'.

מכבי חיפה תמכר לצמיתות ליעקב שחר

□ יוסף גלזר

משה הירש יהיה היו"ר הבא של אגודת מכבי חיפה/כרמל, לאחר שבאסיפה הכללית של האגודה, במלון דן כרמל, נבחרה רשימת 51 חברי מועצת האגודה התומכים בו. הרשימה המצודדת בהירש זכתה ב־162 קולות, והרשימה האופוזיציונית, של יצחק אביעד, הסתפקה ב־28 קולות.

משמעות בחירת הירש היא העברת הקבוצה לצמיתות לידי פטרון מחלקת הכדורגל, יעקב שחר, בתום העונה הבאה, השלישית על פי חוזהו. אביעד דרש להסתפק בהשכרת הקבוצה לידי שוכר והתנגד נמרצות למכירתה לצמיתות.

שחר עצמו אמר בעבר, כי לא יישאר במועדון אם הקבוצה לא תועבר אליו לצמיתות.

האסיפה הכללית נערכה במעמד סגן שר החינוך, מיכה גולדמן, ראש עיריית חיפה, עמרם מצנע, יו"ר מכבי ישראל, עוזיקם מילצ'ן, ובמהלכה הוכתרו 3 יקירי מכבי חיפה, זליג זק (שנבחר לקדנציה נוספת לנשיא האגודה), דן כצנלסון ושמואל סלע.

שפיגל מצעיר גיל המאמנים

מאמן הכדורגל הוותיק, ג'וני הרדי, ישמש בעונה הקרובה מגלה כשרונות בליגות הנמוכות ובליגות לנוער, בשרות מחלקת הכדורגל של מכבי חיפה.

הרדי יעבוד בשיתוף פעולה עם המנג'ר, גיורא שפיגל, שיהיה פיקוח המקצועי על מחלקת הנוער. שפיגל החליט להצעיר את גיל המאמנים במחלקת הנוער, שקבוצותיה הודרכו עשרות שנים בידי כוכבי העבר, ג'וני הרדי ואשר אלמני.

אתמול מונה ראובן חלד למאמן קבוצת הנוער. כמו כן נקבע כי יצומצם מספר מאמני מחלקת הנוער, וכמו באירופה, כל מאמן יאמן שתי קבוצות שונות במקביל.

סעודיה כבר הגיעה לארה"ב

נבחרת הכדורגל של סעודיה היא הראשונה מבין 23 הנבחרות המשתתפות במונדיאל, שהגיעה לארה"ב, שלשום בערב.

הסעודים הגיעו לשדה התעופה הבינלאומי של וושינגטון במטוס פרטי, ונתקבלו על ידי צוות שגרירות סעודיה, כשילדי אנשי השגרירות מנופפים בדגלים ומחזיקים כדורי־רגל.

את נבחרת סעודיה מאמן הארגנטיני, חורחה סולארי. הסעודים יטוסו מוושינגטון לניו ג'רסי, וישהו במלון כ־10 ק"מ מאטלנטיק סיטי.

המשחק הראשון של נבחרת סעודיה יהיה ב־20 ביוני בוושינגטון, נגד הולנד.

דניאל, גודס ופיני לוי יוזמנו לנבחרת

□ יאיר עמיקם

מוטי דניאל וגיא גודס ממכבי תל־אביב אמורים לשוב לנבחרת הלאומית לאחר סיום העונה. כמו כן אמור להקרא גם פיני לוי מהפועל ירושלים, ממצטייני העונה שהסתיימה.

דניאל, ששוחרר ממשחקי הנבחרת בסיבוב הראשון של אליפות אירופה, בגלל מה שהוגדר כבעיות אישיות, קיבל איתות מהמאמן הלאומי, צבי שרף, במהלך מסיבת הפרידה שלשום ללאבן מרסר. שרף קבע להיפגש עם דניאל מיד עם שובו בחודש יולי מחופשה בת חודש בארצות־הברית. שרף מעוניין בדניאל כחיזוק לעמדת הסמול־פורוורד. בסיבוב הקודם של המשחקים, נגד תורכיה צ'כיה וספרד, שיחק בתפקיד זה ברד ליף, ולמעשה לא היה לו מחליף בעל עוצמה.

גם גיא גודס, שהתאושש מהפציעה הקשה בברכו, אמור לקבל את הזימון לנבחרת. שרף שיבח את גודס על יכולתו בגמר הפליי־אוף, ואמר לו שברגע שהוריד את התחבושת מהברך החל להפגין בטחון וגם יכולת משופרת. גודס הודה שאת העצה להוריד את הברכית קיבל מכדורגלן המועדון, אבי כהן, שסבל בעבר מפציעה בברך. גם גודס יוצא לחופשה בארצות־הברית, שתהיה למעשה ירח דבש, לאחר שישא בשבוע הבא לאשה את בחירת לבו.

שרף יוצא היום לחופשה קצרה ביוון, והוא יצפה הערב במשחק מספר 3 בגמר הפליי־אוף היווני, שיהיה באתונה, בין אולימפיאקוס פיראוס לבין פאוק סלוניקי. המצב כעת 1:1.

דנבר ניצחה ביוטה לאחר שתי הארכות

ומושות הנאגטס המשיכו להדהים, במשחק השלישי בפליי־אוף שהם מנצחים בהארכה ● אטלנטה ניצחה את אינדיאנה, יוסטון פירקה את פיניקס – וכל הסדרות עומדות עתה על 2:3 ● הסיפור רק מתחיל

שם סידרה בחצי גמר המזרח או המערב איננה גמורה. יתרה מזאת: שלוש מהן במצב 2:3, ורביעית תהיה במצב כזה הבוקר, לאחר המשחק החמישי שיהיה במדיסון הניו־יורקי, בין הניקס לשיקאגו בולס.

קוטלת הענקים מדנבר, שהודיחה בשלב הראשון את סיאטל (2:3, אחרי פיגור 2:0), מאיימת לעשות זאת שוב, ואם תעשה זאת היא תכנס להיסטוריה כקבוצה הראשונה שניצחה סידרה של הטוב מ־7 לאחר פיגור 3:0. אור לאתמול היא גברה ביוטה על הג'אז, לאחר שתי הארכות, 101:109. זו הפעם השלישית בארבעה משחקים שדנבר נקלעה להארכה בפליי־אוף, ויצאה כמנצחת. עתה מפגרת דנבר 3:2, והמשחק הבא יהיה הלילה באולמה.

המשחק עצמו היה צמוד והפכפך. לקראת סיום המועד הרגיל הישווה קארל מלון. יוטה עלתה ליתרון 5 נקודות בהארכה, אבל איבדה את מלון, שתי דקות לסיומה, בגלל 6 עבירות. דיקמבה מוטומבו הישווה מהקו 5 שניות לסיום ההארכה הראשונה, ובשנייה שלטו הנאגטס. עבדול ראוף ובראיין סטיט' קלעו 22 נקודות כל אחד, ודיקמבה מוטומבו צבר 7־7־7 בנקודות, ריבאונדים וחטימות. ליוטה: קארל מלון: 22 נקודות, ג'ון סטוקטון 18.

ביוסטון עלו הרוקטס ליתרון 2:3 מול פיניקס, לאחר ניצחון שלישי ברציפות, הפעם בקלות מרובה, 86:109. כבר במחצית הראשונה נגמר למעשה המשחק – 37:58. הפעם, עם 32 אחוז מהשורה לעומת 61 של יוסטון, לא יכלו הסאנס לעשות מה שעשו במשחק השני בסידרה, כשחזרו מפיגור 20.

חאכים אולאג'ואן קלע 20 נקודות והוריד 13 ריבאונדים, וקני סמית' הוסיף 16 נקודות. לפיניקס: צ'ארלס בארקלי 30, וקווין ג'ונסון רק 10. עד עתה ניצחה רק חלייקרס בסידרה של 7 משחקים, אחרי פיגור 2:0 ביתי, וזה קרה ב־1969.

אינדיאנה הגיעה לאטלנטה עם יתרון 1:3, והפסידה 88:76, אלא שהיא היחידה שיכולה לגמור את הסיפור באולמה הביתי, כשברשותה יתרון 2:3 (אלא אם כן שיקאגו ניצחה הלילה בניו יורק). ההוקס, שמקווים עדיין להחזיר לעצמם את הביתיות, שלטו לאורך כל המשחק, וזה קרה שוב בגלל יכולתו של הרכז, מוקי בליילוק, שקלע 14 נקודות, חילק 13 אסיסטים וקלט 10 ריבאונדים. קרייג אילו תרם מהספסל 22 נקודות ודני מנינג הוסיף 20. לאינדיאנה: רג'י מילר 22, דאריק מקי 20.

מכבי חיפה רכשה את ועקנין ויונדל

□ יוסף גלזר

קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה ביצעה שתי רכישות ראשונות לעונה הבאה: אילן ועקנין מגיבורי עליית הפועל חיפה לליגה הלאומית, ואבי ונדל מהפועל יקנעם, שאינו נחשב העברה, בשל ירידת קבוצתו לליגה השלישית.

ניצחון לנבחרת על יפאן בצרפת

נבחרת הכדוריד של ישראל ניצחה בנים, צרפת, את יפאן 20:25, במסגרת טורניר מרובע.

המצטיינים בנבחרת היו השוער, ולדימיר וייטמן, עידן מימון, שכבש את 7 שערים, עמר 6, דיין ורובין 4 כ"א.

★ נתג המירוצים האוסטרי, קרל וונדלינגר, שהיה שרוי בתרדמת מאז שנפגע בראשו בנסיעת אימונים לקראת המירוץ במונאקו, התעורר, ורופאיו בבית החולים בניס אופטימיים לגבי החלמתו.

ת"א חולמת גביע

מכבי והפועל ת"א חגגו שלשום, אבל אתמול כבר החלה הספירה לאחור, אל הדרבי בגמר. אלי דריקס וחיים רביבו אופטימיים: הגביע יהיה שלנו

□ עמי רוזנברג

מכבי ת"א גמרו חגיגות העלייה לגמר הגביע רק בשעת לילה מאוחרת שלשום, כאשר השחקנים חגגו במועדון לילה, תרומת אחד האוהדים, עד אתמול לא ויתר המאמן, אברהם גרנט, על האימון שהוקדש כולו להפגת שרירים.

אלי דריקס, ששותף במשחק רק לקראת סיומו, הוא היחידי במכבי שזכה בגביע המדינה. גם אבי כהן זכה בגביע, אבל עם בית"ר ירושלים. דריקס: "עשינו עונה גדולה. זה שמכבי חיפה מקדימה אותנו ב־7 נקודות לא מפחית מהישג שלנו. המטרה ברורה – לזכות בגביע, כי את הליגה איבדנו".

מחוש האחרון חלה אצלנו נסיגה, מה גם שבחצי הגמר שלשום [illegible] יכולת זו לא תספיק לכם בגמר. [illegible] יודעים להתעלות ברגעים הנכונים. יש עייפות מצטברת [illegible] על השחקנים, ואני שמח שעשינו זאת, בבעיטות 11 מטרים. זה [illegible] לקבוצה המפסידה, אבל זהו הגביע. מכבי פ"ת, למשל, היתה [illegible] ת"א, אבל בפנדלים הרגליים רעדו להם. לקראת משחק [illegible] על הפנדלים".

★ ★ ★

בהפועל ת"א העניק המנג'ר, משה סיני, יום מנוחה לחניכיו. "הם [illegible] את כל הכוחות ומגיעה להם מנוחה, כשהמטרה שלי היא להגביר [illegible] לקראת משחק הגמר" – אמר סיני.

[illegible] רביבו, אחד מאדריכלי הנצחון, אמר: "לא חשבנו שמכבי פ"ת [illegible] לנו כליכך חזק".

[illegible] למשחק הנוקשה שלכם?

[illegible] זה לא משחק לנשים. הכוח והנוקשות זה חלק מהמשחק. זה [illegible] שלנו, אנחנו משחקים חזק, אבל שום אופן לא כדי לפגוע [illegible] שלנו בחצי הגמר לא תספיק לנו מול מכבי בדרבי. עם [illegible] אופטימי שנוכל לקחת את הגביע, כי בדרבי, ובמיוחד בגמר [illegible] משוכנע שכל שחקן יתן 50 אחוז יותר מהתפוקה הרגילה".

יומי הפנדלים: יוסי מרק מהפועל ת"א (משמאל), מאחר להגיע [illegible] משער מכבי פ"ת, שלושם בר"ג. במקום עלון כדורגל [illegible] בניצחון 3:1 בכדורי עונשין מנו מטרים (צילום: אריה קופר)

כוכב "מכוערי" ניו־יורק, פט יואינג (מימין)

היפה והחיה

מעולם לא היה לקבוצה כה מכוערת כמו הניו־יורק ניקס סיכוי כה טוב לזכות באליפות האנ.בי.איי ● ומנגד, שיקאגו "היפה", שמול הגנת הפלדה של הניקס מציגה קבוצתיות, משמעת ותחכום

□ ג'רי מיטלמן

השיקאגו בולס והניו־יורק ניקס שוב מספקים מותחן אדיר לשוחרי הכדורסל. למרות שמדובר רק בסדרת חצי הגמר באיזור המזרח, המאבקים הדרמטיים מאפיינים את השלב הסופי, שממנו אין חזרה – קרב האליפות, כשלכל ברור כי למנצחת בסדרה הזאת יש סיכוי טוב להגיע לגמר.

הבוקר אתם כבר יודעים מי ניצחה בקרב החמישי שהיה בלילה במדיסון הניו־יורקי, ומי מוליכה עתה 3־2, אבל ספק אם יש מישהו שמוכן להמר בבטחון על המנצחת בסדרה הנפלאה הזו.

את התנגשות הכוחות הגדולים בסדרה הזו הייתי מגדיר כמפגש היפה (שיקאגו) והחיה (ניו־יורק). הבולס חזרו לסדרה לאחר 2:0, כשהם ממשיכים להציג את הכדורסל היעיל ממשחק הפתיחה, שבו הסבירה. הם הכליטו כדורסל קבוצתי ושיתוף פעולה למופת. הם מצאו את השחקן הפתוח ומסרו בסבלנות עד שהגיעו לזריקה טובה. גם שחקני הספסל גילו משמעת, בדיוק כמו שחקני החמישייה הפותחת.

סגנון המשחק הנוכחי של הבולס מזכיר את זה של הניקס, לפני 20 שנה – ולא במקרה. מאמן הבולס, פיל ג'קסון, שיחק בקבוצה הגדולה של הניקס, שזכתה בשתי אליפויות בתחילת שנות ה־70. היום הוא מיישם את מה שהוא למד אז ממאמנו, רד הולצמן.

לאחר תקרית ב'קטרפיליק' במשחק השלישי, אפשר היה להיווכח עד כמה נספגה תורתו של הולצמן בג'קסון. הולצמן היה מפורסם ביכולתו להתמסר ולהתפייס עם שחקניו. לפני המשחק שוחח ג'קסון עם פיפן, וגם הושיב את פיפן ושיקגו ביחד לשיחה. אח"כ ראו אותם צוחקים אחד עם השני, והאווירה הטובה נמשכה גם בזמן המשחק. ג'קסון כנראה הצליח לחסל משבר שעלול להיות קטלני ברגע קריטי.

חסוף של הרבע השלישי, השלב האחרון בו"ב, שייך לניו־יורק ניקס, במשך העונה הרגילה וגם עכשיו, בפליי־אוף. הניקס הפכו את אדירה. מעולם בהסטוריה של ה־NBA לא היתה קבוצה כליכך לא אסתטית, עם סיכוי כה רציני לזכות באליפות הליגה. הגיע הזמן להכיר את היופי של הקבוצה ה"מכוערת".

הניקס ספגו בעונה הרגילה בממוצע 91.5 נקודות בלבד למשחק, ואם תוריד זהו חצבת ההגנה הטובה ביותר בליגה ב־40 השנים האחרונות. הנחישות של ניקס היא יוצאת מן הכלל, והצלחתם לא מקרית. היום כל קבוצה בליגה מנסה להצטיין בהגנה, לאחר ההצלחות של דטרויט ועכשיו ניו־יורק. הניקס פשוט הרבה יותר טובים מכולם בתחום הזה.

פוני זכה באליפות הסניורים

כ־20 שנה לאחר שהיה אלוף הנוער ומן הטניסאים הבכירים של ישראל, זכה שלשום שי פוני בתואר נוסף: אלוף הסניורים.

בתחרות שנערכה בספורטן בפתח־תקווה, במעמד ראש עיריית פ"ת, גיורא לב, יו"ר איגוד הטניס, דדי הרניק, מנכ"ל האיגוד, יאיר אנגל, ויו"ר ועדת הסניורים, מאיר כהן, ניצח פוני בגמר לגילאי 35 ומעלה את מנחם בר 6־4, 6־3, 6־3.

230 שחקנים ושחקניות התחרו במשך השבוע האחרון בגילאים השונים.

טייג ועפרוני אלופי הנוער בטורניר שבועות

□ נפתלי כהן

עודד טייג ממכבי צפון ת"א ורקלה ועפרוני מהפועל גליל עליון זכו באליפות שבועות בטניס לנוער, והתחרות נמשכה שבוע ימים ברחבי הארץ, והשתתפו בה 820 צעירים. טייג גבר בגמר על איילון לוי (רמלה) 6:1, 6:2. ועפרוני גברה על הנה ברגמן (רמת השרון) 6:3, 6:3.

בתואר לגילאי 11 זכה תגי בנימין (פתח־תקווה), שגבר בגמר על אורן זרח (ערד) 6:1, 6:4. בנים, 12: תומר סיטה רדעי, אילת 6:4, 6:0. בנות, 14: ענת אלעזר – שימל שם־טוב 6:3, 6:3. בנים, 14: רפי צדקוני – אנדי רם (שניהם מבית"ר ירושלים) 6:1, 6:3.

גברים:

גילאי 45: מרטין גילברט – סמי מילר 6־7, 6־7, 6־0.

גילאי 50: ג'קי סול – דוני בלאו 6־6, 2־6.

גילאי 55: גמי רובינצקי – ראול גלר 6־3, 6־7, 6־4.

גילאי 60: נוסן לויתן – אליקים סטמפר 6־1, 6־4.

נשים:

גילאי 35: חמי אריאלי – נעמי גרוסמן 6־1, 6־4, 6־3.

גילאי 45: בת־שבע מגדל – אילנה כרק 6־4, 6־0.

גילאי 55: טובה אפשטיין – נועה מלובץ' 6־2, 6־1, 6־1.

★ הטניסאי הישראלי הצעיר, איל רן, נוצח בסיבוב הראשון במוקדמות רולאן גארוס בפאריס, על ידי הקרואטי סס הירשון 6:2, 6:0.

★ בריסלרוהף השלימה שבדיה ניצחון על אוסטרליה 0:3 במסגרת גביע העולם.

★ אנה סמשנובה (100 בדירוג העולמי), תתמודד היום בשמינית הגמר בלוצרן עם מגדלנה מאלייבה מבולגריה (17 בעולם). התחרות נדחתה ביומיים האחרונים בגלל גשם. בסיבוב הראשון גברה סמשנובה על השווייצרית עמנואלה זארדו (157) 5:7, 4:6.